

CORNELIUS HAGA LYCEUM

Bestuursverslag 2022 Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO)

Schoolgegevens

Naam school : Cornelius Haga Lyceum
BRIN nummer : 31GM
Adres : Naritaweg 30, 1043 BZ Amsterdam
Telefoonnummer : 020-3053828
E-mailadres : info@hagalyceum.nl
Website : www.corneliushagalyceum.nl
Type onderwijs : mavo-havo-vwo
Leerlingen per klas : 25 - 30
Leerlingen aantal 2022 : 445 (1 oktobertelling 2022)
Bevoegd gezag : Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO)
Postadres : Bataviastraat 45 H, 1095 EN Amsterdam

Inhoudsopgave

Voorwoord	3
1. Missie en visie	5
2. Ons onderwijs en beleid	7
3. Bestuursstructuur en bestuursmodel	8
4. Bestuursverslag met resultaten en handelingen algemeen bestuur	10
4.1 Bestuursbesluiten 2022	15
4.2 Managementrapportages 2022	16
4.3 Toezichtcyclus bevoegd gezag	17
4.4 Documentatie Cornelius Haga Lyceum	21
4.5 Medezeggenschap	22
4.6 Ouderraad en leerlingenraad	22
4.7 Beschrijving van de organisatie	23
4.8 Ons onderwijs en onderwijskundige ontwikkelingen	26
4.9 Personeelsbeleid	32
4.10 Maatschappelijke thema's 2022	33
4.11 Huisvesting 2022	35
4.12 Communicatie	35
4.13 Continuïteit naar aanleiding van de aanwijzing	36
4.14 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem	45
4.15 Verslag Intern Toezichthouder (Algemeen Bestuur)	48
4.16 Financieel beleid	55
4.17 Analyse resultaat	56
4.18 Investerings- en financieringsbeleid	58
4.19 Treasuryverslag	58
4.20 De vermogenspositie per 31 december 2022 - bestuurlijke duiding	58
4.21 Kengetallen	59
4.22 Continuïteitsparagraaf	60
5 Jaarrekening	66

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين

In naam van Allah dé Barmhartige, dé Genadevolle

Alle lof zij Allah, de Heer der Werelden. Vrede en zegeningen zij met onze Profeet Mohammed, zijn familie en metgezellen

Voorwoord

Voor u ligt het zesde jaarverslag van het Cornelius Haga Lyceum (CHL). De school kijkt vooral terug op een kwalitatieve groei in een periode waarin de school wederom in de belangstelling stond. Zowel op het gebied van onderwijs als op het politiek en juridisch domein heeft de school alweer in het middelpunt gestaan waarbij over de school ook het nodige in de pers is verschenen. De organisatie heeft veel energie moeten opbrengen en is er veel gevraagd van haar medewerkers en leerlingen om te staan waar we nu staan. Onze waardering gaat dan ook naar hen en wij danken hen voor de positieve energie en geduld die zij ten tijde van onze moeilijke tijden wisten vast te houden.

Het jaar 2022 was voor onze school wederom een bijzonder jaar, vooral omdat dit jaar in het teken stond van de herstelonderzoeken van de inspectie. Dit hield verband met het inspectierapport van 29 mei 2019, welk rapport zeer negatief was. Dit terwijl volgens de lezing van het bestuur een eerdere conceptversie van 16 november 2018 opvallend positief sprak over de school. De school voelde zich onheus bejegend door de inspectie en maakte bezwaar om de publicatie van het rapport tegen te houden. Dat lukte echter niet. Het rapport heeft toen veel publieke aandacht getrokken waardoor de school nadien in zwaar weer is terechtgekomen. In het verlengde hiervan staat een zitting gepland in april 2023 en is onze verwachting dat wij ook in deze zaak, net zoals de vele zaken tegen de inspectie en de overheid, gelijk zullen krijgen bi'dnillah! En ondertussen gaan we uiteraard gewoon door met het onderwijs.

Net als het jaar 2021, was het financiële huishouden van onze school kwetsbaar omdat het nog steeds een startende school betrof. De kosten van de essentiële rechtszaken drukten zeer zwaar op de zeer magere liquide middelen van de school. Het bestuur, ouders, leerlingen en docenten deden hun uiterste best om onder die omstandigheden de school overeind te houden. Dat is gelukt, met dank aan Allah. De nieuwe koers van de school zorgt voor een hersteld vertrouwen in elkaar om samen uit te groeien tot een trotse transparante Amsterdamse school. Trots en respectvol vanuit onze identiteit, transparant in ons handelen en streven en een Amsterdamse school omdat deze open en betrokken is en vanuit haar kracht midden in de samenleving staat.

Het schooljaar 2021/2022 was voor ons ook heel spannend omdat dit het eerste schooljaar was voor de eerste eindexamenleerlingen HAVO van het Haga Lyceum. Dit was voor ons het eerste schooljaar dat wij de examenkandidaten voor de HAVO moesten voorbereiden op hun examens. Terugkijkend op onze eerste HAVO examenresultaten kunnen we met trots concluderen dat het onze leerlingen, onder deze moeilijke omstandigheden, met allereerst de wil van Allah, en vervolgens hun eigen inzet, de inzet van de docenten en het hele team, uiteindelijk is gelukt om een mooi resultaat neer te zetten, namelijk: een slagingspercentage van omme nabij de 80%.

Wij danken Allah (geprezen en verheven is Hij) voor dit mooie resultaat. Verder gaat onze dank uit naar het management, de docenten, ondersteunend personeel en overige medewerkers (vrijwilligers) van de school. En wat betreft onze eerste HAVO examenkandidaten valt er maar een ding te zeggen: Proficiat!

Het bevoegd gezag legt in dit verslag verantwoording af over de uitvoering van de taken, de uitoefening van de bevoegdheden en hoe de financiële huishouding is geweest. In dit jaarverslag wordt verantwoording gegeven aan stakeholders; ouders, leerlingen, personeel, overheden, inspectie en andere belanghebbenden.

Dit jaarverslag bestaat uit twee onderdelen 1) het bestuursverslag en 2) de jaarrekening.

Amsterdam, 30 juni 2023

Kudret Çamdere
Directeur-bestuurder SIO

1. Missie en visie

Vanuit haar identiteit biedt het Cornelius Haga Lyceum onderwijs dat zijn grondslag en bestaansrecht vindt in de islam. Deze vorm van bijzonder onderwijs achten wij een groot goed waar wij als Nederlandse burgers trots op mogen zijn. Het Cornelius Haga Lyceum is niet op zoek naar een breder ik, maar een groter wij. Vanuit onze grondslag spreken wij namelijk alleen bij het betreden van de islam (Geloofsgetuigenis) het woord "ik" uit en gaan vervolgens vanaf het 1ste hoofdstuk van de Quraan (Surah Al-Fatiha) verder in het denken als "wij".

Geloofsgetuigenis:

Ik getuig dat er niets of niemand het recht heeft om aanbeden te worden behalve Allah en ik getuig dat Mohammed Zijn dienaar en boodschapper is.

Surah Al-Fatiha (interpretatie van de betekenis van Hoofdstuk 1 van de Quraan):

1. *In de Naam van Allah, dé Barmhartige, dé Genadevolle*
2. *Alle lof zij Allah, de Heer der Werelden.*
3. *Dé (meest) Barmhartige, dé (meest) Genadevolle.*
4. *Dé Heerser (Koning) op de Dag des Oordeels.*
5. *U alleen aanbidden wij en U alleen vragen wij om hulp.*
6. *Leidt ons op het rechte pad.*
7. *Het Pad van degenen aan wie U gunsten heeft geschonken, niet van degenen op wie de toorn rust en niet dat van de dwalenden.*

Als we dan constateren dat we in een land leven waarin de koning van dat land het volk als volgt toespreekt (Kersttoespraak van Koning Willem-Alexander, 25 december 2017):

'Dat zoeken naar een groter wij is altijd een drijvende kracht geweest in de geschiedenis van ons land en onze democratie. Eenvoudig is het niet. Het gaat vaak met horten en stoten en het vereist volhouders die doorgaan tegen de verdrukking in.

Honderd jaar geleden, in 1917, kwam er een doorbraak in een strijd die ons land lang verdeeld had gehouden. Het bijzonder onderwijs kreeg een gelijkwaardige positie en het kiesrecht werd uitgebreid naar alle mannen.

Vrouwen moesten nog twee jaar wachten voordat ze konden stemmen. Dat het uiteindelijk zover kwam was mede te danken aan Aletta Jacobs. Meer dan 35 jaar lang – een half mensenleven – had zij zich daarvoor ingezet. Zij vierde de overwinning met verzoenende woorden.

"Alleen door overreding hebben wij voetje voor voetje terrein gewonnen, totdat eindelijk de angst voor het nieuwe zich heeft moeten overgeven."

Dan dienen wij ons te realiseren, hoeveel overeenkomsten wij wel niet hebben met ons geloof en het land waarin we leven. Het is daarom aan ons de kunst om de overeenkomsten en de gemeenschappelijke belangen hierin te vinden en weten om te gaan met de verschillen.

Missie

Wij van het team van het Cornelius Haga Lyceum streven ernaar om hoogwaardig voortgezet onderwijs op islamitische grondslag voor eenieder toegankelijk te maken. Het bestuur hanteert geen specifieke toelatingsbeleid. Dit onderwijs moet tot stand komen in een veilige, respectvolle en stimulerende leeromgeving waar leerlingen in hun kracht worden gezet en volop de kans krijgen hun talenten te ontplooiën en zich optimaal te ontwikkelen. Docenten spelen een grote rol bij het vinden en ontwikkelen van de persoonlijke kwaliteiten van de leerlingen. Om een gevoel van eigenaarschap voor het eigen leerproces te stimuleren worden leerlingen door ons waar mogelijk uitgenodigd mee te denken bij de vormgeving van het onderwijs. Wij streven ernaar om bewuste en verantwoordelijke wereldburgers met behoud van een sterke eigen identiteit en een open blik op de samenleving af te leveren aan onze maatschappij. Daartoe wordt cognitief onderwijs afgewisseld met innovatieve projecten met inzet van moderne middelen, waardoor competenties als samenwerking, handelend leren en oplossingsgerichtheid ontwikkeld worden. Wij willen blijvend uitgedaagd worden om onszelf professioneel te blijven ontwikkelen teneinde excellent onderwijs aan te kunnen bieden.

Visie

Onze school vindt haar bestaansrecht in de islamitische identiteit. Dat is steeds het uitgangspunt en de inspiratie geweest. De kernwaarden die horen bij het islamitisch onderwijs dat ons voor ogen staat, strotten niet met de gebeurtenissen (bestuurscrisis) van de periode die achter ons ligt. Enkele van de kernwaarden van waaruit we willen acteren (gemeenschappelijkheid & elkaar adviseren in het goede) hebben te maken met iets wat je gemeenschapszin kan noemen. Met deze begrippen als richtsnoer willen we een volgende fase gaan ontwerpen. Dat betekent concreet dat we een nieuw Cornelius Haga Lyceum willen ontwerpen en dat willen we doen vanuit deze gemeenschapszin. We ontwerpen samen! Het plan wat we daartoe hebben ontworpen hebben we het 'Masterplan' genoemd.

Masterplan

In het jaarverslag 2021 bent u reeds geïnformeerd over ons masterplan. Daar aan dit plan nog steeds integraal uitvoering wordt gegeven hierbij nogmaals: Het idee van het masterplan komt voort uit de bestuurlijke ambitie om een school te ontwerpen vanuit de islamitische identiteit met een focus op kwalitatief onderwijs, goed bestuur en duurzaamheid. Het bestuur wil een school creëren die haar leerlingen goed onderwijs biedt. Een school die open staat naar de Nederlandse samenleving maar tegelijkertijd leerlingen met een islamitische achtergrond een thuis geeft. Waar de verworvenheden van de democratische rechtstaat worden geapprecieerd maar ook de trots op de moslim identiteit kan worden gevierd. Een school die een brug is tussen werelden, culturen en mensen. Zo'n plan is een alomvattend plan. Het gaat om een plan dat gaat over onderwijsinhoud, didactiek en pedagogiek, organisatie, financiën, huisvesting, ICT en andere voorzieningen. Het gaat over alle lagen in de school, van visie & missie tot de praktijk in de klas. En het gaat over de gehele schoolgemeenschap: de leerlingen, de ouders, de docenten, ondersteunend personeel, schoolleiding en bestuur. De uitvoering van dit masterplan is in volle gang. Ook de komende periode staat bij ons op school in het teken van het uitvoering geven aan het masterplan waarmee we het fundament van onze school, met de wil van Allah, gaan verstevigen.

2. Ons onderwijs en beleid

In het schoolplan van het Cornelius Haga Lyceum wordt richting gegeven aan het beleid van de school. Het plan is leidend bij de inrichting van het onderwijs en functioneert gedurende het jaar meermaals als referentiepunt tijdens belangrijke beslissingen en bij reflecties op de gang van zaken. Zo houdt het plan het team van het Cornelius Haga Lyceum scherp in diens streven naar succes.

Op het Cornelius Haga Lyceum verzorgen wij kwalitatief voortgezet onderwijs in een veilige leef- en leeromgeving met als doel gemotiveerde leerlingen voor te bereiden om een actieve bijdrage te leveren aan de (Nederlandse) maatschappij met behoud van de eigen identiteit. Met als uitgangspunt de islam leiden wij jongeren op om onze samenleving van nut te zijn door ze te laten uitblinken in hun kwaliteiten en zich zowel in binnen- als in buitenland verdienstelijk te maken.

Het schoolplan voldoet aan de in september 2017 aangenomen wijziging van artikel 12 WPO. Volgens de wettelijke bepalingen art.21 WEC, art.24 WVO, art.15 WPO-BES en art.50 WVO-BES geldt er voor het VO een vrijwel identieke invulling.

Een herijking van het schoolplan is begin november 2022 verstuurd naar de Inspectie. De MR heeft het schoolplan goedgekeurd. Het schoolplan ligt ter inzage op school.

3. Bestuursstructuur en bestuursmodel

Toelichting bestuurlijke inrichting en organisatie (AB/DB):

SIO (Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland) realiseert een functionele scheiding tussen de functies van bestuur en het toezicht daarop met een rechtmatig bestuur en beheer door een onderscheid te maken tussen een dagelijks bestuur (DB) en algemeen bestuur (AB: intern toezicht). Het uitvoerend bestuurslid is formeel wel lid van het stichtingsbestuur, maar mag niet de voorzitter zijn en mag niet meestemmen in kwesties die het uitoefenen van toezicht betreffen.

In de statuten, het toezichtkader en het huishoudelijk reglement is duidelijk vastgelegd wat de verantwoordelijkheden van het DB zijn en hoe het AB hierop toeziet. Het bestuur van de Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland is ingericht op basis van een one-tier bestuursstructuur. In de statutenwijziging zijn de beoogde bestuurlijke verhoudingen aangepast aan de gehanteerde bestuurspraktijk. Uitgaande van deze statuten zijn de bestuurlijke verhoudingen als volgt:

1. Er is een dagelijks bestuur (eenhoofdig dagelijks-bestuurder) die belast is met het dagelijks bestuur van de stichting en de leiding van de school.
2. Er is een algemeen bestuur die de rol van intern toezichthouder vervult en optreedt als werkgever van de dagelijks-bestuurder.
3. De toezichthoudende leden van het algemeen bestuur vergaderen minimaal 2 keer per jaar zonder aanwezigheid van de dagelijks bestuurder of zo vaak een bepaalde situatie/aanleiding dat vereist.
4. De toezichthoudende leden van het algemeen bestuur vergaderen minimaal 2 keer per jaar met de medezeggenschapsraad (MR) zonder aanwezigheid van de dagelijks bestuurder. De notulen van deze vergaderingen worden bijgehouden door de MR.

De dagelijks-bestuurder behoeft voor een aantal majeure besluiten de voorafgaande goedkeuring van het algemeen bestuur. De statutaire inrichting voldoet aan het gestelde in art. 24d en art.24e WVO.

Versterking van het interne toezicht, verantwoording en controle (checks and balances):

Het bestuur heeft in 2019 de 'governance' versterkt door middel van de volgende maatregelen.

Om de doelstellingen zoals geformuleerd in het herijkte schoolplan te kunnen behalen zijn indicatoren vastgesteld in het toezichtkader.

De toezichthoudende leden van het algemeen bestuur hebben een eigen en onafhankelijke verantwoordelijkheid voor de informatievoorziening.

Dat wil zeggen dat de informatie die het intern toezicht van de dagelijks bestuurder ten behoeve hiervan onafhankelijk -los van de dagelijks bestuurder- kan inwinnen bij derden. Onder anderen bij:

- Medezeggenschapsraad (personeels-, ouder-, en leerlingengeleding);
- Eigen expertise (AB leden: advies en monitorrol);
- Externe registeraccountant;
- Externe adviseur(s);
- Ouderraad;
- Observaties en gesprekken op locatie met personeel en ouders;
- Formele en informele bijeenkomsten;
- Stakeholders.

Code goedbestuur VO-Raad

SIO conformeert zich aan de [Code Goed Onderwijsbestuur VO](#) van de VO-Raad. Omdat dit in het verleden niet altijd volledig gelukt is, zijn er maatregelen genomen om wel volledig te gaan voldoen aan de code.

Ten behoeve van de horizontale verantwoording is het algemeen bestuur in 2020 gestart met een opzet voor de jaarlijkse zelfevaluatie waarin wordt geëvalueerd of de toezichtfunctie goed wordt uitgeoefend. Er wordt dan ook getoetst of reglementen en codes in de praktijk worden nageleefd. Het algemeen bestuur heeft in het voorjaar van 2021 een scholing gevolgd in het toepassen van het nieuwe toezichtkader.

Onderstaand overzicht geeft de bestuursamenstelling per 31 maart 2023 weer.

Algemeen bestuur

Dhr. M. Laamimach	Voorzitter (Geen nevenfuncties)
Dhr. B. Zakir	Penningmeester/Secretaris (Geen nevenfuncties)
Vacant (Voormalig lid: Dhr. I. Laghzaoui, per 21-01-2022 niet meer onderdeel van het bestuur)	Algemeen bestuurslid (Geen nevenfuncties)

Dagelijks bestuur

Dhr. K. Çamdere	Dagelijks bestuurder (Geen nevenfuncties)
-----------------	--

Gegevens bevoegd gezag (per aangetekende post)

Gegevens schoolleiding

Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (SIO) T.a.v.: Dhr. M. Laamimach (AB) Bataviastraat 45 H, 1095 EN Amsterdam.	Cornelius Haga Lyceum (CHL) T.a.v.: Dhr. K. Çamdere (DB) Naritaweg 30 1043 BZ Amsterdam tel: 020 305 38 28 info@hagalyceum.nl
--	--

Rooster van aan- en aftreden leden algemeen bestuur SIO

De leden van het algemeen bestuur zijn conform de statuten benoemd voor een termijn van vier jaar en hernoembaar voor een termijn van nog eens vier jaar. Hieronder is het rooster weergegeven:

Naam	Functie AB lid	Aanvang termijn	Verloop (2 ^e) termijn
Mohammed Laamimach	Voorzitter	1 augustus 2017	1 augustus 2025
Brahim Zakir	Secretaris/Penningmeester, en vicevoorzitter	7 juli 2020	7 juli 2024

4. Bestuursverslag met resultaten en handelingen algemeen bestuur

Dit bestuursverslag geeft tevens een beeld van het bestuurlijk handelen van het bevoegd gezag in 2022. Het verslag geeft ook inzicht in 2023 en een blik vooruit naar de verdere jaren. Het maakt zo helder van wat er in die jaren nog moet gebeuren voor de verdere opbouw van de organisatie. Het bevoegd gezag heeft vanaf januari 2022 zes bestuursvergaderingen belegd:

- twee vergaderingen van de interne toezichthouders (AB) met de directeur-bestuurder (DB);
- twee vergaderingen van het algemeen bestuur onderling;
- twee vergaderingen van de interne toezichthouder met de medezeggenschapsraad;

Hieronder volgt een samengevatte weergave van de onderwerpen die, voor zover noemenswaardig voor onderhavig bestuursverslag, tijdens deze vergaderingen zijn behandeld:

1. Bestuursvergadering Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur d.d. 28 februari 2022

Kwaliteitsonderzoek en Onderzoek Bestuur en Scholen v/d Onderwijsinspectie:

Tijdens deze bestuursvergadering heeft het bestuur o.a. het traject en de herstelonderzoeken naar het Kwaliteitsonderzoek en Onderzoek Bestuur en Scholen v/d Onderwijsinspectie geëvalueerd. Het bestuur heeft geconstateerd dat de toenmalige dagelijkse schoolleiding tekort is geschoten in de voorbereidingen van voornoemde herstelonderzoeken. De inspectie heeft eind september en begin oktober 2021 de school bezocht in het kader van de reeds in april en mei van hetzelfde jaar aangekondigde (herstel)onderzoeken; respectievelijk het Herstelonderzoek bestuur (HO) en het Kwaliteitsonderzoek school (KO). Daar de toenmalige dagelijkse schoolleiding tekort is geschoten in de voorbereidingen van voornoemde herstelonderzoeken was te verwachten dat deze beide onderzoeken niet positief beoordeeld zouden worden door de inspectie, hetgeen ook niet is gebeurd.

Met betrekking tot het Herstelonderzoek bestuur (HO) heeft de inspectie herstelopdrachten gegeven en met betrekking tot het Kwaliteitsonderzoek school (KO) heeft de inspectie de kwaliteit van het onderwijs als “zeer zwak” beoordeeld. Beide rapporten zijn in concept door de inspectie opgesteld en aan het bestuur aangeboden op 12 november 2021. Op beide rapporten heeft het bestuur inhoudelijk gereageerd en heeft zij haar zienswijze (eveneens op beide rapporten) te kennen gegeven op 10 december 2021. De inspectie heeft met inachtneming van de zienswijze (deels wel maar vooral meer niet overgenomen) de beide rapporten vervolgens vastgesteld op 3 januari 2022.

Ondanks het feit dat het bestuur zich ervan bewust is dat er nog veel werk aan de winkel is, was en is het bestuur nog steeds niet eens met deze beoordeling omdat de leerresultaten voldoende zijn. Voorwaarde voor het predicaat “zeer zwak” is namelijk dat de leerresultaten ernstig én langdurig tekortschieten. Dat de leerresultaten niet tekortschieten (laat staan ernstig én langdurig) wordt ook niet betwist door de inspectie. De inspectie laat deze goede leerresultaten echter buiten beschouwing in haar beoordeling omdat zij denkt dat dezen i.v.m. o.a. het zogenoemde “coronajaar” geen betrouwbaar beeld geeft. De wet biedt echter geen grondslag voor dit standpunt van de inspectie. Het bestuur heeft dit besluit dan ook aanhangig gemaakt bij de bestuursrechter waarvan de zitting is geweest op 17 april 2023. De bestuursrechter zal hieromtrent uiterlijk op 29 mei 2023 uitspraak doen.

Continuïteit van de instelling:

Tijdens deze bestuursvergadering is ook de continuïteit van de instelling aan de orde gekomen. De minister heeft op 11 juli 2019 een voorgenomen besluit aan het bestuur kenbaar gemaakt waarbij een aanwijzing werd gegeven aan het bestuur. De minister verlangde toen van het bestuur dat zij zich terugtrekt en een interim bestuurder aanstelt. SIO is hiertegen, o.a. vanwege de disproportionaliteit van de aanwijzing, met succes in beroep gegaan bij de bestuursrechter. De Rechtbank Amsterdam heeft op 20 januari 2020 deze aanwijzing van tafel geveegd. Zowel SIO als de minister zijn in eerste instantie in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. Om eraan bij te dragen dat SIO zich op volle kracht kan richten op de herstelopdrachten, heeft de minister in gezamenlijkheid met SIO een verzoek ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State om de zitting van het hoger beroep van de minister en het hoger beroep van SIO tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam uit te stellen tot september 2021. De Raad van State heeft de minister op 3 november 2020 bevestigd dat de zitting van het hoger beroep inderdaad zal worden uitgesteld.

Inmiddels heeft de minister het hoger beroep op 12 oktober 2021 (aan het bestuur (pas?) kenbaar gemaakt op 9 november 2021) ingetrokken. Het hoger beroep is daarmee niet alleen definitief van de baan, maar heeft daarmee de uitspraak van de Rechtbank Amsterdam d.d. 20 januari 2020 ook formele rechtskracht gekregen waardoor de onrechtmatigheid wat betreft de aanwijzing van de minister hetgeen nu onherroepelijk vaststaat. De continuïteit van de instelling loopt op dit moment dus geen gevaar meer.

Het bestuur is momenteel in beraad hoe om te gaan met het gegeven dat juridisch nu onherroepelijk vaststaat dat de minister wat betreft de aanwijzing onrechtmatig heeft gehandeld. Wij zullen ons hierover laten bijpraten door onze advocaat, teneinde te bepalen wat onze vervolgstappen moeten zijn.

2. Bestuursvergadering Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur d.d. 22 april 2022

Tijdens deze bestuursvergadering aan de orde gekomen mededelingen:

Toelichting DB over de lopende juridisch zaken betreffende het hoger beroep arbeidsrechtelijke ontslag op staande voet van de voormalige directeur-bestuurder: Op 29 maart jl. is uitspraak gedaan in hoger beroep omtrent het arbeidsrechtelijk ontslag op staande voet aangaande de voormalige directeur-bestuurder. Kortgezegd komt het erop neer dat het ontslag gehandhaafd blijft. Dit ontslag blijft gehandhaafd wegens verstoorde arbeidsverhoudingen en niet wegens ontslag op staande voet. De rechter acht de onverwijldheidseis niet voldoende aangetoond. Wat wél voldoende is aangetoond zijn de verstoorde arbeidsverhoudingen. Aan de voormalige directeur-bestuurder moet een billijke vergoeding van bruto € 100.000,- worden betaald. Dit komt neer op een jaarsalaris. Na de uitspraak het heeft DB aan het administratiekantoor de opdracht gegeven om een salarisstroom uit te draaien met inachtneming van het bijzonder tarief (49,50%).

Toelichting DB over de lopende juridisch zaken betreffende de bodemzaak bestuursrechtelijke ontslag op staande voet van de voormalige directeur-bestuurder: Op 20 april 2022 heeft de mondelinge behandeling hiervan plaatsgevonden. Uitspraak in deze zaak wordt uiterlijk op 15 juni 2022 verwacht.

Verschillende mensen/partijen (de voorzitter, DB, de schooladvocaat en wellicht nog anderen) binnen en buiten de school hebben (allen op 11 april jl. rond dezelfde tijd) een mail ontvangen van mevrouw mr. Sharona Lemmen (Functionaris afhandeling WOB-verzoeken, Team Openbaarheid) waarbij zij heeft aangegeven dat bij het ministerie van OCW op grond van de Wet openbaarheid van bestuur (WOB) een verzoek is ingediend. Het verzoek heeft betrekking op openbaarmaking van documenten over het Cornelius Haga Lyceum.

Mevrouw mr. Sharona Lemmen geeft in haar mail aan dat OCW overweegt om dit WOB-verzoek (gedeeltelijk) in te willigen en stelt de diverse aangeschreven mensen/partijen als belanghebbende, op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, in de gelegenheid om uiterlijk op 19 april 2022 hun zienswijze te geven op het voorgenomen besluit teneinde de correspondenties in de bijlage van haar mail (gedeeltelijk) openbaar te maken. De correspondenties in de bijlage van de mails van mevrouw mr. Sharona Lemmen zijn geen reden tot zorg en mogen wat betreft het bestuur gewoon openbaar gemaakt worden.

3. Bestuursvergadering Algemeen Bestuur onderling d.d. 23 mei 2022

Tijdens deze bestuursvergadering zijn de volgende punten aan de orde gekomen:

- Stand van zaken lopende verbetertrajecten:
  - Herstelplan KO en status lopende actiepunten.
  - Plan van aanpak voor bestrijden achterstanden in het onderwijs.
  - Beleidsontwikkeling rond de zorgstructuur en zicht op leerlingen.
- Formatie (vervolg op aandachtspunten uit topperleg met DB/directie).
- PTA, voorbereidingen centraal examen en afsluiting schooljaar (n.a.v. signalen en punten topperleg met DB/directie).
- De kwaliteit van de lessen en risico's (beheersing) onderwijs.
- Stand van zaken jaarverslag.

Stand van zaken verbetertrajecten

- Herstelplan Kwaliteitsonderzoek en status lopende actiepunten.
Het AB wil frequenter en beter geïnformeerd worden over de vorderingen zodat beter toezicht gehouden kan worden op de realisatie.
- Plan van aanpak voor bestrijden achterstanden in het onderwijs.
Van zowel DB als de trekker van de bijlessen en examentrainingen krijgen wij het beeld dat het plan van aanpak uitgevoerd wordt. Het AB houdt verder toezicht op de naleving van de afspraken hieromtrent.
- Beleidsontwikkeling rond de zorgstructuur en zicht op leerlingen.
Het AB laat zich op dit punt nader informeren door het DB en is al onderdeel van het verbeterplan. Het AB wordt nadien geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot het inrichten en het borgen van de zorg, begeleiding en veiligheid (sociaal en emotioneel) van leerlingen.

Formatie (vervolg op aandachtspunten uit topperleg met DB/directie)

De presentatie van de formatieplannen tijdens topperleg gaf te kennen dat er een scheefgroei bestaat tussen uitgaven aan formatie en bekostiging, en dat daarom het terugdringen van overcapaciteit of boventaligheid noodzakelijk is. Het voornemen tot normalisering is een noodzakelijke maatregel, o.a. het verminderen aantal fte's en vergroten leerlingen per klas, in het kader van onze continuïteit.

PTA, voorbereidingen centraal examen en afsluiting schooljaar (n.a.v. signalen en punten topperleg met DB/directie)

Vorbereidingen voor het examen bestaan onder andere uit bijlessen om de stof bij te brengen en examentrainingen. Dat gaat volgens plan.

De kwaliteit van de lessen en risico's (beheersing) onderwijs

Dit punt is al teruggekomen bij het agendapunt m.b.t bestrijden achterstanden en is de noodzaak om verder te ontwikkeling sterk aanwezig. De organisatie moet komen tot een geborgd systeem van lesevaluaties en ontwikkeling van de vaardigheden en competenties van het docententeam. Ook het komen tot een o.a. uniforme lesplan maakt onderdeel hiervan uit.

4. Bestuursvergadering Algemeen Bestuur onderling d.d. 1 juli 2022

Tijdens deze bestuursvergadering zijn de volgende punten aan de orde gekomen:

- Stand van zaken lopende verbetertrajecten:
  - Herstelplan Kwaliteitsonderzoek (KO) en status lopende actiepunten.
  - Beleidsontwikkeling rond de zorgstructuur en zicht op leerlingen.
- PTA en onderzoek schooljaar.
- Stand van zaken jaarverslag.
- Managementtraining kwaliteitszorg.

Stand van zaken lopende verbetertrajecten

- *Herstelplan Kwaliteitsonderzoek (KO) en status lopende actiepunten.*

Het AB is na vorig AB overleg van 23 mei 2022 op verzoek geïnformeerd over de status. De planning is volgens de directie toch ambitieus gebleken en laten zien dat gestelde opleverdata uit het verbeterplan nauwelijks worden behaald. Aan de inspectie kon volgens de leiding niet veel afgeronde herstelopgaven getoond worden. Drukke en andere oorzaken zoals de nieuwe lopende onderzoeken naar PTA en verzuim en aanwezigheid van de inspectie die veel onverwachte tijd en energie kosten en de leiding bezighouden worden als voornaamste reden genoemd, waardoor niet gekomen wordt aan het behalen van de deadlines zoals in het verbeterplan is opgenomen. Het AB vraagt zich af waarom de zaken die door de inspectie onderzocht worden niet eerder als risico of als probleem herkend zijn door de leiding zodat daar tijdig correctieve acties op genomen konden worden om extra onderzoeken te voorkomen. Het is enkel op basis van het verwijt dat de inspectie ons bezighoudt niet gerechtvaardigd vertraging op te lopen in het verbetertraject. Het AB wil na de zomervakantie concrete vorderingen zien.
- *Beleidsontwikkeling rond de zorgstructuur en zicht op leerlingen.*

De herstelopgaven m.b.t. veiligheid en zorgstructuur gaan zoals blijkt uit de terugkoppeling beter, en zijn ook concrete vorderingen en structuur zichtbaar. Wel is het jammer te horen dat de adjunct-directeur en de redelijk nieuwe zorgcoördinator die samen een bijdrage leverden aan de gehele zorg toch vertrekken naar een andere school. Dat is een setback. Het AB verwacht dat de organisatie snel en adequaat deze rollen zal gaan invullen. Het AB begrijpt dat inmiddels al met de kwaliteitscoördinator en de teamleiders gesprekken gevoerd worden om de nadelige effecten te verkleinen en hen in positie te brengen c.q. uit te breiden. Ook is inmiddels een nieuwe zorgcoördinator met meer ervaring aangesteld als vervanger. Het AB ziet graag dat het DB en de leiding de lijn vasthouden van het bestrijden van achterstanden door vooral goed zicht te krijgen op de leerlingen en preventief te werk gaan door te investeren in het verbeteren van de leskwaliteit.

PTA en onderzoek schooljaar

Het AB wil per direct een interne evaluatie over de gang van zaken bij het PTA en het examenbureau. Dit bleek enkele weken terug toch een probleem te zijn die direct aandacht vraagt van de leiding. Gezien de ernst en risicoprofiel wil het AB een evaluatie en een rapportage met analyse om op de hoogte te zijn en eventueel in staat gesteld te worden om te kunnen handelen.

Stand van zaken jaarverslag

Het AB heeft begrepen dat de deadline niet gehaald is. De vraag of er door het DB een verzoek om uitstel is uitgegaan naar het ministerie wordt nadien door het DB bevestigd.

Managementtraining kwaliteitszorg

Het bestuur heeft samen met de directie een training gevolgd over kwaliteitszorg.

5. Vergadering van de interne toezichthouder met de medezeggenschapsraad d.d. 8 maart 2022

Agendapunten van deze vergadering:

- Adviesraad: leden
- Veiligheid van nieuw gebouw niet conform veiligheidseisen

Adviesraad: leden

Het AB geeft aan wat de raad inhoud en dat zij tot een goede invulling willen komen voor de raad van Advies. De MR mag wat het AB betreft ook uit zijn netwerk geschikte kandidaten voordragen zoals in het verleden ook is gebeurd. MR leden nemen dat mee.

Veiligheid van nieuw gebouw niet conform veiligheidseisen

AB geeft aan dat de eerste laag van 8 lokalen vergund is op basis van de regels en het bouwwerk volgens de toets van de gemeente en voldoet aan alle eisen van onderwijshuisvesting. Maar als er nadrukkelijke wensen of zorgen zijn kan het AB in een ander overleg het hier over hebben en dan ook uitzoeken wat verder nog mogelijk is.

6. Vergadering van de interne toezichthouder met de medezeggenschapsraad d.d. 17 oktober 2022

Agendapunten van deze vergadering:

- Stand van zaken uitbreiding
- MR-onderwijsdirecteur verstandhouding

Stand van zaken uitbreiding

De Bouwaanvraag en subsidieaanvraag zijn ingediend. Het wachten is op de behandeling daarvan. De verwachting is dat de gemeente hier in de komende maanden tot besluit zal komen. Ook is met de gemeente afgesproken dat wij 2024-2025 een Nieuwbouw op een kavel nieuw-west of een goede nieuwe geschikte huisvesting krijgen. De gesprekken daarover verlopen hoopvol en is weer een goede basis en samenwerking gelegd in tegenstelling tot eerdere jaren.

MR-onderwijsdirecteur verstandhouding

De MR vraagt zich af hoe serieus ze worden genomen door de onderwijsdirecteur. Deze passeert namelijk stelselmatig de MR bij besluiten en wijziging in de organisatie. De MR beklagt zich hierover bij het AB. De MR trekt de conclusie dat er zo geen samenwerking mogelijk is tussen de MR en de onderwijsdirecteur. Het AB hoort het aan en zal een gesprek aangaan met de onderwijsdirecteur.

4.1 Bestuursbesluiten 2022

Besluit d.d. 28 maart 2022

Het Algemeen Bestuur van SIO heeft de door de dagelijks bestuurder (online) gepresenteerde managementrapportage d.d. 28 februari 2022 op datum van 28 maart 2022 met elkaar inhoudelijk besproken; en wenst de daarin ter vaststelling/goedkeuring voorgestelde documenten/stukken vast te stellen. Derhalve zijn middels dit besluit de volgende documenten/stukken vastgesteld:

- Document Kwaliteitszorg 2021-2025
- Activiteitenplan 2021-2022
- De Hagales 2022
- Het Functieboek 2022

Besluit d.d. 24 juli 2022

Het Bestuur van SIO heeft het door de dagelijks bestuurder gepresenteerde Managementstatuut versie 1.1 AUGUSTUS 2022 op datum van 24 juli 2022 met elkaar inhoudelijk besproken; en wenst dit ter vaststelling/goedkeuring voorgestelde documenten vast te stellen. Derhalve is middels dit besluit het Managementstatuut versie 1.1 AUGUSTUS 2022 vastgesteld.

Besluit d.d. 2 september 2022

Het Bestuur van SIO besluit hierbij tot wijziging van de statuten van de Stichting en wel om in die statuten de wijzigingen aan te brengen, zoals omschreven in het aan het bestuur bekende ontwerp, hetwelk is opgemaakt door mr. M.J. Meijer c.s., notarissen te Amsterdam.

Besluit d.d. 5 september 2022

Het Bestuur van SIO heeft de door de dagelijks bestuurder gepresenteerde Notitie Financieel Beleidsplan versie 31 mei 2022 op datum van 5 september 2022 met elkaar inhoudelijk besproken; en wenst dit ter vaststelling/goedkeuring voorgestelde documenten vast te stellen. Derhalve is middels dit besluit de Notitie Financieel Beleidsplan versie 31 mei 2022 vastgesteld.

Besluit d.d. 9 september 2022

Het Bestuur van SIO heeft het door de dagelijks bestuurder gepresenteerde Onderzoek naar Onregelmatigheden Centraal Examen HAVO wiskunde B 3e tijdvak, en dan m.n. naar de vraag of er tijdens het genoemde examen wiskunde B door de surveillant/docent uitwerkingen van dat examen aan leerlingen zijn verstrekt, op datum van 9 september 2022 met elkaar inhoudelijk besproken; en stelt middels dit besluit vast dat op basis van het algehele dossier het bestuur heeft geconcludeerd dat er geen sprake is van fraude en ook geen sprake is van procedurele tekortkomingen.

Besluit d.d. 25 november 2022

Het Bestuur van SIO besluit hierbij tot wijziging van de statuten van de Stichting en wel om in die statuten de wijzigingen aan te brengen, zoals omschreven in het aan het bestuur bekende ontwerp, hetwelk is opgemaakt door Bird & Bird (Netherlands) LLP (Bird & Bird) en zoals aangehecht aan dit besluit als Annex (Nieuwe Statuten).

4.2 Managementrapportages 2022

Periodieke voortgangsrapportage van het Dagelijks Bestuur aan het algemeen bestuur van Stichting Islamitisch Onderwijs inzake de actuele stand van zaken van en op de school en betreffende de stand van zaken per portefeuille met inachtneming van het toezichtkader.

Managementrapportage (MARAP) d.d. 28 februari 2022:

Deze managementrapportage is door de dagelijks bestuurder uitgebreid (online) gepresenteerd aan het Algemeen Bestuur van SIO op 28 februari 2022 waarbij de dagelijks bestuurder ook enkele documenten/stukken ter vaststelling/goedkeuring heeft voorgesteld. Het gaat dan om de volgende documenten/stukken die inmiddels ook zijn vastgesteld:

- Document Kwaliteitszorg 2021-2025
- Activiteitenplan 2021-2022
- De Hagales 2022
- Het Functieboek 2022

4.3 Toezichtcyclus bevoegd gezag

Het toezichtcyclus is vastgesteld in het toezichtkader en het reglement interntoezicht. De implementatie van het toezichtcyclus is daarmee geborgd. Met betrekking tot de wet¹ 'goed bestuur' (scheiding van de functies van 'bestuur' en 'intern toezicht') heeft het bestuur in juli 2017 de 'one tier'-model (functionele onderscheid van intern toezicht tussen het algemeen bestuur en het dagelijks bestuur) als officieel model vastgesteld.

De statuten zijn in 2018 conform het adviesstuk van een hiervoor aangetrokken partij gewijzigd. Deze zijn nadien voor laatstelijk in 2022 gewijzigd.

Aandachtspunten voor one-tier model

- geen verplichte en bindende voordracht van MR voor AB-zetel;
- positie dagelijks bestuur kan worden bijgestaan door AB;
- AB zit dicht op bestuur;
- AB is werkgever van DB;
- DB onthoudt zich van stemming als het om zijn eigen functioneren gaat;
- adviesrecht MR bij benoeming en ontslag DB;
- goedkeuringsrecht AB voor majeure besluiten (begroting, jaarrekening, fusie, samenwerking, aansluiting koepelorganisaties, besluiten met mogelijke belangenverstrengelingen DB of AB leden).

TOEZICHTCYCLUS SIO SCHOOLJAAR 2022-2023

Toezichtonderwerp 2022 - 2023	Vorm	Frequentie	Informatie aan te leveren door
1. Identiteit			
1.1. Identiteitsbeleid; Onderwijsinhoud; Pedagogisch klimaat; Voorschriften	Rapportage uitvoering beleidsplan en schoolplan, waarin ingegaan wordt op tenminste onderwijs- aanbod, pedagogisch klimaat en handhaven van voorschriften Beoordelingen over de sterkte- en zwaktepunten moeten berusten op feitelijk gegevens	Beknopte tussenrapportage halverwege het schooljaar (februari) Rapportage aan het eind van het schooljaar (juli)	Dagelijks bestuurder / schoolleiding (DB) op advies van en voorbereid door de sectie islam, blm en zoco
1.2. Actief burgerschap en sociale integratie	Rapportage uitvoering beleidsplan en schoolplan, waarin ingegaan wordt op tenminste onderwijs- aanbod, pedagogisch	Beknopte tussenrapportage halverwege het schooljaar (februari)	Dagelijks bestuurder / schoolleiding (DB) op advies van en voorbereid door de sectie islam, sectie Mens

¹ Wet van 4 februari 2010 tot wijziging van de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet medezeggenschap op scholen en de Leerplichtwet 1969 in verband met de invoering van bekostigingsvoorschriften voor minimumleerresultaten, alsmede een aanvulling van de interventiemogelijkheden in het kader van het overheidstoezicht, en de verbetering van het intern toezicht.

	<p>klimaat en handhaven voorschriften</p> <p>Beoordelingen over de sterkte- en zwaktepunten moeten berusten op feitelijk gegevens</p>	<p>Rapportage aan het eind van het schooljaar (juli)</p>	<p>en Maatschappij, blm en zoco</p>
2. Risico's			
<p>2.1. Inspectie feedback en beoordeling; bevoegdheid en bekwaamheid docenten; VOG team; kwaliteitszorg; SOP; leeropbrengsten; schoolklimaat; didactisch handelen; zorg; protocollen SVO p.33 Schoolplan en taalbeleid; taalonderwijs</p>	<p>Voortgangsrapportage op basis van beleidsplannen en rapportages</p> <p>Onderzoek Kwaliteitscholen leerlingen en ouders. Analyse</p>	<p>Minstens elk kwartaal en ook voorafgaand aan elk bezoek van de Inspectie</p> <p>Per rapportage wordt de focus op één onderwerp gericht</p> <p>Jaarlijks in maart Jaarlijks in april</p>	<p>Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden, zoco en/of werkgroepen</p> <p>Kwaliteitscholen Zoco en DB</p>
<p>2.2. Organisatiestructuur</p>	<p>Voortgangsrapportage op basis van schoolplan</p>	<p>Twee maal per jaar (in december en juni)</p>	<p>Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)</p>
<p>2.3. Bestuur(skracht)</p>	<p>Zelfevaluatie bestuur over de mate waarin de toezichtfunctie goed wordt uitgeoefend</p> <p>Jaarlijks overleg met MR</p>	<p>Minstens aan het eind van elk schooljaar</p> <p>Minstens twee maal per jaar</p>	<p>Algemeen bestuur</p>
<p>2.4. Ontwikkeling leerlingen aantallen en jaarlijks onderzoek</p>	<p>Feitelijke analyse van de ontwikkeling van de leerlingaantallen in het licht van de gewenste omvang en samenstelling van de school</p> <p>Verklaring waargenomen ontwikkelingen</p> <p>Aanbevelingen voor beleid</p>	<p>Jaarlijks vóór 15 oktober</p>	<p>Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)</p>
3. Financiën			
<p>3.1. Meerjarenraming</p>	<p>Financiële tussenrapportages</p>	<p>Bij grote verwachte afwijkingen t.o.v. de begroting</p>	<p>Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. administratiekantoor en financieel adviseur</p>
<p>3.2. Begroting</p>	<p>Financiële rapportages</p>	<p>Elk kwartaal</p>	<p>Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. administratiekantoor en financieel adviseur</p>
<p>3.3. Jaarrekening</p>	<p>Jaarrekening accountant</p>	<p>Jaarlijks in maart/april</p>	<p>Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. administratiekantoor,</p>

			financieel adviseur en accountant
3.4. Bestuursverslag	Jaarverslag door bestuur	Jaarlijks in mei/juni	AB en DB
3.5. Doelmatigheid van de besteden middelen	Tussenrapportages: Controle op het behalen van vooraf gestelde doelstellingen en op het gebruik van tijd en middelen daaromtrent De resultaten worden specifiek benoemd en verantwoord	Elk kwartaal	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)
4. Onderwijskwaliteit			
4.1. Kwaliteitssysteem Verbeteracties	Evaluatie van het kwaliteitsbeleid Rapportage over de voortgang en resultaten van verbeteracties	Jaarlijks aan het einde van het schooljaar	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden en/of werkgroepen
4.2. Verantwoording Onderwijsverslag	Op basis van het jaarverslag en onderwijsverslag wordt er verantwoording gegeven over de gerealiseerde kwaliteit aan ouders, gemeente en stakeholders Verslag over de gerealiseerde kwaliteit, kwaliteitsverbeteringen, lessen uitval, onderwijstijd en andere doelen gesteld in het schoolplan	Jaarlijks in mei/juni (samen met financieel jaarverslag) Jaarlijks in maart/april (samen met financieel jaarverslag)	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB)) i.s.m. diverse sectiehoofden en/of werkgroepen
5. Werkgeverschap			
5.1. Personeels-tevredenheid	Medewerkerstevredenheids-onderzoek over de school als werkgever	Een maal per twee jaar Aan het eind van het kalenderjaar	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) evt. i.s.m. een extern onderzoeksbureau
5.2. Ziekteverzuim	Rapportages	Per kwartaal	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) op advies van en voorbereid door de Arbodienst
5.3. Ontwikkeling en beoordeling	Jaarlijks rapportage van het aantal gevoerde functionerings- en beoordelingsgesprekken Evaluatie van het scholings- en ontwikkelingsbeleid	Jaarlijks in september/oktober	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) evt. i.s.m. een extern bureau

5.4. Landelijke regelingen	Periodiek overzicht van wijzigingen in regelgeving en de manieren waarop de school daarmee is omgegaan	Twee maal per jaar (in december en juni)	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB) evt. i.s.m. een extern bureau
5.5. Aantrekkelijkheid als werkgever	Evaluatie op basis van (on)vervulde vacatures, personeelsverloop, medewerker tevredenheid. Uitwerking getroffen maatregelen	Een maal per jaar in september/oktober	Directeur-bestuurder óf Schoolleiding (DB)
5.6. Tevreden ouders, leerlingen en andere belanghebbenden (bijv. stakeholders)	Tevredenheidonderzoek onder ouders, leerlingen en andere belanghebbenden (Vragenlijst). Bespreking oudertevredenheid in de ouderraden.	Vragenlijst minstens een maal per twee jaar voor het einde van het kalenderjaar. Besprekingen in de ouderraden minstens een maal per jaar.	Dagelijks bestuurder óf schoolleiding (DB) i.s.m. diverse sectiehoofden en/of werkgroepen

4.4 Documentatie Cornelius Haga Lyceum

Documenten opgesteld en ontwikkeld in schooljaar 2022-2023

Een daadwerkelijke implementatie en borging in het dagelijks handelen zijn onmisbaar voor kwalitatief onderwijs. Alleen dan kan er een gedegen verantwoording worden gegeven aan ouders, leerlingen en andere stakeholders.

Het algemeen bestuur had in 2017 een tijdschema gemaakt waarin de ontwikkeling, implementatie en borging in het dagelijks handelen was opgenomen. Hierin zijn alle genoemde facetten, o.a. ook de toezichtcyclus voor het algemeen bestuur, geduid. Deze documentatie² richt zich op; 1) het primair proces; 2) de persoonsvorming 3) het burgerschap; 4) de randvoorwaarden en 5) de bedrijfsvoering. De onderstaande opsomming geeft inzicht in de verdere uitwerking en de huidige stand van zaken van de documenten en daarmee de borging van de onderwijskwaliteit:

1. Schoolplan 2022-2026 evaluatie en revisie

Het schoolplan voldoet aan de in september 2017 aangenomen wijziging van artikel 12 WPO. Volgens de wettelijke bepalingen art.21 WEC, art.24 WVO, art.15 WPO-BES en art.50 WVO-BES geldt er voor het VO een vrijwel identieke invulling.

Een herijking van het schoolplan is begin november 2022 verstuurd naar de Inspectie. De MR heeft het schoolplan goedgekeurd. Het schoolplan ligt ter inzage op school.

In het Inspectierapport van 16 november 2018 heeft de Inspectie enkele aanbevelingen gedaan ten aanzien van verbreding van het schoolplan 2021-2024. De aanbeveling was om een betere en een vollediger beschrijving te maken van het stelsel van kwaliteitszorg.

Daarnaast moest ook aandacht komen voor het onderwijskundig beleid dat duidelijk het onderscheid weergeeft tussen het wettelijk minimum (basiskwaliteit) en de eigen ambities.

Teneinde een lerende organisatie te zijn, is onder andere hiervoor toen het beleidsdocument "*dynamische schoolplan 2021*" opgesteld waarin de evaluaties en ontwikkelingen zijn opgenomen en verder zijn uitgewerkt. Dit document heeft in de loop van 2022 gediend als leidraad voor het schoolplan 2022-2026. Op deze wijze wordt ook vastgelegd hoe ons schoolplan in de praktijk heeft gewerkt en hoe er in de verdere ontwikkeling en revisie vorm aan is gegeven. De borging van dit beleidsstuk wordt bijgehouden door het DB in samenwerking met de voorzitter van de MR. Het schoolplan voldoet aan de nieuwe wettelijke voorschriften (art. 24, WVO). De implementatie en het waarmaken van de ambities is in volle gang.

2. Schoolgids 2022-2023

De schoolgids 2022-2023 is goedgekeurd door het bestuur. De schoolgids 2022-2023, welke voldoet aan alle wettelijke vereisten, is voor ouders toegankelijk via de website (art.24a, WVO).

3. Schoolondersteuningsplan (SOP)

Het schoolondersteuningsprofiel is goedgekeurd door het bestuur. Het schoolondersteuningsprofiel is beschikbaar op de schoolsite.

---

² In het jaarverslag 2018 op pagina's 18, 19 en 20 is een opsomming gemaakt van de documenten die destijds zijn ontwikkeld waren.

4. Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA)

Het Programma voor Toetsing en Afsluiting (PTA) is goedgekeurd en is o.a. beschikbaar op de schoolsite. De examencommissie is gevormd en ziet erop toe dat de regels opgesteld in dit document worden nageleefd en toegepast.

5. Toezichtkader algemeen bestuur en Reglement intern toezicht

In dit reglement is uitgegaan van ons huidige one-tier model waarbij aan de wettelijke opdracht om de functies van bestuur en intern toezicht te scheiden invulling is gegeven door middel van de functionele scheiding tussen een dagelijks bestuur (directeur-bestuurder) en een algemeen bestuur (intern toezicht).

6. Huishoudelijk reglement

Het Huishoudelijk reglement was reeds begin 2020 goedgekeurd en is o.a. beschikbaar op de schoolsite.

7. Vakwerkplannen

De vakwerkplannen zijn inhoudelijk bijgewerkt ten behoeve van schooljaar 2022-2023 en vóór 1 oktober 2022 ook aangeleverd aan de Inspectie.

4.5 Medezeggenschap

De MR is op 16 februari 2018 opgericht en sindsdien actief. De gegevens van de MR zijn beschikbaar op de schoolsite. De MR heeft een medezeggenschapsreglement (art. 23 WMS) en een medezeggenschapsstatuut (art. 21 WMS). Hierin zijn zaken vastgelegd die belangrijk zijn voor het goed functioneren van de MR (art. 24 WMS).

4.6 Ouderraad en leerlingenraad

De ouderraad bestond in 2022 o.a. uit de volgende leden.

- mevrouw Oum El Khir Hamdan (voorzitter)
- mevrouw Samira Chatian (secretaris)
- mevrouw Ikram Airaki (penningmeester)
- de heer Moussa Madmar (algemeen lid)

De leerlingenraad is op volle sterkte en vanaf september 2018 actief. De voorzitter van de leerlingenraad is tevens MR-lid. De ouderraad heeft ook in 2022 vanwege de gevolgen van corona weinig activiteiten kunnen organiseren.

1. Ramadanfeest traktatie door leerlingen 2022;

Onze ouderraad heeft in het kader van de Eid 2022/1443 het personeel getrakteerd op een Eid feest. Uitgangspunt is om dit jaarlijks te laten terugkomen als een vaste onderdeel van de school cultuur.

2. Na een lange tijd van wachten is de kantine op het schoolplein vanwege corona voor een korte duur open geweest voor leerlingen en docenten, mede door de inzet van de ouderenaad was dit een groot succes.

3. Open dagen van voorjaar 2022;

De open dagen en avonden hebben eind februari en begin maart 2022 plaatsgevonden.

4.7 Beschrijving van de organisatie

Tot oktober 2020 had het Cornelius Haga Lyceum een platte organisatiestructuur. De school had slechts een eindverantwoordelijke als schoolleiding, te weten de toenmalige dagelijks-bestuurder. Deze werd ondersteund door zijn staf welke bestond uit: de directiesecretaresse (tevens ook verantwoordelijk voor de dagelijkse administratie), de zorgcoördinator, de beleidsmedewerker en de leerlingbegeleider. Vanaf oktober 2020 is de situatie, mede ook conform de wensen van de MR, gewijzigd en is het volgende voorstel op tafel gelegd.

Concept voorstel inrichting van de organisatie Cornelius Haga Lyceum oktober 2020

Het Cornelius Haga Lyceum heeft op dit moment ca. 400 leerlingen en 50 medewerkers. De school zal groeien, daarom is het nodig om een organisatiemodel in te zetten dat de mogelijkheden heeft om de groei te volgen zonder dat er nieuwe functies of lagen geïntroduceerd hoeven worden. Op die manier zal de besturingsstructuur helder zijn en blijven, ook in de toekomst.

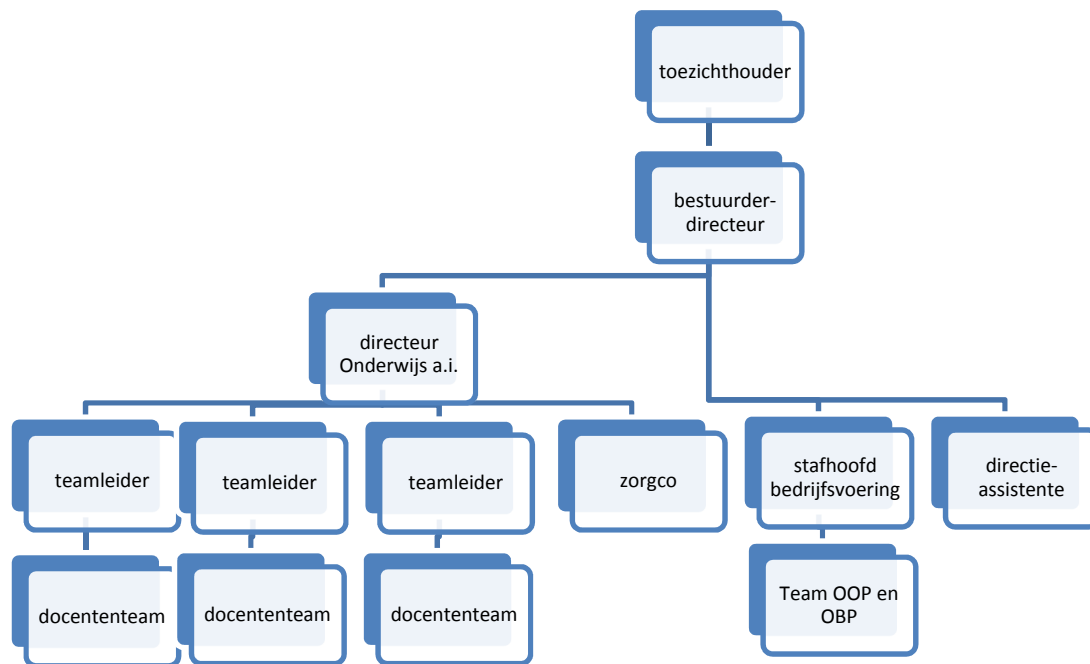
Op dit moment kent het Cornelius Haga Lyceum een structuur met toezichthouders, een bestuurder-directeur en een directeur onderwijs. Deze laatste functie wordt op interim basis voor 3 dagen per week ingevuld. Er wordt geworven voor een nieuwe directeur onderwijs, voor minimaal 3 dagen per week. Daarnaast is er een tijdelijke adjunct-directeur (nu vervuld door de zorgcoördinator als extra taak).

De komende maanden zal ook de ondersteuning en staf, de oop-functies (onderwijsondersteunende personeel) verder worden ingevuld. Dit moet zorgen voor de nodige beleidsmatige en ondersteunende functies die nodig zijn voor de financiën en personeelsorganisatie (en HRM), directiesecretariaat, leerlingenadministratie, roostermaker, systeembeheer en de facilitaire zaken (conciërge en receptie).

Het voorstel beoogt een heldere besluit- en aansturingstructuur, met de volgende uitgangspunten:

- *Scheiding tussen onderwijsbeleid en financiële/organisatorische en facilitaire zaken;*
- *Iedereen heeft één leidinggevende (en niet meerdere);*
- *Iedereen zit in een team, maar kan ook lesgeven/werkzaamheden verrichten in/voor een ander team;*
- *Schoolbrede taken worden de komende maanden nog verder ingevuld. Het gaat om taken als: roostermaker/beheerder Somtoday, examensecretariaat, decanaat/lob. Er wordt nog een lijst van in te vullen taken gemaakt door de werkgroep prioriteiten; het gaat dan om zaken als: schoolopleider, vertrouwenspersoon, veiligheidscoördinator, organisator open-dag.*

Een voorstel voor een organogram:

Dit organogram geeft de leidinggevende structuur weer.

Het onderwijzend personeel (OP) zal worden aangestuurd door de teamleider. Iedereen maakt deel uit van het team waarin hij/zij mentor is en/of de meeste lessen geeft. Dat betekent dat de docent maar in 1 team lesgeeft, iedereen kan ook voor de lessen in andere teams worden ingezet.

Het ondersteunende personeel zal worden aangestuurd door een stafhoofd bedrijfsvoering, die ook zal worden belast met een aantal uitvoerende taken op financieel- en personeelsgebied. De clustering van verschillende taken zal ook gelden voor de overige OOP-functies.

Met de groei van de school kunnen op enig moment de taken over meerdere personen verdeeld worden, dat geldt voor alle hierboven genoemde functies.

Directie:

Directeur-bestuurder is eindverantwoordelijk (en dus bevoegd gezag).

Directeur onderwijs is samen met de teamleiders verantwoordelijk voor het onderwijsbeleid, personeelsbeleid wat betreft aanstelling en evaluatie/voortgang en beoordeling (de gesprekscyclus) en samen met de zorgcoördinator voor de leerlingbegeleiding.

Adjunct-directeur (de zorgcoördinator) is tijdelijk tot en met december toegevoegd aan de directie.

Directie-assistent ondersteunt de bestuurder-directeur in voorkomende werkzaamheden waaronder agendabeheer, verslaglegging, beheer personeelsdossiers, voeren correspondentie, postbehandeling.

Schoolleiding:

Onderwijsdirecteur en Teamleiders samen met de zorgcoördinator.

Iedere teamleider is verantwoordelijk voor de aansturing van 8-10 docenten en voor de uitvoering van het personeelsbeleid. Doel: zij zijn minimaal 4 dagen per week op school. Gestart kan worden met 0,2 fte voor het teamleiderschap in voorjaar 2021. De teamleiders volgen tegelijk een gerichte scholing. Met de huidige schoolgrootte gaat het om 10-12 docenten en 8-10 klassen. Doorgroeien naar 0,4 fte tot 0,6 fte is mogelijk zodra de teamgrootte 15-20 docenten zal bereiken en 13-15 klassen.

De zorgcoördinator is, na de mentor, de tweede trap in leerlingbegeleiding in een zorgtraject. Zij is verantwoordelijk voor de doorverwijzing en het contact met externe partijen op het gebied van de leerlingbegeleiding. Hierin wordt zij ondersteund door de leerlingbegeleider.

Bedrijfsvoering/facilitair

De komende weken wordt dit nader ingevuld, gedacht wordt aan een hoofd bedrijfsvoering met een aanstelling van 0,8 fte. Doel: hij/zij is minimaal vier dagen per week aanwezig op school en is verantwoordelijk voor de dagelijkse aansturing van het oop-team. Hij/zij wordt ondersteund voor de financiële administratie, leerlingenadministratie, facilitaire medewerkers (conciërges, receptie, ICT/systeembeheer) en de formatietoedeling via Foleta etc. Hij stemt in overleg af met de dagelijkse leiding en werkt onder de verantwoordelijkheid van de bestuurder-directeur.

Tot zover het voorstel.

De actuele stand van zaken is als volgt: Teneinde het bovengenoemde te realiseren is in 2021 hard gewerkt aan het hiervoor reeds aan de orde gekomen masterplan. Hier werd vorm aan geven door middel van een ontwikkelgroep op het gebied van onderwijs en een ontwerpgroep op het gebied van financiën. De eerste stappen hiervoor zijn reeds in 2021 gezet. De Ontwikkelgroep Onderwijs werd begeleid door onze externe partners B&T en Leren Verbeteren en de Ontwerpgroep Financiën werd begeleid door onze externe partners Infinite Financieel en Camdere Organisatieadvies. Thans is het zo dat wij hier, weliswaar met inmiddels andere externe partijen, nog steeds hard aan werken. Dit geldt dus voor heel 2022 tot op heden, hetgeen inhoudt dat binnen de organisatie zich geen significante en/of belangrijke veranderingen hebben voorgedaan ten opzichte van 2021.

4.8 Ons onderwijs en onderwijskundige ontwikkelingen

De in het schoolplan opgenomen doelen zijn conform de tijdsplanning van implementatie voor een startende school ook in 2022 voldoende behaald.

§4.8.1 Onderwijstijd schooljaar 2022-2023

De onderwijstijd voldeed in de eerste instantie (in het schooljaar 2021-2022) niet aan de wettelijke voorschriften, dit komt mede doordat de in de lessentabellen³ opgenomen aantal uren voor sommige vakken niet conform de adviezen van het inrichting besluit zijn opgenomen. Hieronder volgt eerst een opsomming van vakken waar het aantal uren niet is behaald en daarna tabellen met informatie over de onderwijstijd op onze school:

Islam

Het aantal uren genoemd in de lessentabel voor het vak islam is drie uren per week. In de praktijk kregen alle klassen echter één uur per week islam les. De reden hiervoor is het feit dat het curriculum in het 2de helft van 2022 (begin schooljaar 2022-2023) nog werd geschreven en omdat er toen nog géén geschikte islamdocent(en) bij dit curriculum waren gevonden. Voor het school jaar 2022-2023 zijn inmiddels twee islamdocenten aangenomen.

Lichamelijke opvoeding

Het aantal uren genoemd in de lessentabel voor het vak lichamelijke opvoeding is niet behaald. De jongens kregen in de winter de ene week en de meisjes de andere week anderhalf uur (twee uren) bewegingsonderwijs. Dat is per leerling minder dan de helft van de twee uren per week uitgaande van artikel 6d WVO. In de zomer worden de uren wel behaald omdat er dan gebruik wordt gemaakt van de velden tegenover onze school. Docenten van lichamelijk opvoeding hebben vanwege het ontbreken van een gymzaal (en corona) extra gymlessen buiten gegeven om de achterstanden in te lopen.

In het verleden was de voornaamste reden voor het niet behalen van de normen voor bewegingsonderwijs de tegenwerking van de gemeente Amsterdam met betrekking tot het beschikbaar stellen van een fatsoenlijke gymzaal dichtbij het schoolgebouw. Om de lesuitval voor lichamelijke oefening te beperken werden er in de laatste periode van elk schooljaar extra gymlessen gegeven in de openlucht (sportvelden). Vanaf schooljaar 2021-2022 heeft de school, vanwege een tweede locatie, de beschikking over een eigen gymzaal en is dit probleem opgelost.

§4.8.2 Resultaten onderwijs 2022-2023

Het schooljaar 2022-2023 is het zesde jaar in het bestaan van onze school. Er waren 445 leerlingen ingeschreven voor zes leerjaren met in totaal 20 klassen. De resultaten van de leerlingen worden geregistreerd en bijgehouden in een leerlingvolgsysteem (SOM). Hier worden alle gegevens die aangeleverd zijn door de basisschool in opgeslagen en alle nieuwe informatie van de leerlingen wordt vastgelegd, waardoor het inzichtelijk wordt wat het startpunt en de verdere ontwikkeling moet zijn.

---

³ <https://corneliushagalyceum.nl/onderwijs/lessentabel/>

De nulmeting van de CITO-toetsten (cito 0) heeft plaatsgevonden in de laatste week voor de wintervakantie. Ter verdere borging hebben de leerlingen in schooljaar 2022-2023, de cito 1, cito 2 en cito 3 toetsen afgelegd op respectievelijk 28, 29 en 30 maart 2023. Deze gegevens zijn gebruikt voor een analyse. In deze analyse is ook nagegaan of de behaalde cijfers in samenhang zijn met het advies en de ontwikkeling na een schooljaar. Tijdens de leerling besprekingen en rapportvergaderingen heeft de monitoring van ondersteunings- en onderwijsbehoeften verder invulling gekregen.

Op deze wijze van vastlegging zijn er ook in schooljaar 2022-2023 groepsplannen, OPP's en actiepunten opgesteld welke draagvlak heeft gekregen bij het hele team. Daarmee is een goede stap in de onderwijskwaliteit gezet. Deze plannen zijn regelmatig geëvalueerd en bijgesteld om de ontplooiing en ontwikkeling te blijven ondersteunen en stimuleren.

§4.8.3 Analyse veiligheidsmonitor 2022-2023

De veiligheidsmonitor voor schooljaar 2021-2022 is begin van het 2^e kwartaal 2022 afgenomen door Kwaliteitscholen. De bevindingen uit deze monitor zijn globaal geanalyseerd. Teneinde een betere vergelijking te kunnen maken t.o.v. een jaar eerder is de school momenteel (wederom dus in het 2^e kwartaal van het jaar) bezig met het afnemen van de veiligheidsmonitor voor schooljaar 2022-2023.

§4.8.4 Vakwerkplannen 2022-2023

Fase 1: toezicht op ontwikkeling

De ontwikkeling van de vakwerkplannen behoort ieder jaar tot de verantwoordelijkheid van de sectievoorzitters. Met ontwikkelen wordt bedoeld: a) het maken van de vakwerkplannen voor de nieuwe leerjaren waaraan voorheen geen (of anders) les is gegeven en b) het reflecteren op en eventueel bijwerken van de al gebruikte vakwerkplannen. Daarover leggen de sectievoorzitters in de laatste periode van het schooljaar verantwoording af bij de directie. Vanwege corona heeft dit in 2020 niet tot de gewenste resultaat geleid. In 2021 is dit weer goed aangepakt en in 2022 is deze goede aanpak voortgezet.

De vakwerkplannen zijn door directie doorlopen, teneinde te controleren of alle vakwerkplannen aan de vooraf opgegeven kwaliteitseisen voldoen en deze te toetsen aan de onderwijsvisie en de onderwijsfilosofie van de school. Na eventueel overleg en verwerking van gegeven feedback, verzamelt de directie alle goedgekeurde documenten en worden deze verwerkt in het document *getiteld Onderwijs op het Cornelius Haga Lyceum 2020-2024*. Dit document dient normaliter uiterlijk een maand voor de zomervakantie definitief te zijn en heeft betrekking op het eerstvolgende schooljaar.

Fase 2: eerste toezichthouders

De sectievoorzitter:

De sectievoorzitters dragen de verantwoordelijkheid om a) de collega's van hun sectie te informeren over de inhoud van en de werkwijze volgens het vakwerkplan en b) om er op toe te zien dat deze qua lesstof worden geïmplementeerd. Het gaat daarbij dan voornamelijk om het borgen van de planning. Indien er problemen optreden probeert de sectievoorzitter dit op te lossen middels overleg met zijn collega's en teamleider. Waar nodig betreft hij de directie.

De clustervoorzitter:

Eens in de maand komt de clustervoorzitter samen met de sectievoorzitters binnen zijn of haar clusters. Gezien het een van de voornaamste taken van de clustervoorzitter is om vakoverstijgend werken te bevorderen, is het niet meer dan vanzelfsprekend dat hij/zij goed in de gaten houdt of de secties qua lesinhoud zich houden aan de planning zoals deze in het vakwerkplan is omschreven. Het zijn immers de vakwerkplannen die als uitgangspunt worden genomen bij het coördineren van vakoverstijgend werken.

De directie (verantwoordelijk voor kwaliteitszorg) en teamleider:

De directie die verantwoordelijk is voor de kwaliteitszorg en de teamleider dragen de verantwoordelijkheid om in nauw contact te blijven met de sectievoorzitters, alsmede met andere docenten binnen de verschillende secties. Naast de gebruikelijke managementmethodes zijn er drie manieren waarop deze twee toezicht houden op de implementatie van de vakwerkplannen.

a. vergaderingen: tijdens de vergaderingen zijn zij aanwezig en houden ze onder meer in de gaten hoe het onderwijs verloopt en waar docenten tegenaan (zouden kunnen) lopen. Ze schatten de vakinhoudelijke risico's in en gaan op basis van eventueel geconstateerde signalen aan het werk;

b. lesbezoeken: de directie en de teamleider houden regelmatig lesbezoeken om de kwaliteit van het onderwijs te borgen. Die lesbezoeken worden aan de hand van vooraf opgestelde kaders gedaan. Een belangrijke bijkomend doel van de lesbezoeken is om te controleren of de onderwezen lesstof qua planning en inhoud (kwaliteit) overeen komt met de inhoud van de vakwerkplannen en in hoeverre dit in lijn is met de onderwijsfilosofie van het Cornelius Haga Lyceum (o.a. de HagaLes).

c. evaluatiegesprekken: Vanwege corona zijn er in 2020 zeer en in 2021 relatief weinig fysieke lessen gegeven, waardoor functionerings- en beoordelingsgesprekken niet volgens afspraak hebben plaats gevonden. Ook daarin komt het werken volgens het vakwerkplan aan bod. In 2022 is er meer gedaan aan lesbezoeken mede dankzij de input van Van Loo & Partners.

§4.8.5 Taalbeleid 2021 en 2022

Het bestuur is en blijft van mening dat taal een van de belangrijkste onderdelen is op school. Zoals ook eerder in de jaarverslagen is opgenomen is taalvaardigheid nodig om te komen tot een overdracht of het ontvangen van informatie. Er kan niet anders dan geconstateerd worden dat deze bij bijna alle leerlingen op het Cornelius Haga Lyceum onvoldoende is. Er is weinig taalvariatie en de woordenschat is niet toereikend. Leerlingen komen het Cornelius Haga Lyceum binnen met een relatief grotere taalachterstand. Dat heeft wellicht te maken met de thuissituatie van de leerlingen waarin mogelijk niet alleen maar Nederlands wordt gesproken. Het heeft echter geen zin om voor de huidige generatie leerlingen te zoeken naar wáár het probleem ligt anders dan te zoeken naar oplossingen. De directie heeft de oplossing gevonden om alle 1^e jaars leerlingen vanaf schooljaar 2021-2022 en dus ook in schooljaar 2022-2023 op school te voorzien van een extra voorleesuur. Gezien het belang hiervan, zal dit een belangrijk speerpunt zijn in de toekomst. Vanwege corona en wettelijke voorschriften hiervoor is in 2021 hier weinig aandacht voor geweest.

§4.8.6 Burgerschap en persoonsvorming en gedragscode

In eerste instantie is in 2019 in samenwerking met de Universiteit van Utrecht een eerste burgerschapsdocument opgesteld. Dit document was samen met de docenten geschreven. In 2022 is een tweede burgerschapsdocument opgesteld door de identiteitscoördinator van de school en wordt er momenteel nog steeds gewerkt aan het curriculum.

Het Cornelius Haga Lyceum voldoet aan de wettelijke opdracht tot bevordering van actief burgerschap en sociale integratie van leerlingen (artikel 17 WVO) en de kerndoelen onderbouw voortgezet onderwijs. Dat doet onze school door middel van het vastgestelde curriculum, vakwerkplannen en de kernwaarden zoals opgenomen in het schoolplan. Dat is het kader waarbinnen alle docenten en vrijwilligers die bij de school betrokken zijn moeten werken.

Ter borging hiervan is in december 2019 het document omgangsvoorschriften en gedragscode opgesteld waarin deze afspraken worden omschreven. Hierin is onder meer opgenomen dat personeelsleden en vrijwilligers de kernwaarden en de wettelijke democratische beginselen van de rechtsstaat respecteren. Onderschrijving van de kernwaarden rond burgerschap en onderwijsinvulling wordt dus expliciet geborgd, waardoor de volgende concrete gedragingen op het Cornelius Haga Lyceum niet worden getolereerd:

1. aanzetten tot haat;
2. aanzetten tot onverdraagzaamheid;
3. aanzetten tot afwijzen van het gezag van de overheid en van de instituties van de democratische rechtsorde;
4. aanzetten tot een anti-integratieve opstelling;
5. trachten in te perken van de vrijheden van anderen (waarbij te denken valt aan verkettering, gepaard gaand met uitsluiting en zelfs bedreiging).

De gedragingen die niet worden getolereerd op onze school zijn dus concrete gedragingen van personen.

SIO heeft onderbouwd hoe op deze manier aan de opdracht om actief burgerschap en sociale integratie te bevorderen wordt voldaan. SIO is voor een inclusieve samenleving. Dat vereist enerzijds dat de leerlingen leren mensen niet uit te sluiten, ook als deze er bekend om staan andere meningen en ideeën te koesteren dan zichzelf, en dat de leerlingen vanuit hun identiteit juist tot wederzijds begrip en tolerantie bewogen worden. Tegelijkertijd betekent dit dat leerlingen juist leren om te gaan met verschillende ideeën en dat ze weerbaar worden gemaakt tegen ongewenste aspecten daarvan. Onze religieuze overtuiging, onze kernwaarden én de basiswaarden van de democratische rechtsstaat staan daarbij centraal. Op die manier leren de leerlingen onderscheid te maken tussen verschillende wereldbeelden, ook als die in strijd zijn met hun eigen normen en waarden. De burgerschapsprojecten variëren van themaexcursies tot het uitnodigen van externen. Vanwege corona hebben deze activiteit helaas niet plaats gevonden.

§4.8.7 Burgerschap

Het Cornelius Haga Lyceum kent een breed scala aan vakken en activiteiten. Burgerschaps- en persoonsvorming speelt een rol in alle lessen en in de omgangsvorming op de school waarbij steeds een relatie gelegd wordt met de islamitische identiteit van de school. In de lessen maatschappijwetenschappen (geschiedenis, maatschappijleer, aardrijkskunde en economie) wordt speciale aandacht besteed aan brede burgerschapsvorming van leerlingen tot actieve burgers. Met ingang van 1 augustus 2021 is de nieuwe wet (*wet van 23 juni 2021, Staatsblad 320*) die betrekking heeft op het burgerschapsonderwijs in werking getreden. Uiteraard zal het Cornelius Haga Lyceum ook hieraan voldoen. SIO heeft hier toe inmiddels een tweede burgerschapsdocument opgesteld door de identiteitscoördinator van de school zoals genoemd in de vorige paragraaf, waar nog verder aan wordt gewerkt.

§4.8.8 leerlingenzorg in 2022

De manier van ondersteuning van leerlingen is vastgelegd in het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) 2021-2025. Het SOP is terug te lezen op onze website. Er zijn in 2022 geen veranderingen ten opzichte van 2021. De functies en de personen aangesteld t.b.v. de leerlingenzorg zijn:

1. Zorgcoördinator

De zorgcoördinator heeft expertise met betrekking tot orthodidactische, (psycho) sociale en emotionele problemen, ontwikkelings- en persoonlijkheidsstoornissen, leerproblemen en handelingsgericht werken. Het is de taak van de zorgcoördinator om het team inhoudelijk te ondersteunen. Ook geeft de zorgcoördinator scholing aan mentoren en vakdocenten. Onze zorgcoördinator ondersteunt vanuit zijn expertise alle facetten van de leerlingenzorg op alle niveaus, zowel formeel als informeel. De zorgcoördinator is verantwoordelijk voor het school ondersteuningsplan op het Cornelius Haga Lyceum en het waarborgen van de kwaliteit daarvan. De zorgcoördinator is onderdeel van het ZAT-team. In het schooljaar 2022-2023 is een andere structuur gehanteerd, te weten: met een zorg- en een veiligheidsplan met onderdelen, zoals antipestcoördinator, veiligheidscoördinator, verzuimcoördinator, leerlingbegeleiders en vertrouwenspersonen waar in 2021 al een begin mee is gemaakt. Net zoals het schooljaar 2022-2023 zal ook voor het schooljaar 2023-2024 zorg en veiligheid een van de hoogste prioriteiten krijgen binnen onze school.

2. Begeleider passend onderwijs (BPO), aangewezen

Het Cornelius Haga Lyceum heeft een begeleider vanuit passend onderwijs (samenwerkingsverband) toegewezen gekregen. Deze BPO'er begeleidt individuele leerlingen, groepen leerlingen (in sommige situaties is er ook contact met de ouders van leerlingen), individuele docenten en docententeams. Het gaat hierbij vaak om begeleiding van leerlingen met ondersteuningsbehoeften op het gebied van studievaardigheden, gedrag en het omgaan met bepaalde beperkingen. Ook geeft hij handelingsadviezen aan docenten om de leerling in de klas zo goed mogelijk te begeleiden. Hij is ook aandacht functionaris radicalisering en polarisering en is elke vrijdag op school. BPO is onderdeel van het ZAT-team. Vanaf het nieuwe schooljaar 2023-2024 zal een andere afvaardiging vanuit het samenwerkingsverband als begeleider op onze school starten.

§4.8.9 Verantwoording van de gelden ontvangen van het samenwerkingsverband 2022

Onze school heeft in 2022 € 105.400,- toegekend gekregen van het samenwerkingsverband passend onderwijs VO Amsterdam Diemen. De middelen zijn besteed aan de inrichting van de zorgstructuur van de school en ondersteuning van individuele leerlingen. Er hebben verder geen significante ontwikkelingen plaatsgevonden met betrekking tot het samenwerkingsverband.

§4.8.10 Veiligheid; borging veilig pedagogisch schoolklimaat 2022

De veiligheid van leerlingen is vastgelegd in het Schoolveiligheidsplan. Het schoolveiligheidsplan is terug te lezen op onze website. Er zijn in 2022 geen veranderingen ten opzichte van 2021, wel is er vanaf schooljaar 2021-2022 een veel duidelijkere verdeling gekomen in de taken/functies van zorgcoördinator, vertrouwensperso(o)n(en) (zowel mannelijke als vrouwelijke), veiligheidscoördinator en antipestcoördinator welke voornoemde taken/functies zijn verdeeld onder meerdere personen.

De functies en de personen aangesteld t.b.v. de veiligheid zijn:

1. Veiligheidscoördinator (de heer A. Loukili), aangesteld c.q. gekoppeld in 2022. Sinds het schooljaar 2022-2023 is er een nieuw zorg- en veiligheidsteam operationeel bestaande uit verschillende personen. Onze veiligheidscoördinator is vanwege de kleine omvang van de school tevens de anti-pestcoördinator. De veiligheidscoördinator is onderdeel van het ZAT-team.

2. Ouder- en kind adviseur (OKA) 2022,

De school heeft een eigen ouder- en kind adviseur evenals een schoolverpleegkundige en schoolarts vanuit de gemeente Amsterdam. De ouder en kind adviseur is een dag in de week aanwezig op school. Als er blijkt dat er externe zorg nodig is, dan wordt er door onze zorgcoördinator doorverwezen naar de OKA of het wijkteam. Ook is het mogelijk dat er doorverwezen wordt naar de huisarts/schoolarts.

De OKA voor het schooljaar 2022-2023:

Mohamed Boutachkourt – (Ouder- en kindadviseur) - m.boutachkourt@oktamsterdam.nl.

Tamimount Benali – (Ouder- en kindadviseur) - t.benali@oktamsterdam.nl.

3. Schoolagent 2022

De school is gekoppeld aan een schoolagent. Er wordt goed samengewerkt en zij heeft regelmatig contact met de zorgcoördinator. Tevens kan zij incidenteel ingeroepen worden bij het ZAT-overleg. Met de schoolagent worden verschillende binnen- en buitenschoolse zaken besproken en er worden eventuele risico inschattingen gedaan. Voor het schooljaar 2022-2023 is de schoolagente mevrouw Duygu Bozkurt - duygu.bozkurt@politie.nl.

De inzet van de genoemde personen wordt bijgehouden door de zorgcoördinator en is op navraag beschikbaar.

§4.8.11 Kwaliteitszorg

De opzet en werking van ons stelsel van kwaliteitszorg zijn nog niet voldoende. Wij zijn hier ook door de Inspectie van het Onderwijs op aangesproken. Een belangrijk onderdeel van de herstelopdrachten die we in uitvoering hebben genomen betreft de verbetering van de kwaliteitszorg.

§4.8.12 Prestatiebox

Met de regeling Prestatiebox verbeteren wij de kwaliteit van het onderwijs. Doel is het verhogen van de prestaties van de leerlingen over de gehele linie. We hebben de ruimte om uit te gaan van onze specifieke situatie waarbij we de landelijke prioriteiten vertalen naar eigen beleid. De middelen van de prestatiebox worden aangewend voor het professionaliseren van leerkrachten, teams en management met als doel de basiskwaliteit en doorgaande lijn te versterken en onderwijsconcepten te laten aansluiten bij de wens en vraag vanuit de samenleving. Daarnaast worden de middelen aangewend ter versterking van cultuureducatie waaronder, cultureel erfgoed en de brede ontwikkeling van kinderen.

4.9 Personeelsbeleid

Professionalisering

Als ambitieuze middelbare school die ernaar streeft haar leerlingen op de beste manier te onderwijzen en te ontwikkelen, hecht het Cornelius Haga Lyceum veel waarde aan de professionele ontwikkeling van haar eigen onderwijspersoneel. Hoewel de school nog maar relatief korte tijd open is, wordt er vanaf het begin van de opbouwfase (waarin de school nog steeds zit) hard gewerkt aan het waarborgen van de kwaliteit van het volledige team. Dat gebeurt op verschillende manieren.

Bevoegdheid en doorstuderen/teamontwikkeling en deskundigheidsbevordering 2022

Zoals in eerdere beleidsdocumenten omschreven streeft de school er voortdurend naar om alleen onderwijspersoneel aan te nemen dat ook bevoegd is voor de functie in kwestie. In diezelfde beleidstukken staat ook het actieve beleid om docenten die niet in het bezit zijn van een academische graad of een eerstegraads lerarenbevoegdheid te stimuleren om hiervoor een (de) opleiding te doen dan wel door te studeren.

Elk personeelsdossier bestaat uit:

Algemeen

1. Verklaring omtrent het Gedrag;
2. Akte van benoeming;
3. Gegevens werknemer/Kopie ID;

Bekwaamheidsdossier

4. Curriculum Vitae, diploma's en getuigenschriften;

Er is nog geen gevoerde beleid m.b.t. de beheersing van de uitkeringen na ontslag. De school volstaat momenteel met de toepassing van de vereiste wet- en regelgeving hiervoor. In het schooljaar 2023-2024 zal hiervoor beleid worden opgesteld.

Differentiatie:

Om daadwerkelijk goed te differentiëren is een protocol opgesteld. Dit protocol is opgenomen in de klappers op de bureaus van de docenten. Het protocol is besproken met alle sectiehoofden en ook gecommuniceerd met alle docenten. Daarnaast is de school voornemens om net zoals in schooljaar 2022-2023 ook in het schooljaar 2023-2024 differentie cursussen in te kopen bij CPS.

Het bestuur heeft in schooljaar 2022-2023 de klassengrootte aangepast van maximaal 16 leerlingen naar maximaal 30 leerlingen in de klas. Dat betekent uiteraard dat op basis daarvan ook het personeelsbestand is aangepast. Wat dat precies (financieel technisch) heeft betekent leest u terug in de Continuïteitsparagraaf bij "gewijzigd beleid".

Er zijn verder geen noemenswaardige overige personeelszaken te vermelden.

4.10 Maatschappelijke thema's 2022

§4.10.1 Strategisch personeelsbeleid

De hiervoor beschikte middelen bedragen € 250.749. De middelen zijn toegevoegd aan de lumpsum. Het schoolbestuur onderkent de noodzaak voor strategisch personeelsbeleid en handelt daar ook naar. De belangrijkste punten van het beleid zijn: loopbaanbeleid bij leraren, persoonlijke ontwikkeling van medewerkers en samenwerking.

§4.10.2 Passend Onderwijs

De doelen in het kader van passend onderwijs zijn geformuleerd in het ondersteuningsplan welke in samenwerking met andere besturen binnen het Samenwerkingsverband is opgesteld. Hierin zijn de volgende doelen opgenomen:

- Professionalisering ten behoeve van kwalitatief goed onderwijs
- Soepele overgangen en een ononderbroken ontwikkelingsproces voor iedere leerling
- Iedere leerling heeft een passende onderwijsplek, zo thuisnabij mogelijk
- Alle betrokkenen (scholen en partners) werken effectief samen

De beschikbare middelen vanuit het Samenwerkingsverband zijn ingezet voor lichte ondersteuning zoals ondersteuningscoördinatoren, een orthopedagoog, initiatieven om meer leerlingen binnen het VO te houden en voor extra ondersteuning.

De aansluiting van het ondersteuningsaanbod op papier met praktijk wordt geborgd door:

- kwaliteitsgesprekken met de directeur-bestuurder van het Samenwerkingsverband waarin verantwoording wordt aflegt betreffende de activiteiten in het kader van passend onderwijs.
- een jaarlijkse rapportage aan het bestuur van het Samenwerkingsverband m.b.t. de inzet van middelen en de bereikte resultaten.

§4.10.3 Werkdrukmiddelen

In 2019 heeft de school geld ontvangen uit hoofde van de *Regeling bijzondere en aanvullende bekostiging PO/VO*. Dit geld is bedoeld voor het organiseren van meer ontwikkeltijd, werkdrukverlichting, begeleiding van startende leraren e/o zij-instromers, onderwijsinnovatie of maatregelen arbeidsmarktvragestukken.

§4.10.4 NPO

De overheid trekt in 2021 en 2022 in totaal € 8,5 miljard uit voor een Nationaal Programma Onderwijs om leervertragingen door Corona in te halen en het onderwijs te verbeteren.

Onderwijsinstellingen investeren dit de komende jaren in de sociaal-emotionele en cognitieve ontwikkeling van leerlingen en studenten, en in het inhalen van coronavertragingen.

Het NP Onderwijs ondersteunt:

- leerlingen en studenten in het onderwijs die het moeilijk hebben, bijvoorbeeld door extra lessen in kleine groepjes mogelijk te maken.
- docenten en andere medewerkers in het onderwijs, bijvoorbeeld met speciale trainingen.

Het NP Onderwijs is gericht op:

- De persoonlijke en praktische ontwikkeling van leerlingen en studenten.

- Het inhalen en goedmaken van vertragingen, bijvoorbeeld door het onderwijs toe te spitsen op de kern van de vakken.

Als voorbereiding op de schoolscan zijn de verschillende domeinen waarin de achterstanden zich voordoen gespecificeerd, dit zijn de domeinen Leerontwikkeling, Welbevinden en Sociale Ontwikkeling.

De verzamelde data zijn per domein gerangschikt en geanalyseerd. Uit de analyse kwamen de volgende bevindingen naar voren:

- Cognitieve ontwikkeling (perspectief kwalificatie): er zijn op alle niveaus en in alle leerjaren vertragingen. De vertragingen zijn in de bovenbouw groter dan in de onderbouw en in het vwo kleiner dan in de andere opleidingen.
- Praktijkvorming en vaardigheden (perspectief brede vorming en kwalificatie): er is te weinig in de praktijk geoefend waardoor leerlingen vaardigheden missen.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling en welbevinden: “het beeld komt naar voren dat leerlingen ... twee jaar sociaal emotioneel hebben stilgestaan”. Het ondersteuningsteam verwacht dat meer inzet nodig is voor een groter aantal leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.

De conclusies uit de analyse zijn voorgelegd en besproken met leraren, de ouders, klankbordgroepen en de leerlingenraad.

In het NPO plan is voor aantal interventies gekozen, waarbij in 2022 de volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

1. **Zomer- of lentescholen:** is gedaan in de vorm van examentrainingen in de meivakantie.
2. **Een-op-een-begeleiding:** leraren en studenten zijn ingezet voor bijlessen.
3. **Instructie in kleine groepen** is schoolbreed gerealiseerd middels flex-/ondersteunings-/werkuren.
4. **Feedback:** vormgegeven middels coaching van het mentoraat en gesprekken met ouders.
5. **Beheersingsgericht leren:** bewegend leren ingevoerd in de mavo, training van vaardigheden in het vmbo en de profielen.
6. **Technieken voor begrijpend lezen** worden behandeld bij de lessen Nederlands,.
7. **Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen:** scholing docenten Kracht In Control en toegepast in de afdeling vmbo onderbouw, pop up camping voor eerstejaars leerlingen.
8. **Sportieve activiteiten:** er is een sportactiviteitendag georganiseerd voor alle leerlingen.
9. **Metacognitie en zelfregulerend leren:** training van executieve vaardigheden.
10. **Klassenverkleining:** is toegepast waar nodig.
11. **Onderwijsassistenten/instructeurs:** extra leraarondersteuners aangesteld.
12. **Ouderbetrokkenheid:** driehoeksgesprekken georganiseerd met ouders, leerling en mentor.
13. **Digitale technologie:** er is materiaal aangeschaft om tijdens de lock downs digitaal les te kunnen geven.

Er zijn in 2022 veel middelen ingezet, dat heeft voor veel leerlingen goed gewerkt. Toch constateren wij ook dat de interventies niet voor alle leerlingen werken. De uitkomsten zijn verschillend van aard. Met name voor taalvaardigheden zijn we nog niet op het niveau van voor de Corona crisis. Daarnaast zien we een stagnatie op sociaal-emotioneel niveau. Dit uit zich in gedrag, motivatieproblemen en een toename van thuiszitters. We blijven structureel inzetten op taalvaardigheden. Voor de sociaal-emotionele problematiek zetten we, in samenwerking met de andere scholen in de regio, extra begeleiding in.

Er is in 2022 personeel niet in loondienst ingezet voor bijlessen, ondersteuningsuren en examentrainingen.

Onze inzet is erop gericht om de met elkaar vastgestelde speerpunten te realiseren. Een indicatie vormen beschikbare gegevens van de inspectie of gesprekken met ouders en de MR.

4.11 Huisvesting 2022

Inmiddels heeft de gemeente Amsterdam in 2020, na de uitspraak van Rechtbank Amsterdam, de koers gewijzigd. De relatie op ambtelijk niveau is formeel hersteld. Er is regelmatig contact met het bestuur t.b.v. van onder andere het realiseren van huisvesting. Er is inmiddels in oktober 2020 een eerste tijdelijke uitbreiding gerealiseerd op het huidige kavel aan de Naritaweg. Er is nu sprake van goed overleg, maar het bestuur blijft in overleg met de gemeente werken aan deugdelijke huisvesting, ook voor de lange termijn. Met ingang van schooljaar 2021-2022 is het bestuur, weliswaar onder protest, akkoord gegaan met ingebruikneming van het schoolgebouw aan de Reinaert de Vosstraat 27 als tijdelijke huisvesting tot het voorjaar van 2024, met dien verstande dat daarna nieuwbouw wordt gerealiseerd aan de Naritaweg voor het Cornelius Haga Lyceum. Het voorstel hiertoe is door het bestuur voorgelegd aan de gemeente en het College van B&W heeft op dinsdag 29 juni 2021 ingestemd met dit voorstel. Het lijkt erop dat de gemeente nu terug wilt komen op de gemaakte afspraken. Het bestuur van SIO zal beroep instellen tegen de beslissing op bezwaar die hiermee te maken heeft bij de Rechtbank Amsterdam, sector bestuursrecht. Het huisvestingsbeleid van het bestuur bestaat dus momenteel uit het juridisch afdwingen tot nakoming van de gemaakte afspraken met de gemeente Amsterdam.

4.12 Communicatie

Er zijn ook in 2022 gesprekken geweest tussen de dagelijks-bestuurder en partners in het veld. Dit is van belang als het gaat om de samenwerking met actoren. De vergaderingen en bijeenkomsten hadden tot doel om te komen tot een integrale kwaliteitsverbetering in het Amsterdamse Onderwijs.

De gesprekken met de OSVO en RPO hebben in 2022 (nog) niet gezorgd voor een lidmaatschap, maar dat is op basis van principiële en fundamentele verschillen als het gaat om bijzonder onderwijs. Dit wil overigens niet zeggen dat er geen afspraak of samenwerking kan zijn. Desondanks doen wij als school mee aan de overleggen en laten de optie open om op een later tijdstip alsnog aan te sluiten zodra overeenstemming is bereikt.

§4.12.1 Public Relations Schooljaar 2022

In 2022 zijn er gesprekken gevoerd met actoren (basisscholen, moskee besturen, islamitische stichtingen en andere actoren) in de samenleving alsmede gemeente Amsterdam, Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van OCW. Hierin was de opdracht om zo goed als mogelijk het verhaal van Cornelius Haga Lyceum te vertellen.

§4.12.2 Ouders

De school heeft, mede ook in het kader van de herstelopdrachten teneinde de ouders hierin mee te nemen, de ouders voldoende geïnformeerd door een reeks ouderavonden te organiseren in het schooljaar 2021-2022 en dan met name in de tweede helft van het schooljaar (eind 1^e en 2^e kwartaal 2022). Deze ouderavonden welke op respectievelijk 22 maart 2022, 29 maart 2022 en 21 juni 2022 hebben plaatsgevonden stonden in het teken van kennismaking met de nieuwe directie en bespreking van de stand van zaken wat betreft de voortgang en de voorbereidingen op het inspectiebezoek van januari 2023. De school is voornemens om ook in 2023 voldoende ouderavonden te organiseren.

§4.12.3 Afhandeling klachten

Bij het Cornelius Haga Lyceum hebben ouders en leerlingen recht op een serieuze behandeling van zijn of haar klacht. Ouders, leerlingen en/of derden kunnen rekenen op een eerlijke klachtenbehandeling waarbij geluisterd wordt en er oprecht in de situatie wordt verdiept. Leerlingen en/of ouders binnen onze school kunnen bijvoorbeeld te maken krijgen met gedragingen of beslissingen die naar mening van ouders onterecht zijn. Deze kunnen dan hun klacht voorleggen aan de mentor, de zorgcoördinator en de schoolleiding om hulp te krijgen bij het oplossen van problemen. Het uitgangspunt is dat men zich in eerste instantie met vragen of klachten over de situatie in de klas, over activiteiten en/of over andere schoolzaken wendt tot: (a) diegene of vakdocent over wie de vraag/klacht gaat en probeert om tot een oplossing te komen. Mocht dit niet leiden tot het gewenste resultaat, dan kan er een klacht worden ingediend bij (b) de mentor. Derden dienen hun klacht enkel te richten aan (c) de schoolleiding.

In geval van strikt vertrouwelijke informatie kan worden overwogen om een kwestie voor te leggen aan de vertrouwenspersoon. Indien een klacht nadat dit eerst besproken is met degene die het betreft en/of de mentor niet naar tevredenheid is opgelost, kan deze worden voorgelegd aan de schoolleiding. Indien dat echter, gelet op de aard van de klacht, niet mogelijk is en als contact met de schoolleiding evenmin tot een oplossing heeft geleid, kan een beroep worden gedaan op het bevoegd gezag.

De overtuiging is dat de meeste klachten ten aanzien van de dagelijkse gang van zaken op school in onderling overleg tussen ouders, leerling, personeel en schoolleiding kunnen worden afgehandeld. Als de klachten onverhoopt daarna nog niet naar tevredenheid zijn behandeld kan de klager zich wenden tot de onafhankelijke klachtencommissie. Elke klacht is een signaal dat moet leiden naar verbetering, een klacht is daarmee een teken van vertrouwen en hernieuwde kansen voor onze organisatie. Daarom is het van belang te melden dat anonieme klachten niet in behandeling worden genomen.

Begin 2021 is bij het Cornelius Haga Lyceum een nieuwe onafhankelijke klachtencommissie geïnstalleerd. De leden van voornoemde klachtencommissie waren als volgt: dhr. Rayan van der Veen (voorzitter), mevr. Youssra Aouragh (algemeen lid) en mevr. Samya Khamlichi (secretaris). Deze klachtencommissie is nadien opgeheven en heeft het Cornelius Haga Lyceum zich voor een externe onafhankelijke klachtencommissie aangesloten bij de Geschillencommissie Bijzonder onderwijs.

4.13 Continuïteit naar aanleiding van de aanwijzing

De minister heeft op 11 juli 2019 een voornemen tot aanwijzing gestuurd. De minister verlangde hierin van het voormalige bestuur dat zij zich terugtrekt en een interim-bestuurder aanstelt. Dat was gebaseerd op de veronderstellingen van de minister destijds. De Rechtbank Amsterdam heeft op 20 januari 2020 deze aanwijzing van tafel geveegd. Zowel SIO als de minister zijn in eerste instantie in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak.

§4.13.1 Tussenrapport Inspectie van het Onderwijs

In het kader van de tekortkomingen die de Inspectie van het Onderwijs in het rapport van 29 mei 2019 heeft vastgesteld en de daaraan gekoppelde herstelopdrachten die aan SIO zijn gegeven, heeft de inspectie op 1 september 2020 een tussenrapport van het herstelonderzoek vastgesteld. Uit dat tussenrapport blijkt dat er verbeteringen in gang zijn gezet, maar ook dat er nog veel werk te doen is.

De ontwikkelingen binnen het bestuur en het tussenrapport van de inspectie is voor de minister toen aanleiding geweest om met SIO in gesprek te gaan. Net zoals SIO achtte ook de minister het in het belang van de leerlingen van het Cornelius Haga Lyceum dat partijen, waaronder ook de gemeente Amsterdam, zouden werken aan normalisering van de verhoudingen tussen de overheid en SIO. In de gesprekken, waar ook de gemeente Amsterdam bij betrokken was, heeft SIO duidelijk gemaakt de herstelopdrachten te omarmen en dat hier conform de opdracht van de inspectie aan zal worden voldaan.

In 2020 is vanuit SIO veel tijd en energie gestoken in juridische procedures. Het is van belang dat de aandacht juist uitgaat naar goed onderwijs voor de leerlingen, mede door uitvoering te geven aan de herstelopdrachten van de inspectie. Om eraan bij te dragen dat SIO zich op volle kracht kan richten op de herstelopdrachten, heeft de minister in gezamenlijkheid met SIO een verzoek ingediend bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State om de zitting van het hoger beroep van de minister en het hoger beroep van SIO tegen de uitspraak van de rechtbank Amsterdam uit te stellen tot september 2021.

De Raad van State heeft de minister op 3 november 2020 bevestigd dat de zitting van het hoger beroep inderdaad zal worden uitgesteld. De afspraak tussen SIO en de minister was dat de inspectie de situatie nauwgezet zou blijven volgen en dat in aanloop naar september 2021 de minister, op basis van de bevindingen van de inspectie, de balans opnieuw opmaakt. Het hoger beroep was daarmee dus nog niet definitief van de baan.

Inmiddels kan echter worden vastgesteld dat het hoger beroep van de minister bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State nu wel definitief van de baan is omdat de minister op 9 november 2021 aan SIO heeft medegedeeld dat hij op 12 oktober 2021 zijn hoger beroep heeft ingetrokken. De brief van 9 november 2021 van de minister betreft overigens een besluit van intrekking van het besluit tot inhouding van de bekostiging (dit betreft het besluit van 15 oktober 2019 met kenmerk 16834061).

Dit betekent dus dat de uitspraak van 20 januari 2020 van de Rechtbank Amsterdam vanaf dat moment in kracht van gewijsde is getreden ofwel onherroepelijk is geworden en dat hierdoor dus ook vast is komen te staan dat de aanwijzing van de minister onrechtmatig is geweest, met uiteraard alle negatieve gevolgen van dien voor de school. Te denken valt hierbij aan zowel materiele als immateriële (imago) schade met als gevolg daarvan teruglopende leerlingaantallen.

In het onderstaande overzicht staan de instroomgegevens voor leerjaar 1 zoals deze aanvankelijk zijn geprognoseerd door Pronexus in het jaar 2017, welke prognoses door voornoemde onrechtmatige aanwijzing van de minister niet zijn behaald.

Instroom leerjaar 1	2019	2020	2021	2022	2023
Mavo	68	71	71	71	71
Havo	66	66	68	68	68
Vwo	63	63	65	65	65
Totaal	197	200	204	204	204

De minister heeft weliswaar zijn hoger beroep bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ingetrokken maar SIO heeft dat met haar hoger beroep in dezelfde zaak (en dus bij dezelfde instantie) niet gedaan en verzocht om een uitspraak teneinde deze zaak definitief te beslechten. Inmiddels heeft de Raad van State uitspraak gedaan in deze hoger beroepszaak:

De Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State heeft in haar uitspraak van 19 oktober 2022⁴ (ECLI:NL:RVS:2022:3014) SIO gelijk gegeven en heeft de minister in het ongelijk gesteld!

⁴ Afdeling Bestuursrechtspraak Raad van State, 19 oktober 2022, ECLI:NL:RVS:2022:3014, <https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/@133381/202001421-1-a2/>.

Met deze uitspraak is definitief vastgesteld dat de minister in deze zaak onrechtmatig heeft gehandeld en dat de continuïteit van de stichting, wat dit punt betreft, thans niet langer meer in het geding is. Hierover zijn aan de minister ook Kamervragen gesteld op 21 oktober 2022. Deze vragen heeft de minister beantwoord op 18 november 2022. Onderstaand (*schuingedrukt*) een selectie van deze Kamervragen en de beantwoording door minister Dennis Wiersma (Primair en Voortgezet Onderwijs):

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State (hierna: de Raad van State) waarin wordt geoordeeld dat er geen wanbeheer was op het Cornelius Haga Lyceum? Zo ja, wat vindt u van deze uitspraak?

Antwoord 1

De uitspraak van de Raad van State is mij bekend. Het geschil draaide om de interpretatie van de wettelijke termen wanbeheer, ongerechtvaardigde verrijking en onrechtmatig handelen. Ik vind het positief dat de Raad van State meer duidelijkheid heeft gegeven over de voorwaarden en limieten van deze begrippen en dat we in toekomstige casuïstiek kunnen terugvallen op deze jurisprudentie.

Specifiek voor de casus rondom het Cornelius Haga Lyceum (hierna: CHL), waarvan de Stichting Islamitisch Onderwijs (hierna: SIO) het bevoegd gezag is, voel ik me gesterkt in de uitspraak van de Raad van State dat er wel degelijk onrechtmatige handelingen zijn gedaan door de toenmalige directeur-bestuurder. Nu SIO de door haar gevraagde helderheid heeft gekregen, is deze langlopende rechtszaak afgesloten en richt SIO zich hopelijk op het geven van goed onderwijs aan de leerlingen van het CHL.

Vraag 2

Vindt u dat nu vaststaat dat de verwijten die jegens het Cornelius Haga Lyceum werden gemaakt flagrante leugens waren? Zo nee, waarom niet? Zo ja, bent u bereid om excuses te maken?

Antwoord 2

Nee. De aantijging dat er leugens zijn verspreid of verwijten zijn gemaakt ten aanzien van CHL of SIO werp ik verre van mij. Aan de beslissing om een aanwijzing te geven aan SIO lagen feitelijke, objectief tot stand gekomen rapporten van de inspectie ten grondslag waarin vele tekortkomingen werden geconstateerd. Zie hiervoor ook mijn antwoorden op de vragen 1, 4 en 5.

Vraag 3

Bent u met uw oordelen en maatregelen, gezien de uitspraak van de Raad van State, te hijgerig geweest? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 3

Nee. Mijn ambtsvoorganger heeft op basis van de toen beschikbare informatie terecht ingegrepen. Alleen was – zo bleek uit de uitspraak van de rechtbank in januari 2020 – een aanwijzing niet het juiste instrument.

De vraag is naar mijn mening niet of er te ‘hijgerig’ is gehandeld, maar of er voldoende instrumenten waren om in te grijpen als een bestuurder niet functioneert. Met het wetsvoorstel Uitbreiding bestuurlijk instrumentarium waarover ik uw Kamer in de brieven van 30 mei 2022 en 28 juni 2022 heb geïnformeerd ga ik ervan uit dat ik in een vergelijkbare situatie in het belang van de leerlingen sneller kan ingrijpen.

Vraag 4

Wat leidde ertoe dat u vond dat sprake was van financieel wanbeheer? Met andere woorden: hoe bent u tot dat standpunt gekomen? Hoe reflecteert u nu op dit standpunt, nu de Raad van State heeft geoordeeld dat er geen sprake was van financieel wanbeheer?

Antwoord 4

De Rechtbank Amsterdam oordeelde (ECLI:NL:RBAMS:2020:226, 20 januari 2020) dat er sprake was van wanbeheer in de zin van ongerechtvaardigde verrijking en onrechtmatig handelen, maar dat de gegeven aanwijzing, te weten het vervangen van het bestuur, in dit geval niet evenredig was. Na deze uitspraak zijn zowel SIO als mijn voorganger in beroep gegaan. Mijn voorganger trok het hoger beroep tegen vernietiging van de aanwijzing om moverende redenen al in. SIO gaf bij de zitting aan het oordeel wanbeheer onterecht te vinden. Ook ik heb tijdens de zitting aangegeven dat de onrechtmatigheid van deze uitgaven op zichzelf bezien niet zouden hebben geleid tot de kwalificatie wanbeheer. Met de uitspraak van de Raad van State is het oordeel van de rechtbank Amsterdam herzien.

Vraag 5

Had u kennisgenomen van het conceptonderzoek van de Inspectie van het Onderwijs (hierna: de inspectie) uit 2018, waarin werd geconcludeerd dat er geen sprake was van financieel wanbeheer? Waarom koos u voor de meest strenge veroordeling van de school, terwijl de inspectie eerst vond dat er geen sprake was van financieel wanbeheer? Waarom koos u niet voor een andere, zachtere aanpak?

Antwoord 5

Mijn oordeel baseer ik op vastgestelde rapporten van de inspectie, niet op conceptrapporten. Afgezien van het feit dat ik formeel geen aanwijzing kan geven op basis van een conceptrapport, zou ik dat ook buitengewoon onverstandig vinden.

In dit specifieke geval werden, voordat het conceptrapport definitief werd, zeer zorgelijke signalen ontvangen over onder meer de veiligheid, de onderwijskwaliteit en mogelijke bestuurlijke en financiële tekortkomingen. Op basis daarvan heeft de inspectie terecht besloten het conceptrapport niet vast te stellen en het onderzoek voort te zetten, te verbreden en te verdiepen.

Dit geïntensiveerde onderzoek heeft geleid tot een rapport dat op 29 mei 2019 werd vastgesteld. De conclusies van dit rapport waren ronduit zorgelijk: onder meer op financieel en bestuurlijk vlak, op het gebied van de kwaliteitscultuur en het burgerschapsonderwijs werden tekortkomingen geconstateerd. Hoofdconclusie was dat de inspectie er geen vertrouwen in had 'dat het bestuur in de huidige samenstelling in staat zal zijn aan de herstelopdrachten (...) te voldoen' (p. 2).

Omdat de leerlingen van CHL het best mogelijke onderwijs verdienen is vervolgens op 16 september 2019 een bestuurlijke aanwijzing gegeven aan SIO. Het oordeel van de Raad van State op 19 oktober jl. verandert niets aan de conclusie die in 2019 getrokken werd: er waren ernstige tekortkomingen in de onderwijs- en bestuurskwaliteit van CHL en SIO en deze moesten op de kortst mogelijke termijn opgeheven worden, in het belang van leerlingen en medewerkers.

Mijn aanpak is altijd gebaseerd op proportionaliteit, ook bij ernstige tekortkomingen. Dat is ook het 'normale proces': de inspectie constateert tekortkomingen en geeft herstelopdrachten die het bestuur vervolgens oppakt. Deze maatwerk-aanpak staat of valt echter met de bereidwilligheid van het bestuur. Daar was in dit geval geen sprake van. De herstelopdrachten opgenomen in het rapport van 29 mei 2019 zijn – nog steeds – niet geheel uitgevoerd. Wellicht ten overvloede merk ik op dat alle drie de afdelingen zeer zwak zijn en dat het bestuur voor het derde achtereenvolgende jaar onder Aangepast financieel toezicht van de inspectie staat. Bij niet-bereidwillige besturen is een zachtere aanpak zinloos, daar past slechts handhaving.

Vraag 6

Heeft u ook kennisgenomen van het oordeel van de Raad van State dat er evenmin sprake was van ongerechtvaardigde verrijking? Kunt u reflecteren op deze uitspraak en uw rol ten aanzien van dit ongegronde verwijt?

Antwoord 6

Ja. Het oordeel van de Raad van State van 19 oktober jl. dat er geen sprake is van ongerechtvaardigde verrijking is gebaseerd op de constatering dat de onrechtmatige bestedingen zijn terugbetaald. Dit kon de inspectie niet vaststellen daar de terugbetaling plaatsvond na vaststelling van het rapport in 2019. Er is hier dan ook geen sprake van een ongegrond verwijt. Zie ook mijn antwoord op vraag 7.

Vraag 9

Bent u bereid om excuses te maken aan het bestuur van het Cornelius Haga Lyceum? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

Nee, excuses zijn niet aan de orde. Er is sprake geweest van een zorgvuldig proces. Zie mijn antwoorden op vragen 2, 3, 4 en 5.

Vraag 12

Beseft u dat uw handelen mede heeft geleid tot gevoelens van onbegrip van en uitsluiting bij een grote groep mensen? Zo nee, waarom niet? Wat gaat u doen om deze gevoelens weg te nemen?

Antwoord 12

Ja, ik ben er mij bewust dat als – objectief – wordt vastgesteld dat er sprake is van onrechtmatig handelen het verwijt kan klinken dat deze vaststelling specifiek gericht is op een bepaalde groep. Bij de SIO is en wordt door de inspectie vastgesteld of aan de wettelijke eisen voldaan. Dat was en is nog steeds niet het geval. Gevoelens van onbegrip, hoe begrijpelijk wellicht ook, leveren dan geen bijdrage aan de verbetering van het onderwijs. De vraag waar het naar mijn mening om draait is of de kwaliteit van onderwijs of bestuur ondermaats is. Dan moeten scholen, ouders, besturen, inspectie en ministerie er alles aan doen om op de kortst mogelijke termijn de kwaliteit weer op orde te krijgen. Dat zijn we verplicht aan de leerlingen. Gevoelens kunnen geen reden zijn om niet in te grijpen wanneer dat nodig is.

Vraag 13

Deelt u het standpunt dat de huidige problemen op de islamitische school direct te herleiden zijn naar de wijze waarop verschillende overheden hebben gehandeld?

Antwoord 13

Nee. De huidige problematiek op het CHL is het gevolg van keuzes die het bestuur heeft gemaakt. In 2023 wordt door de inspectie herstelonderzoek uitgevoerd. Vanuit het continuïteitstoezicht monitort de inspectie tevens de financiële ontwikkelingen en de voortgang van de uitvoering van de maatregelen voor financieel herstel. Ik spoor de school en het bestuur aan om nog bestaande tekortkomingen op de kortst mogelijke termijn te herstellen, zodat de leerlingen van het CHL het onderwijs krijgen dat ze verdienen.

Vraag 14

Beseft u dat de overheid de school onterecht heeft gestigmatiseerd?

Antwoord 14

Er zijn door de inspectie de afgelopen jaren tekortkomingen geconstateerd, overeenkomstige herstelopdrachten gegeven en (herstel)onderzoeken uitgevoerd. Ook is op basis van uiterst zorgelijke signalen en oordelen vanuit de inspectie een bestuurlijke aanwijzing gegeven aan SIO, die bij nader inzien door de rechtbank als disproportioneel beschouwd werd. In dit alles zie ik geen aanleiding om te spreken van stigmatisering.

Vraag 15

Is, net zoals bij het toeslagenschandaal, sprake geweest van «institutionele vooringenomenheid»? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 15

Nee, ik zie geen enkel reden om te veronderstellen dat er bij SIO sprake was van institutionele vooringenomenheid. Voor alle scholen gelden ongeacht de grondslag dezelfde eisen. De onafhankelijke werkwijze van de inspectie garandeert een onbevooroordeeld en objectief toezicht op alle scholen in Nederland. Het onderzoek voorafgaand aan de rapporten van de inspectie is (zoals altijd) objectief en onafhankelijk uitgevoerd.

Vraag 16

Bent u bereid om deze casus extern te laten onderzoeken om uit te sluiten dat sprake is geweest van institutionele vooringenomenheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 16

Nee. Ik zie hier geen aanleiding toe. Zie mijn antwoord op vraag 15.

Zoals u kunt zien zijn er veel strijdigheden te lezen in de antwoorden van de minister op de gestelde Kamervragen. Wij zijn niet van plan om deze hier in dit bestuursverslag een voor een te behandelen maar kunnen het ook niet laten om hier slecht een voorbeeld te geven:

Het is op z'n minst erg interessant om te lezen dat de minister bij de beantwoording van vraag 4 zegt dat hij tijdens de zitting bij de Raad van State d.d. 16 augustus 2022, net als SIO, heeft aangegeven dat ook hij vindt dat de onrechtmatigheid van deze uitgaven op zichzelf bezien niet zouden hebben geleid tot de kwalificatie wanbeheer. Los van het feit dat de Raad van State hierover al heeft geoordeeld geeft hij hiermee toe dat ook hij vindt dat de kwalificatie wanbeheer onrechtmatig is geweest. Onder andere deze erkenning (en meer) is voor SIO reden geweest om een schadevergoedingszaak te starten tegen de minister welke dagvaarding momenteel in voorbereiding is.

§4.13.2 Stand van zaken Inspectie van het Onderwijs

Het jaar 2022 stond in het teken van de herstelopdrachten van de inspectie. Zoals reeds bekend heeft de inspectie met betrekking tot het Herstelonderzoek bestuur (HO) herstelopdrachten gegeven en met betrekking tot het Kwaliteitsonderzoek school (KO) de kwaliteit van het onderwijs als "zeer zwak" beoordeeld. Deze beoordeling was niet gebaseerd op de leerresultaten want die waren goed, maar op basis van de afwijkende beslisregel. Beide rapporten zijn definitief vastgesteld op 3 januari 2022.

Herstelonderzoek bestuur (HO)

Ondanks het feit dat het bestuur op een aantal punten het (nog steeds) niet eens is met de inspectie heeft het bestuur, ter voorkoming van verdere discussies, voldaan aan de herstelopdrachten van de inspectie. Hiermee is dit herstelonderzoek positief afgerond.

Kwaliteitsonderzoek school (KO)

Naar aanleiding van het definitieve rapport d.d. 3 januari 2022, heeft de inspectie op 23, 24 en 26 januari 2023 herstelonderzoek uitgevoerd bij de afdelingen mavo, havo en vwo. De conclusie van het herstelonderzoek is dat de inspectie heeft beoordeeld dat de afdeling havo uit de “zeer zwak” is omdat we de leerresultaten nu wél als voldoende beoordeeld kunnen worden. Hetzelfde kon de inspectie vreemd genoeg niet zeggen over de afdelingen mavo en vwo waardoor deze afdelingen nog in de “zeer zwak” blijven. Dit is natuurlijk grote onzin! De inspectie doet onderzoek bij het Cornelius Haga Lyceum als gehele school en maakt vervolgens in de beoordeling een onderscheid in de afdelingen met als resultaat dat de ene afdeling (havo) wel uit de “zeer zwak” en de andere twee afdelingen (mavo en vwo) niet?! Dat zou dus betekenen dat de school bijvoorbeeld wel (althans voldoende om uit de “zeer zwak” te komen) aandacht heeft voor Zicht op ontwikkeling en begeleiding (OP2) en/of Pedagogisch-didactisch handelen (OP3) bij de havo maar dit niet heeft bij de mavo en vwo, terwijl het toch echt dezelfde school is met dezelfde docenten die geen onderscheid maken bij het lesgeven tussen de afdelingen, anders dan de lesstof.

Waar komt deze onzin van de inspectie dan vandaan? Antwoord: uit de hoge hoed van de inspectie! De inspectie probeert haar standpunt te rechtvaardigen door te zeggen dat bij de afdeling havo de leerresultaten, welke goed zijn, wel te beoordelen zijn en bij de afdelingen mavo en vwo de leerresultaten, welke eveneens goed zijn, niet te beoordelen zijn, omdat:

- a. de leerresultaten van het schooljaar 2020-2021 i.v.m. het coronajaar niet worden meegerekend; én
- b. de leerresultaten van minder dan 20 leerlingen eveneens niet worden meegerekend.

Dit goocheltrucje uit de hoge hoed van de inspectie is echter niet gebaseerd op de wet. Het rapport met betrekking tot de afdelingen mavo en vwo en de conclusie dat deze nog steeds niet uit de “zeer zwak” zijn is dus in strijd met de wet, omdat dit oordeel niet gebaseerd is op een ernstig en langdurig tekortschieten van de leerresultaten als bedoeld in artikel 2.94 WVO 2020.

Zoals reeds bekend is SIO tegen het eerste oordeel “zeer zwak” van 3 januari 2022 in beroep gegaan en indien door de Rechtbank (of in hoger beroep door de Afdeling Bestuursrechtspraak) dit oordeel vernietigd wordt kan het nieuwe oordeel dat de afdelingen mavo en vwo nog steeds niet uit de “zeer zwak” zijn uiteraard sowieso niet in stand blijven.

In dit geval komt daar bij dat inmiddels meer leerresultaten bekend zijn, die bevestigen dat niet het oordeel zeer zwak kan worden gegeven.

De Regeling leerresultaten VO 2016 is gewijzigd bij Regeling van 2 juli 2021, nr. VO/28337958 in verband met een generieke uitzondering voor de beoordeling van de leerresultaten wegens COVID-19, op grond waarvan de leerresultaten over het schooljaar 2020-2021 van de beoordeling van leerresultaten voor 2021-2022 worden uitgesloten. Voor zover hiermee voor scholen nadelen worden ondervangen is dit acceptabel. Volgens de toelichting hebben immers besturen en scholen recht op een fair oordeel over de leerresultaten. Voor zover dit ertoe leidt dat een oordeel zeer zwak niet gebaseerd is op een ernstig en langdurig tekortschieten van de leerresultaten is dit in strijd met artikel 23a1 WVO (oud) en artikel 2.94 WVO 2020. Dit heeft immers tot gevolg dat bij scholen met goede leerresultaten toch een oordeel zeer zwak worden gegeven, wat in strijd met letter en strekking van de wet is.

Dit geldt ook voor de Regeling van 7 juli 2022 nr. 32677044, in verband met een aangepaste beoordelingswijze als gevolg van COVID-19, op grond waarvan bij de beoordeling van de leerresultaten

tot en met het schooljaar 2023/2024 geen gebruik wordt gemaakt van de centraal examencijfers. Daar komt bij dat de reden niet is dat de gegevens van het Cornelius Haga Lyceum niet betrouwbaar zouden zijn, maar omdat erg een betrouwbaar landelijk gemiddelde zou kunnen worden berekend. Dat is het gevolg van een fout in het landelijk registratieprogramma, die uiteraard niet ten nadele van SIO kan werken.

Daar komt bij dat de inspectie besloten heeft dat een jaarscore alleen berekend kan worden als van 20 of meer leerlingen bepaald kon worden of ze 'succesvol' zijn of niet, omdat bij heel kleine aantallen de informatiewaarde gering zou zijn. Ook dit is in strijd met de wet. De wet in formele zin noemt dit aantal niet, terwijl het om een deugdelijkheidseis gaat. Dit aantal is ook niet opgenomen in gedelegeerde regelgeving, voor zover dat al mogelijk zou zijn. Bovendien miskent de inspectie dat een oordeel zeer zwak een uitzondering dient te zijn, dat immers alleen bij ernstig en langdurig tekortschieten kan worden gegeven. Als bestaande leerresultaten buiten beschouwing worden gelaten, kan dit oordeel dus niet worden gegeven.

Tenslotte gaat de inspectie uit van “gewogen driejaargemiddelden”, waarbij het gemiddelde van de leerresultaten over drie jaren niet onder de norm mag zijn. Dat is eveneens in strijd met de wet. Immers, bij een verbetering kan een driejaargemiddelde nog steeds onder de norm liggen, terwijl er geen sprake is van ernstig en langdurig tekortschieten. Daar komt nog bij dat de inspectie geen driejaargemiddelde berekent als de noodzakelijke gegevens wel beschikbaar zijn, maar om de hiervoor genoemde redenen buiten beschouwing worden gelaten. Ook dat is in strijd met de wet.

De leerresultaten voor drie opeenvolgende leerjaren zijn wel degelijk beschikbaar, zodat niet aan toepassing van artikel 2.94 lid 3 WVO 2020 kan worden toegekomen en er dus geen oordeel zeer zwak kan worden gegeven.

SIO heeft nog in februari dit jaar recente betrouwbare leerresultaten aangeleverd bij de inspectie. Met deze gegevens is kennelijk niets gedaan, waarmee de inspectie eveneens in strijd met de wet heeft gehandeld.

De inspectie stelt dus dat onvoldoende gegevens beschikbaar zijn. Zoals reeds aan de orde gekomen is dat oordeel in strijd met de wet en bovendien onjuist. De Inspectie heeft zelf beslisregels bedacht voor het beoordelen van door de school aangeleverde resultaten. Als gezegd zijn die regels deels in strijd met de wet. Daarnaast is het oordeel inhoudelijk onjuist, omdat SIO wel degelijk betrouwbare gegevens heeft aangeleverd, maar de inspectie weigert dit te erkennen.

Het oordeel zeer zwak kan slechts worden gegeven als de leerresultaten gedurende tenminste drie schooljaren elk jaar (dus achtereenvolgens) ernstig tekort schieten. Daarvan is bij het Cornelius Haga Lyceum aantoonbaar geen sprake. Dit wordt ook niet betwist door de inspectie. In het rapport wordt echter gesteld dat de inspectie een beslisregel hanteert die is opgenomen in paragraaf 6.5.2 van het Onderzoekskader 2021. Deze beslisregel functioneert als deugdelijkheidseis, maar deugdelijkheidseisen dienen te worden opgenomen in de wet in formele zin of tenminste in een bij of krachtens die wet vastgestelde regeling. De Onderzoekskaders van de Inspectie hebben geen grondslag in een materiële onderwijswet en kunnen dus geen aan het onderwijs te stellen eisen bevatten; zij mogen slechts (het niet-inhoudelijke deel van) de werkzaamheden van de inspectie beschrijven. De inspectie heeft dus ook op dit punt in strijd met de wet gehandeld.

De inspectie stelt ook dat zij bepaalt of een bekostigings sanctie zal worden opgelegd. Om de hiervoor genoemde redenen zou een dergelijke sanctie eveneens in strijd zijn met de wet. De bevoegdheid om een dergelijke sanctie op te leggen is niet aan de inspectie geattribueerd, maar door de minister gemandateerd. De minister blijft daarmee onverkort verantwoordelijk voor het opleggen van een dergelijke sanctie en zal dan ook aangesproken worden op deze dreiging met een sanctie.

Tenslotte bevat het rapport vele subjectieve opvattingen van de Inspectie, zoals de mening dat geen sprake zou zijn van een stabiele organisatie, die niets te maken hebben met een oordeel over het naleven van wettelijke voorschriften. SIO wordt sinds begin 2019 stelselmatig onrechtmatig behandeld door de Staat, zoals in rechte inmiddels ook onherroepelijk vaststaat (zie uitspraak Raad van State van 19 oktober 2022). Desondanks weet SIO zich te handhaven en werkt zij aan verbetering.

Conclusie en vervolg

Ondertussen zal SIO ook tegen deze conclusie met betrekking tot de afdelingen mavo en vwo in beroep gaan ofwel deze zaak aanhangig maken bij de Rechtbank Amsterdam. Dit alles laat natuurlijk onverlet dat SIO de inhoudelijke oordelen van de inspectie zeer serieus neemt en met de herstelopdrachten verder aan de slag gaat.

4.14 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het bestuur moet aangeven op welke wijze het interne risicobeheersingssysteem is ingericht en hoe dit in de praktijk functioneert. Een beschrijving alleen is niet voldoende, de resultaten die met dit systeem zijn bereikt en welke aanpassingen in de komende jaren eventueel worden doorgevoerd zou hier opgenomen moeten worden.

De stand van zaken met betrekking tot dit punt is dat we hiervoor inmiddels, als onderdeel van het zogeheten Integrale verbeterplan, een verbeteragenda hebben opgesteld. Hierin zijn zowel het opstellen en implementeren van de Administratieve Organisatie/Interne Beheersing (AO/IB) opgenomen, als het implementeren van cyclisch risicomanagement.

De oorspronkelijke planning van het beschrijven, implementeren en toetsen op werking van de AO/IB en het cyclisch risicomanagement is nu qua tijd achterhaald. Deze werkzaamheden zullen daarom in het najaar van 2023 hun aanvang hebben. Daarom volstaan wij hier nu met een referentie naar het goedgekeurde integrale verbeterplan en de doelstellingen beschreven in hoofdstuk 4 van dat plan alsmede het daarbij horende aanhangsel. Die doelstellingen luiden thans dat we eind 2023 in elementaire vorm de AO/IB hebben beschreven en geïmplementeerd en we een aanvang hebben gemaakt met cyclisch risicomanagement.

Risicomanagement en de beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

Onderstaand een aantal ontwikkelingen, met daarbij een korte toelichting op de maatregel die de negatieve effecten verminderen. De risico's zijn 'gescoord' op kans en impact (klein, gemiddeld en groot). Een risico is beheersbaar als de kans op voordoen gemiddeld (of kleiner) is en de impact ervan of gemiddeld of klein blijft, door het uitvoeren van de daarbij behorende beheersmaatregel(en).

De nieuwe risico's zijn niet gescoord. Dit wordt normaal gesproken in een risicomanagement sessie gedaan.

Risico	Toelichting beheersmaatregelen
Ontwikkeling leerlingaantal (invloed op kwaliteit onderwijs door niet voldoende huisvestingsruimte, niet voldoende leerkrachten, w.o. ook invallers)	Voor de Stichting vormt de ontwikkeling van het leerlingaantal een groot risico. De school is gestart per 1 augustus 2017 en de verwachting is dat de komende jaren het leerlingaantal zal stijgen. De beheersmaatregel is een prognose van de groei van het leerlingaantal inclusief een prognose van de demografische ontwikkelingen in de regio. Hierdoor wordt duidelijk of en met hoeveel het leerlingaantal zal stijgen. Hierdoor wordt tijdig bijsturen mogelijk. Er zal een opzet gemaakt worden voor de beschrijving van de P&C Cyclus inclusief het beschrijven en opzetten van een goed werkend intern risicobeheersing- en controlesysteem. Dit zal in het najaar van 2023 verder vervolg krijgen. <i>Kans: groot. Impact: groot. Tijdelijk van aard.</i>

<p>Ontwikkeling leerlingaantal; krapte aan leerkrachten waaronder ook invallers</p>	<p>Het onderwijs anders organiseren wordt het motto, zodat in het geval van afwezigheid en niet ingevulde leerkrachtvacatures het onderwijs toch door kan gaan. Hier zal al dan niet samen met externen naar gekeken worden. Dit zal in het najaar van 2023 verder vervolg krijgen.</p> <p><i>Kans: groot. Impact: middel</i></p>
<p>Cyberriek en algemene verordening gegevensverwerking (AVG)</p>	<p>De inzet van technologieën zoals Social Media, Mobile Devices en Cloud Computing stelt hogere eisen aan informatiebeveiliging en verandert de manier waarop de Stichting kijkt naar Cyberriek. De bedoeling is dat er in het kader van de digitale veiligheid en privacy afspraken worden vastgelegd. Hier is al een start mee gemaakt met een externe AVG-Functionaris (via Dyade) en zal dit in het najaar van 2023 verder vervolg krijgen.</p> <p><i>Kans: klein. Impact: groot</i></p>
<p>Risico voor de continuïteit van de school als gevolg van liquiditeitsproblemen - Er is nog steeds sprake van een uitgestelde betalingen van loonbelasting over 2020, dit vanwege de Covid pandemie (tegenoetkoming vanuit het Rijk waar CHL gebruik van heeft gemaakt). Uitstel is echter uiteraard geen afstel.</p>	<p>Door het opstellen van een meerjaren-(liquiditeits)begroting (incl. investeringsbegroting, voor zover nodig) kan worden gestuurd op liquiditeit en kan indien nodig tijdig bijgestuurd worden. Voor de korte termijn heeft SIO betalingsregelingen getroffen met de belangrijkste crediteur, de Belastingdienst.</p>
<p>Niet tijdig kunnen voldoen aan de herstelopdrachten van de Inspectie voor het Onderwijs waardoor gekort wordt op de bekostiging en onder meer de liquiditeit in gevaar komt.</p>	<p>Maatregel: het inschakelen van externe bureaus om ons te ondersteunen.</p>
<p>De rol van de directeur-bestuurder wordt te groot (zowel DB'er als controller). Hierdoor kan enerzijds de functiescheiding in het geding komen en anderzijds de gewenste rol van het bestuurs- en management niet uit de verf komen.</p>	<p>Maatregel: het inhuren van een externe controller en de rolverdeling tussen AB en DB formeel beschrijven en scherper maken. Bijvoorbeeld ook door eens in de 3 jaar een zelfevaluatie uit te voeren op het uitgevoerde toezicht door het AB. Ook moet de werkgeversrol nadrukkelijk beschreven worden.</p>
<p>Huisvesting – Niet adequate huisvesting kan de groei van de school en/of de kwaliteit van het onderwijs bedreigen.</p>	<p>Een leerlingaantal prognose dat ten grondslag ligt aan de meerjarenbegroting kan ook een meerjarenprognose voor de benodigde m2 aan huisvesting geven. Hierdoor is op voorhand bekend aan welke huisvestingseisen in de toekomst moet worden voldaan en kan daar proactief op</p>

	<p>gestuurd worden. Bijvoorbeeld in gesprekken met de gemeente Amsterdam.</p> <p>Een goed werkende P&C – cyclus helpt hierbij. We hebben een externe partij gevraagd ons hierbij te ondersteunen. Samen met deze externe partij zal een opzet gemaakt worden voor de beschrijving van de P&C Cyclus inclusief het beschrijven en opzetten van een goed werkend intern risicobeheersing- en controlesysteem. De eerste stappen hiervoor zijn al gezet en zal dit in het najaar van 2023 verder gestalte krijgen.</p>
<p>Het lukt de organisatie niet de afspraken uit de AO/IC te implementeren (waaronder ook inkoop- en aanbesteding, treasurystatuut, etc.).</p>	<p>We hebben een externe partij gevraagd bij dit risico. Samen met deze externe partij zal een opzet gemaakt worden voor de beschrijving van de P&C Cyclus inclusief het beschrijven en opzetten van een goed werkend intern risicobeheersing- en controlesysteem. De eerste stappen hiervoor zijn al gezet en zal dit in het najaar van 2023 verder gestalte krijgen.</p>
<p>Het lukt de organisatie niet de afspraken uit het integrale verbeterplan te implementeren met een negatieve impact op de onderwijskwaliteit.</p>	<p>Dit risico staat of valt met cultuur, gedrag en houding van onze organisatie. Beheersmaatregel: inschakelen van de externe bureaus om ons te helpen bij dit aspect.</p>
<p>Code goed bestuur; bestuur bestaat nu uit drie personen.</p>	<p>Het AB bestaat uit 2 personen en het DB uit 1. Door een externe bureau laten analyseren hoe de verhouding nu is en of deze conform de code goed bestuur is. Daarbij is er zowel aandacht voor de feitelijke opzet en inrichting, als ook de feitelijke implementatie en werking in de praktijk.</p>

4.15 Verslag Intern Toezichthouder (Algemeen Bestuur)

Inleiding

In dit onderdeel van het jaarverslag zetten wij op een rij welke activiteiten wij als intern toezichthouder in 2022 hebben ontplooid, op welke uitgangspunten ons werk gestoeld is en welke resultaten we hiermee bereikt hebben.

Algemeen en samenstelling bestuur

Het Algemeen Bestuur van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland (hierna: SIO) houdt toezicht op het beleid en de algemene gang van zaken in de organisatie. Het toezicht richt zich vooral op het bewaken van de identiteit, onderwijskundige doelen van de school, maatschappelijke doelstellingen, naleving van wettelijke voorschriften en uitvoering van de bestuurlijke taken door het dagelijks bestuur. Verder ziet het Algemeen Bestuur toe op de rechtmatige verwerving en doelmatige besteding van middelen. Ook treedt het Algemeen Bestuur op als werkgever van de instelling en is verantwoordelijk voor de benoeming, ontslag, schorsing en vaststelling van de beloning van het dagelijks bestuur. Het Algemeen Bestuur adviseert het dagelijks bestuur over de beleidsvraagstukken en heeft een klankboardfunctie.

Het Algemeen Bestuur baseert zich in zijn handelen op de toezichtfilosofie zoals deze is vastgelegd binnen de VO-raad gehanteerde code 'Goed Onderwijsbestuur'. Deze code is een bundeling van breed gedragen opvattingen betreffende bestuur en toezicht. Bij afwijkingen van de Code legt het Algemeen Bestuur hier verantwoording over af.

Het jaar 2022 stond vooral in het teken van de herstelopgaven van de onderwijsinspectie en de verdere ontwikkeling van de onderwijskwaliteit.

Het Algemeen Bestuur bestaat uit twee leden die samen toezicht houden op de realisatie van de doelstellingen en het beleid. Daarnaast treedt het Algemeen Bestuur op als klankbord van het dagelijks bestuur en is diens werkgever. In het kader van het vergaren van informatie anders dan via het Dagelijks Bestuur en het aangaan van een open dialoog over relevante ontwikkelingen heeft het Algemeen Bestuur afzonderlijk van de directeur bestuur tweemaal vergaderd met de medezeggenschapsraad, op 4 maart 2022 en op 18 november 2022.

De samenstelling van het Algemeen Bestuur is in 2022 ongewijzigd. De samenstelling per 31 december 2022 was als volgt:

M. Laamimach	Voorzitter
B. Zakir	Secretaris/Penningmeester

Het dagelijks bestuur is vanaf oktober 2021 en het hele jaar 2022 vervuld door de heer K. Çamdere.

Zowel het algemeen bestuur als het dagelijks bestuur bestaat momenteel uit mannen.

Werking intern toezicht

Bij de verdeling van de taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur wordt gewerkt conform de bepalingen van de Wet Voortgezet Onderwijs, de Wet Goed Onderwijs en Goed Bestuur PO/VO en de Code goed bestuur van de VO-raad, en natuurlijk zoals voorgeschreven in de statuten van de Stichting. Sinds 2017 is er sprake van een functionele scheiding tussen het Algemeen Bestuur en het dagelijks bestuur.

Door het Algemeen Bestuur wordt toezicht gehouden aan de hand van een vastgesteld toezichtkader dat een aantal vaste domeinen omvat: organisatie, personeel, onderwijs, leerlingen en de stand van zaken wat betreft inkomsten en uitgaven.

Het intern toezicht wordt mede bepaald door wet- en regelgeving en biedt voldoende mogelijkheden de prestaties en het functioneren van het dagelijks bestuur en van de organisatie te kunnen beoordelen. Meer concreet, het Algemeen Bestuur ontvangt en bespreekt de periodieke management-, beleids- en financiële rapportages en toetst deze conform de opdracht en het toezichtkader.

Het algemeen bestuur heeft toezicht gehouden op de doelmatige en rechtmatige verwerving en besteding van middelen binnen de wettelijke richtlijnen. Dit gebeurt onder andere door goedkeuring aan de begroting en aan de hand van (financiële) kwartaalrapportages met een forecast en cashflow en eventuele risico's die ook geagendeerd worden tijdens de bestuursvergaderingen. De bestuurder informeerde in 2022 het interne toezicht maandelijks door haar op de hoogte te houden van de financiële bedrijfsvoering middels een geactualiseerd liquiditeitsbegroting. In 2022 is ook in het kader van toezicht op de wettelijke richtlijnen en eisen aan het (onderwijs)personeel (voldoen aan kwalificaties, WNT, VOG's) door het intern toezicht een audit gedaan op de bevoegdheden en VOG's van het personeel.

Het belangrijkste document dat het algemeen bestuur gebruikt voor het dechargeren van haar werkzaamheden zijn de financiële jaarrekening en het oordeel van de accountant daarover.

Daarnaast vervult het intern toezicht haar toezichttaak door onafhankelijk haar informatie in te winnen. De wettelijk vereiste documenten maken hiervan deel uit. Daarnaast neemt het Algemeen Bestuur kennis van actuele gebeurtenissen en ontwikkelingen in en rond de school.

Het toezichtkader en de werkwijze worden regelmatig getoetst zodat helder is welke informatie op welk moment moet worden geleverd en op welke wijze.

Het kader voor planning-en-control, de vaste agendavoering, aangevuld met de wettelijke vereiste documenten (o.a. schoolgids, school- en jaarplan, formatieplan, begroting en jaarrekening) zijn in beginsel instrumenten voor uitoefening van het toezicht door het Algemeen Bestuur. Waar nodig kan dit aangevuld worden met additionele informatie buiten de bovengenoemde structurele interne rapportages.

Gezien de specifieke situatie van de Stichting als éénpitter in met een duidelijk plaatsgebonden situatie, gebruikt het Algemeen Bestuur de mogelijkheden om te functioneren als klankbord van het dagelijks

bestuur. Regelmatig wordt een deel van de tijd van bijeenkomsten van het bestuur gebruikt voor onderwijsinhoudelijke informatie over leerprocessen in de school.

Vergaderingen in 2022

In de vergaderingen van het algemeen bestuur die grotendeels in aanwezigheid van het bestuur plaatsvinden zijn verschillende onderwerpen bediscussieerd, adviezen gegeven over de strategische koers en de manier van inrichting van de onderwijsorganisatie vanuit de missie en visie, kennis gedeeld op verschillende thema's en aandachtsgebieden. Het algemeen bestuur is gesprekspartner voor de dagelijks bestuurder als het gaat om strategische beleidslijnen en vernieuwing.

Het Algemeen Bestuur kwam in 2022 twee keer bijeen zonder de dagelijks bestuurder, op 23 mei 2022 en op 1 juli 2022.

Aanvullend hierop heeft het Algemeen Bestuur los van de bestuurder 2 maal overleggen gevoerd met de MR. Daarnaast is er ook nog twee keer vergaderd met het dagelijks bestuur. onderwerpen die aanbod zijn gekomen zijn o.a.:

- De inspectiebezoeken (specifieke onderzoeken),
- De huisvesting en groei leerlingenaantal,
- De ontwikkeling van een nieuwe organisatiestructuur,
- Het herstelplan n.a.v. bevindingen onderwijsinspectie,
- De financiële huishouding en continuïteit van het onderwijs en risicomanagement.

Informatievoorziening aan de Toezichthouder (Algemeen Bestuur)

Het dagelijks bestuur legt aan het Algemeen Bestuur besluiten ter goedkeuring voor conform het gestelde op dit punt in de statuten van SIO. Het dagelijks bestuur informeert het Algemeen Bestuur over relevante onderwerpen zoals dat verwacht mag worden van een dagelijks bestuurder. Tevens verschaft het dagelijks bestuur ook informatie aan het Algemeen Bestuur over onderwerpen waarover discussie mogelijk is in het licht van de kernwaarden van de Stichting. Aan het Algemeen Bestuur wordt door het dagelijks bestuur periodiek managementrapportages verstrekt over de voortgang van de onderwijsinhoudelijke en financiële doelstellingen. De managementrapportages hebben zo een belangrijke rol in de sturing van de organisatie. Daarnaast heeft het AB een eigen verantwoordelijkheid om zelfstandig informatie te verwerven voor de uitvoering van haar taken.

Wij hebben in 2022 managementrapportages van de dagelijks bestuurder ontvangen, welke soms schriftelijk en soms uitgebreid mondeling (i.v.m. het snelle doorpakken in acties) is gebeurd en hebben deze uitgebreid besproken. De belangrijkste punten die besproken zijn:

- Inrichten van burgerschapsonderwijs;
- Herstelopgaven en aanbevelingen van de inspectie uit het herstelonderzoek zijn en is het integraal herstelplan goedgekeurd;
- Plan van aanpak en maatregelen voor bestrijden achterstanden in het onderwijs en de organisatie van zorg;
- Herstel van de samenwerking met het het ministerie van onderwijs, het onderwijsveld met interne en externe stakeholders;
- De kwaliteit van de lessen waaronder pedagogisch en didactisch handelen
- en voorbereidingen centraal examen;
- Ontwikkeling van kwaliteitszorg met ondersteuning van de interim-directeur onderwijs;
- Evaluaties en audit op gerealiseerd beleid en performance;
- Risico's, huisvesting en financiële continuïteit.

Daarnaast heeft het bestuur goedkeuring gegeven aan:

- De begroting 2023
- De jaarrekening en het bestuursverslag 2021
- De meerjarenbegroting

Ook heeft het bestuur Horlings Nexia benoemd als accountant voor de controle van het jaarverslag 2022.

Interne risicobeheersingssysteem

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor de uitvoering van interne risicobeheersings- en controlesystemen, voor het actief managen van de strategische, financiële en operationele risico's, en voor het beperken van de impact van mogelijke incidenten. Daarbij worden de volgende instrumenten ingezet: strategisch beleidsplan, jaarplan, formatieplan, jaar- en meerjarenbegroting, treasury plan, liquiditeitsbegroting en voortgangsrapportages.

Hierbij wordt een koppeling gemaakt tussen kwaliteit van onderwijs en financiën om te kijken of wij onze resultaten behalen met de middelen die daarvoor in de begroting zijn opgenomen. Planning en control elementen rondom de financiën zijn de leerlingaantallen, kaders en bekwaamheidseisen voor de in te zetten formatie, het materiële budget, het investeringsbudget en het budget voor groot onderhoud. Vanuit het kwaliteitsbeleid kijken wij naar onze onderwijskwaliteit, waarbij wij verder kijken dan toets resultaten en verwijzingspercentages. Elementen als kwaliteit van de lessen, ontwikkeling van docenten en identiteitsontwikkeling zijn ook van cruciaal belang.

Daarnaast heeft de stichting een controller (externe inhuur) die een belangrijke rol speelt in het opzetten van interne risicobeheersings- en controlesystemen. De controller functioneert onder de verantwoordelijkheid van het dagelijks bestuur.

In 2022 is er frequent overleg geweest tussen het Dagelijks Bestuur en een externe financiële expert om de opvolging en de voortgang van de aanbevelingen van de accountant uit de controle van de jaarstukken 2021 door te nemen en de gesprekken met de inspectie bij te wonen al dan niet met de door deze financiële expert opgemaakte stukken. Een en ander heeft onder andere geleid tot een aangepaste meerjarenbegroting en doorrekening voor de voorziening. Ook is er in het kader van de meerjarenbegroting een uitgebreide beoordeling uitgevoerd van de mogelijke ontwikkelingen in de leerlingenaantallen en de impact op het beschikbare kader aan baten en lasten en de doorwerking in de kwaliteits- en financiële strategie. De werking van dit systeem heeft ertoe geleid dat het bestuur tot de conclusie is gekomen dat de school, relatief gezien, meer mensen in dienst heeft in vergelijking tot soortgelijke éénpitters met dezelfde omvang qua leerlingaantallen. Dit blijkt ook uit een benchmark. Het bestuur is voornemens om op basis hiervan de formatie in de komende jaren aan te passen naar een kostenverantwoord aantal docenten en onderwijsondersteunend personeel.

In 2022 zijn, zoals in het jaar 2021, als onderdeel van de cyclus de jaar- en meerjarenbegroting geactualiseerd teneinde de risico's op langere termijn in kaart te brengen. Deze begroting bevat naast een overzicht van de baten en lasten ook een opstelling van de verwachte balansposities. Aan de hand hiervan kan het dagelijks bestuur zien wat de effecten van de geprognosticeerde resultaten zijn op

liquiditeit en vermogenspositie op langere termijn. Het financieel in beeld houden van de ontwikkeling van de omvang van de reservepositie is voor stichting als éénpitter een belangrijk onderdeel van het risicobeheersingssysteem. De reservepositie dient immers als dekking voor mogelijke risico's, maar moet ook een voldoende buffer bieden (samen met de voorziening voor groot onderhoud) om de toekomstige investeringen te kunnen waarborgen.

Samenvattend wordt het risicoprofiel van de school bepaald door de beschikbaarheid en de mate van inzet van voldoende gekwalificeerd personeel, de ontwikkelingen in het leerlingenaantal, de druk op de onderwijskwaliteit versterkt door de herstelopgave en het inhalen van opgelopen onderwijsachterstanden als gevolg van Covid-19.

SIO ziet zich gesteld voor een groot aantal uitdagingen in 2022 en verder. Er moeten flinke slagen gemaakt worden op het gebied van bijvoorbeeld kwaliteit- en kwaliteitssystemen, strategisch personeelsbeleid en de beheersing van de gevolgen de pandemie die op het onderwijs een flinke impact heeft gehad. Behalve dat deze uitdagingen veel tijd en aandacht vragen van betrokkenen, erkennen wij als school ook het risico dat hiervoor extra tijd vrijgemaakt en kosten gemaakt (moeten) worden om tot structurele verbetering te komen, bijvoorbeeld door de inhuur van externe deskundigheid.

Wij verwachten dat wij in het schooljaar 2022-2023 fors zullen moeten inzetten op het inhalen van deze achterstanden in het onderwijs. Verder moet worden bekeken wat dit als extra inzet van de docenten vraagt en vertaald moeten worden naar ontwikkelvoorstellen, o.a. aanvullende trainingen en bijlessen. In het jaar 2022 zijn al stappen gezet om de achterstanden te proberen in te halen d.m.v. extra steun - en bijlessen en examentrainingen.

Onafhankelijkheid en zittingstermijn

De leden van het Algemeen Bestuur hebben op geen enkele wijze een (juridische) binding met de Stichting SIO, anders dan hun lidmaatschap van het Algemeen Bestuur. Het Algemeen Bestuur en zijn leden zijn onafhankelijk in hun functioneren. De zittingstermijn van de leden is vier jaar, met eenmaal de mogelijkheid tot herbenoeming. Dit is vastgelegd in de statuten van de stichting.

Evaluatie bestuur en zelfevaluatie

Het Algemeen Bestuur evalueert jaarlijks zijn eigen functioneren en het functioneren van het bestuur. In deze evaluatie is het oordeel van het Algemeen Bestuur over de samenwerking met het dagelijks bestuur betrokken.

Het algemeen bestuur heeft gesprekken gevoerd met de bestuurder vanuit haar werkgeversrol over de doelen die de bestuurder zich stelt in het kader van de organisatie en het kritische hersteltraject in het kader van het inspectierapport 2022 waarin de school een zeer zwak beoordeling ontving, en hoe hij de afgesproken resultaten en doelen daarin zal bereiken. Uiteraard wordt ook teruggeblikt op de agenda van het afgelopen jaar.

De constatering was dat de weg naar boven duidelijk is gevonden, maar dat het op een aantal onderdelen ruimte is voor verbetering. Om deze verbeteringen duurzaam te realiseren vraagt dat, in een complexe organisatie met een stevige verbeteropgave, van de bestuurder en schoolleiding om professioneel handelen, duidelijke communicatie naar de interne en externe stakeholders en goed leiderschap met een open houding. Daar liggen nog onbenutte kansen en zal dit in de komende periode de focus krijgen. Een duidelijk en effectieve aansturing door dagelijks bestuur van het management en de sturing op de doorontwikkeling van het onderwijs kent nog veel ruimte voor verbetering. Doel is te voorkomen dat onderdelen die om directe aandacht vragen en kansen blijven liggen. Het bestuurlijk proces in zijn geheel, verbeterpunten en oorzaken zijn geëvalueerd en is gereflecteerd op het functioneren.

Het intern toezicht heeft onafhankelijk informatie ingewonnen en interventie gebruikt om tot een verbeterde situatie te komen zodat het bestuur beter in staat is de kwaliteit van het onderwijs te borgen, de waan van de dag het hoofd te bieden en de brug te slaan naar de kritische verbeteropgaven zonder de visie uit het oog te verliezen. De verwachte verbetering zal vooral terug te zien zijn in verbeterde sturing op resultaten, betere stuurinformatie in rapportages toegespitst op risico's, en een scherper toezichtkader dat helpend en leidend zal zijn in het kritisch bevragen van het bestuur op bijvoorbeeld het integraal verbeterplan, de verbetering van het onderwijs en borging van de (financiële) continuïteit. Deze eigen professionalisering helpt het intern toezicht bij de uitvoering van haar taken, houdt de verhoudingen met het bestuur en directie helder en zorgt voor een gezonde dynamiek met oog op behalen van betere performance.

In 2022 heeft ook een zelfevaluatie van het Algemeen Bestuur plaatsgevonden. Tijdens de zelfevaluatie is teruggekeken naar het eigen functioneren en het samenspel binnen het Algemeen Bestuur in relatie tot het dagelijks bestuur. De kwaliteit van de relaties onderling wordt als open en constructief en kritisch beschouwd. Als voornaamste actiepunten is de aansturing op de afgesproken herstelopgaven en onderwijs uit het verbeterplan in het kader van het herstelonderzoek van de inspectie benoemd en de zorgen over de planning voor realisatie. In dit kader is na deze zelfevaluatie nog opdracht gegeven voor een externe audit op ons verbeterproces en de onderwijsorganisatie. De resultaten en inzichten daaruit zorgden voor input voor bijsturing en nieuwe handelingsperspectieven.

Met de resultaten van de evaluatie is ook tot de scholingsbehoefte voor het bestuur gekomen. De scholingsbehoefte voor het aankomend jaar, ter bevordering van de deskundigheid en competenties, is vastgelegd in een bestuurlijk scholingsplan voor de leden van het bestuur.

Diversiteit

Diversiteit heeft de constante aandacht van het bestuur. Daarbij dient het bestuur uiteraard wel de bepalingen van de statuten te volgen en de levensbeschouwelijke grondslag van de stichting en de school.

Ontwikkelingen in 2023

Tenslotte schetsen wij hier kort welke ontwikkelingen zich in het intern toezicht hebben voorgedaan na 31 december 2022.

Afwijkingen code goed bestuur

Het proces rondom de jaarlijkse accountantscontrole.

Eind 2022 is de focus gaan liggen om het jaarverslag 2021 af te ronden die vertraging heeft opgelopen, welke uiteindelijk in december 2022 is afgewikkeld. Deze vertraging heeft helaas ook zijn doorwerking gehad op het controleproces over het jaar 2022 (verantwoording in 2023). De bedoeling was om de accountantscontrole over het jaar 2022 wél voor 1 juli 2023 af te ronden, maar helaas is dit niet gelukt.

Hiermee is een afwijking geconstateerd op de code goed bestuur (Regeling jaarverslaggeving onderwijs). Het jaarverslag is niet conform de Regeling jaarverslaggeving onderwijs tijdig opgeleverd. Deze ommissie is als prioriteit opgepakt zodoende de afwijking te herstellen.

Uitrol integraal verbeterplan

Het doorpakken op de herstelopgaven in 2022 heeft helaas niet tot een voldoende kwaliteit van de onderwijsinspectie geleid doordat tekortkomen deels of niet volledig hersteld werden. De inspectie heeft progressie gezien maar niet voldoende. Hierdoor heeft de inspectie geoordeeld dat de kwaliteit van onderwijs op het moment van het onderzoek nog steeds zeer zwak is op de afdelingen vmbo-t en vwo. De afdeling havo is uit het zeer zwak. Hieruit is vervolgens vanuit het bestuur een verscherpt herstelplan opgesteld om de tekortkomingen binnen een jaar volledig op te heffen. Een herstelonderzoek hierop door de inspectie zal begin 2024 plaatsvinden.

Deskundigheidsbevordering

Het bestuur heeft in het kader van haar eigen deskundigheidsbevordering voortgezet en dit jaar vooral haar deskundigheid op leiderschap in onderwijs vergroot, tevens vanuit de eigen (onderwijs)praktijk uitgebreid reflectie is geweest hoe governance en aansturing op (onderwijs)doelen duurzaam verder ontwikkeld kan worden. Ook is er nadruk gelegd op de taken van de Dagelijks Bestuurder. Eveneens staat gedurende het schooljaar 2022-2023 aanvullende scholing in onderwijskundig leiderschap en evidence informed verbeteren van onderwijs en leskwaliteit gepland. Het bestuur zet in op verbreding van haar deskundigheid en diversiteit en neemt de ontwikkelbehoefte mee in haar scholingsplan.

Dankwoord

Het Algemeen Bestuur spreekt grote waardering uit naar alle leerlingen voor hun ijverigheid en standvastigheid en de wijze waarop is omgegaan met de uitzonderlijke omstandigheden in 2022.

Datum: 30 juni 2023

Naam: M. Laamimach

B. Zakir

Functie: Voorzitter Algemeen Bestuur SIO

Secr./Peningmeester Algemeen Bestuur SIO

4.16 Financieel beleid

Financiële positie op balansdatum

Onderstaand treft u de balans aan per 31-12-2022 in vergelijking met 31-12-2021. Na de balans volgt een korte toelichting op de belangrijkste wijzigingen in de balans.

Activa	31-12-2022	31-12-2021	Passiva	31-12-2022	31-12-2021
Immateriële vaste activa	€ -	€ -	Eigen vermogen	€ -782.043	€ -548.455
Materiële vaste activa	€ 429.680	€ 369.822	Voorzieningen	€ 21.571	€ 180.851
Financiële vaste activa	€ -	€ -	Langlopende schulden	€ 1.096.258	€ 1.124.260
Vorraden	€ -	€ -	Kortlopende schulden	€ 918.537	€ 717.424
Vorderingen	€ 394.015	€ 398.200			
Kortlopende effecten	€ -	€ -			
Liquide middelen	€ 430.628	€ 706.058			
Totaal activa	€ 1.254.323	€ 1.474.080		€ 1.254.323	€ 1.474.080

Toelichting op de fluctuatie activa zijde van de balans:

Materiële vaste activa 59.858

In het verslagjaar heeft de stichting investeringen in materiële vaste activa gedaan voor een bedrag van € 167.176. De afschrijvingen bedroegen in 2022 € -107.318.

Vorderingen -4.185

De vorderingen zijn afgenomen en dat heeft meerdere oorzaken. Ten eerste is de vordering op het ministerie van OCW gestegen met circa € 116.000 als gevolg van de sanctie en opschorting van de bekostiging. In februari 2023 is de gehele vordering van € 198.866 ontvangen en zijn alle financiële maatregelen opgeheven. De vooruitbetaalde kosten zijn ultimo 2022 circa € 137.000 lager. Dat komt met name doordat de huur van de units in het verslagjaar niet vooruitbetaald zijn, maar worden betaald in de periode waar ze betrekking op hebben. Tot slot is de vordering op de gemeente Amsterdam gestegen met circa € 44.000, met name door een voor 2022 beschikte subsidie Kansenaanpak VO. Deze is begin 2023 ontvangen.

Liquide middelen -275.430

De liquide middelen zijn afgenomen met € 275.430 ten opzichte van 2021. In het kasstroomoverzicht opgenomen in de jaarrekening is het verloop van de liquide middelen in 2022 weergegeven.

Toelichting op de fluctuatie passiva zijde van de balans:

Eigen vermogen -233.588

Het negatieve resultaat over 2022 is onttrokken aan het eigen vermogen.

Voorzieningen -159.280

De voorzieningen zijn gedaald door een lagere voorziening voor jubileumuitkeringen en doordat een aantal langdurige zieken in 2022 uit dienst zijn gegaan en de kosten die daar betrekking op hebben ten laste van de gevormde voorziening zijn gebracht.

Langlopende schulden -28.002

De langlopende schuld aan de belastingdienst is in januari en februari gestegen. In oktober 2022 is gestart met de aflossing in maandelijkse termijnen. De aflossingsverplichting 2023 van deze schuld is gepresenteerd onder de kortlopende schulden. Deze langlopende schuld is afgenomen met circa € 107.000. In 2022 is er met de Gemeente Amsterdam een betalingsregeling getroffen om de kosten voor gebruik van de gemeentelijke sportvelden in termijnen te kunnen betalen. Het langlopende deel van deze regeling bedraagt circa € 29.000. Daarnaast is er een betalingsregeling met OCW afgesproken met een langlopend deel van € 50.000.

Kortlopende schulden 201.113

De kortlopende schulden zijn gestegen door de aflossingsverplichting van de langlopende schuld aan de belastingdienst van € 271.000. Daar staat tegenover dat de nog te betalen kosten gedaald zijn met € 122.000 en ultimo 2021 was er een post van € 100.000 opgenomen voor een te betalen transitievergoeding. Deze is in 2022 afgewikkeld. Over de overige fluctuaties zijn geen bijzonderheden te vermelden.

4.17 Analyse resultaat

De begroting van 2022 laat een resultaat zien van € 392.314. Uiteindelijk is over boekjaar 2022 een resultaat gerealiseerd van € -233.588: een verschil van € -625.902 met de begroting.

Analyse realisatie 2022 versus realisatie 2021 en realisatie 2022 versus begroting 2022

Onderstaand is de staat van baten en lasten van het kalenderjaar 2022 opgenomen.

De gerealiseerde staat van baten en lasten zijn vergeleken met de begrote baten en lasten voor het kalenderjaar 2022 en de gerealiseerde baten en lasten van het kalenderjaar 2021.

	Realisatie 2022	Begroting 2022	Vershil	Realisatie 2021	Vershil
Baten					
Rijksbijdragen OCenW	5.659.515	4.458.760	1.200.755	4.998.308	661.207
Overige overheidsbijdragen	203.471	1.134.557	-931.086	132.288	71.183
College-, cursus- en/of examengelden	-	-	-	-	-
Baten werk in opdracht van derden	-	-	-	-	-
Overige baten	-1.214	7.469	-8.683	9.965	-11.179
Totaal baten	5.861.772	5.600.786	260.986	5.140.561	721.211
Lasten					
Personele lasten	4.562.989	3.812.916	-750.073	3.799.773	-763.216
Afschrijvingen	107.317	279.504	172.187	74.038	-33.279
Huisvestingslasten	407.438	325.104	-82.334	298.704	-108.734
Overige lasten	1.010.924	790.948	-219.976	1.096.039	85.115
Doorbetalingen aan schoolbesturen	-	-	-	-	-
Totaal lasten	6.088.668	5.208.472	-880.196	5.268.554	-820.114
Saldo baten en lasten	-226.896	392.314	-619.210	-127.993	-98.903
Financiële baten en lasten					
Financiële baten	-	-	-	-	-
Financiële lasten	6.692	-	-6.692	922	-5.770
Totaal financiële baten en lasten	-6.692	-	-6.692	-922	-5.770
Totaal resultaat	-233.588	392.314	-625.902	-128.915	-104.673

Toelichting fluctuatie realisatie 2022 versus realisatie 2021

Het resultaat is ten opzichte van 2021 gedaald met € 104.673 . De belangrijkste oorzaken van deze stijging worden hieronder toegelicht.

Rijksbijdragen OCW 661.207

De rijksbijdragen zijn met name gestegen door de subsidies vanuit het Nationaal Programma Onderwijs, welke in 2022 fors hoger zijn dan in 2021.

Overheidsbijdragen en subs. overige overheden 71.183

In 2022 is er een subsidie vanuit de Gemeente Amsterdam ontvangen van circa € 153.000 voor de huur van de bepaalde huisvestinglocaties. Dit was € 132.000 in 2021. Daarnaast is in 2022 € 50.000 subsidie Kansenaanpak ontvangen. In 2021 is deze subsidie niet ontvangen.

Personele lasten -763.216

De grote stijging van de personeelskosten zijn met name veroorzaakt door de inhuur van derden. Deze was in 2021 nog circa € 136.000 en deze is in 2022 opgelopen tot circa € 818.000. De reguliere stijging van de lonen & salarissen is de andere oorzaak van de stijging.

Afschrijvingen -33.279

Door de vele investeringen in met name huisvesting is de afschrijvingslast in 2022 verder gestegen.

Huisvestingslasten -108.734

De huur van de huisvesting is gestegen ten opzichte van 2021 met circa € 13.000 en de doordat er in 2022 geen lockdowns i.v.m. de Covid19 pandemie meer zijn geweest, zijn de schoonmaakkosten gestegen met circa € 29.500. Verder zijn de kosten voor dagelijks onderhoud circa € 71.000 hoger.

Overige lasten 85.115

De overige lasten zijn gedaald en de oorzaak ligt met name in de daling van het aantal leerlingen en de leerlinggebonden kosten.

Toelichting afwijkingen realisatie 2022 versus begroting 2022

Het gerealiseerde resultaat 2022 wijkt met € -625.902 af van het begrootte resultaat 2022. De belangrijkste oorzaken van deze afwijking worden hieronder toegelicht.

Rijksbijdragen OCW 1.200.755

De rijksbijdragen zijn met name hoger uitgeallen door de subsidies vanuit het Nationaal Programma Onderwijs, welke in 2022 fors hoger zijn dan in 2021. Er zit in een verschuiving in de begroting tussen rijksbijdragen en overheidbijdragen.

Overheidsbijdragen en subs. overige overheden -931.086

Een deel van de begrote overheidbijdragen behoren toe aan de rijksbijdragen. Verder zit in de realisatie 2022 de huursubsidie, welke niet begroot is.

Personele lasten -750.073

De begroting is uitgegaan van een constant personeelsbestand en de realisatie wijkt alleen door loonstijgingen hier vanaf. Het grootste verschil zit in de kosten voor inhuur diensten derden. Deze zijn begroot op basis van 2021.

Afschrijvingen 172.187

Ten tijde van het opstellen van de begroting waren er nog geen volledige prognoses af te geven over de afschrijvingslasten over 2022. Derhalve zijn de werkelijke kosten hoger uitgevallen. De berekende afwijking is overigens een lagere realisatie dan begroot, maar dat is enkel toe te wijzen aan de doorgevoerde stelselwijziging waarvoor de begroting niet aangepast is.

Huisvestingslasten -82.334

Er is in de begroting onvoldoende rekening gehouden met de stijging van de kosten voor dagelijks onderhoud.

Overige lasten -219.976

De verwachte en in de begroting opgenomen daling van de overige lasten a.g.v. de leerlingdaling is groter dan de daadwerkelijke daling van deze kosten.

4.18 Investerings en financieringsbeleid

Het beleid van SIO is dat investeringen uit eigen middelen worden voldaan zolang de liquiditeitspositie dit toelaat. Als er een te groot beslag op de liquiditeit moet worden gedaan zullen nieuwe investeringen meer gespreid uitgevoerd worden. Er hebben geen investeringen in de huisvesting plaatsgevonden die worden vergoed door de gemeente, buiten de ontvangen subsidie voor de uitbreiding van de eerste inrichtingskosten OLP/meubilair verband houdend met de ingebruikname van een bijgebouw aan de Naritaweg 30.

4.19 Treasuryverslag

Het treasurybeleid van de stichting is risicomijdend en defensief. Daarbij worden de richtlijnen uit de OCW-Regeling "Beleggen, Lenen en Derivaten OCW 2016", die het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft opgesteld (6 juni 2016 met kenmerk WJZ/800938) nageleefd. De stichting heeft een treasurystatuut waarin kaders zijn vastgelegd: uitgangspunten, doelstellingen, richtlijnen en limieten. De stichting belegt niet in derivaten en heeft geen leningen opgenomen noch uitgezet uit welke hoofde dan ook en heeft hierdoor geen koersrisico's en kredietrisico's. De treasury functie is beperkt en richt zich voornamelijk op geldstroombeheer en administratieve organisatie omtrent de activiteiten die nodig zijn voor een efficiënt betalingsverkeer.

4.20 De vermogenspositie per 31 december 2021 - bestuurlijke duiding

Deze paragraaf bevat de bestuurlijke duiding van onze vermogenspositie per 31 december 2022. De Inspectie van het onderwijs heeft een nieuwe signaleringswaarde ontwikkeld voor bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen. Het is het verhoudingsgetal tussen het feitelijke publiek vermogen van de stichting en het normatief publiek eigen vermogen berekend volgens een door de overheid bepaalde formule. Een getal boven de 1 duidt op mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Het normatief eigen vermogen is het vermogen dat redelijkerwijs nodig is om bezittingen te financieren en risico's op te vangen.

De inspectie gebruikt deze signaleringswaarde in het toezicht op de doelmatigheid. Als een bestuur een goede onderbouwing voor hogere publieke reserve(s) heeft, kijkt de inspectie of en hoe het geld uiteindelijk wordt besteed.

In het geval van SIO is er geen sprake van bovenmatig publiek eigen vermogen. We zijn een relatief jong schoolbestuur en er is nog geen kans geweest om vermogen op te bouwen. Sterker nog, eind 2022 is het eigen vermogen van SIO negatief gebleven (-€ 782.043). Om de liquiditeit niet verder te laten dalen en voor de stichting wat financiële ruimte te creëren zijn er betalingsregelingen getroffen met de belastingdienst, de Gemeente Amsterdam en met het ABP. De uitgestelde betalingen loonbelasting en pensioenpremies in verband met de Corona-pandemie rijksregelingen worden hierdoor uitgesmeerd over meerdere jaren. Het is een creatieve en helpende oplossing op de korte termijn, maar legt wel een druk op de liquiditeitspositie op langere termijn, want uitstel van betaling zorgt niet voor afstel daarvan. De reguliere uitgaven blijven daarnaast gewoon doorlopen. Dit heeft onze aandacht (zie paragraaf Continuïteit, Risicomanagement).

4.21 Financiële kengetallen

In onderstaande tabel zijn meerdere kengetallen opgenomen. Als er een signaleringswaarde is vastgesteld door de onderwijsinspectie dan staat deze vermeld. Indien bepaalde kengetallen erg afwijken ten opzichte van de signaleringswaarde, kan dit aanleiding zijn tot verder onderzoek naar een financieel risico door de onderwijsinspectie. Een signaleringswaarde is echter geen norm voor de onderwijsinspectie.

Kengetal	2022	2021	Signaleringswaarde onderwijsinspectie
Huisvestingsratio	0.00	0.00	geen
Liquiditeit (current ratio)	0.90	1.54	geen
Liquiditeit (quick ratio)	0.90	1.54	kleiner dan 1,50
Liquiditeit (omvang)	€ 430.628	€ 706.058	> € 100.000
Rentabiliteit	-0.04	-0.03	afhankelijk van fin. positie
Solvabiliteit (incl. voorzieningen)	-0.61	-0.25	kleiner dan 0,30
Solvabiliteit (excl. Voorzieningen)	-0.62	-0.37	geen
Weerstandsvermogen	-0.13	-0.11	kleiner dan 0,05
Kapitalisatiefactor	0.19	0.27	geen
Ratio normatief publiek eigen vermogen	-1.48	-1.06	groter dan 1,00

Kengetal Normatief Eigen vermogen	2022	2021
Aanschafwaarde gebouwen	223.551	144.218
Bouwkostenindex	1.27	1.27
Meeneemwaarde gebouwen	141.955	91.578
Boekwaarde resterende MVA	268.252	269.339
Rekenfactor omvangafhankelijke buffer bij		
Baten vanaf 12 mln.	0.05	0.05
Baten < 12 mln. > 3 mln.	0.02	0.03
Baten kleiner dan 3 mln.	-	-
Vaste risicobuffer < 3 mln.	300.000	300.000
Rekenfactor van toepassing bepaler	2.00	2.00
Rekenfactor van toepassing	0.02	0.03
Totaal baten	5.861.772	5.140.561
Totaal baten na toepassing rekenfactor	117.235	154.217
Vaste risicobuffer na toepassing rekenfactor	0.00	0.00
Normatief publiek eigen vermogen	527.442	515.134
Publiek eigen vermogen	-782.043	-548.455
Kengetal normatief publiek eigen vermogen	-1.48	-1.06

4.22 Continuïteitsparagraaf

In de volgende paragrafen wordt ingegaan op de toekomstige ontwikkelingen voor de stichting. Hiermee willen we een beeld geven over de continuïteit van de stichting door eerst een beeld te geven over de continuïteit van de instelling en vervolgens een beeld te geven over de continuïteit van de leerlingaantallen.

Er is geen sprake van majeure investeringen of van doorcentralisatie van de huisvesting. Zowel de eerste als de tweede uitbreiding (respectievelijk) is (en zal zo nodig verder) geheel gefinancierd (worden) door de gemeente. Er zijn geen overige voorgenomen investeringen en projecten. Tevens is er momenteel geen sprake van ontwikkelingen rondom contractactiviteiten en derde geldstroomactiviteiten.

Continuïteit van de instelling

In de jaarrekening van 2021 werd onder het kopje “*Continuïteit van de instelling*” laatstelijk vermeld dat in verband met de aanwijzing van de minister inmiddels kan worden vastgesteld dat het hoger beroep van de minister bij de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State definitief van de baan is omdat de minister op 9 november 2021 aan SIO heeft medegedeeld dat hij op 12 oktober 2021 zijn hoger beroep heeft ingetrokken. De brief van 9 november 2021 van de minister betrof overigens een besluit van intrekking van het besluit tot inhouding van de bekostiging (dit betrof het besluit van 15 oktober 2019 met kenmerk 16834061). Dit betekent dus dat de uitspraak van 20 januari 2020 van de Rechtbank Amsterdam vanaf dat moment in kracht van gewijsde is getreden ofwel onherroepelijk is geworden en dat hierdoor dus ook thans vaststaat dat de aanwijzing van de minister onrechtmatig is geweest, met uiteraard alle negatieve gevolgen van dien voor de school. Te denken valt hierbij vooral aan imagoschade en als gevolg daarvan teruglopende leerlingaantallen.

Continuïteit van de leerlingaantallen

De Raad van State heeft op 19 oktober 2022 uitspraak gedaan in deze hoger beroepszaak en is de minister in het ongelijk gesteld. Het feit dat SIO gelijk geeft gekregen neemt natuurlijk niet weg dat deze inmiddels definitief vastgestelde onrechtmatigheid van de minister wel degelijk heeft geleid tot een drastische terugloop van de leerlingaantallen. Daar waar namelijk uit de aanvankelijke leerling prognose (opgesteld door Pronexus in 2017) bleek dat in het schooljaar 2022-2023 de school kon rekenen op een leerlingaantal van 1.579 leerlingen is het aantal reeds gebleven bij 442. Een verschil dus van 1.137 leerlingen.

Zie hiervoor onderstaande tabel uit het rapport van Pronexus.

Pronexus | december 2017

Stichting islamitisch voortgezet onderwijs Amsterdam

1.2 Samenvatting

In de onderstaande tabel staat een overzicht van het mogelijk leerlingenaantal per onderwijssoort voor islamitisch voortgezet onderwijs in de gemeente Amsterdam.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2027	2028
VWO	595	596	596	612	628	641	642	638	661
HAVO	419	419	420	431	442	452	452	450	466
VMBO TL/GL	278	278	279	286	294	300	300	298	309
VMBO EC	84	84	84	86	89	91	91	90	93
VMBO ZW	72	72	72	74	76	77	77	77	80
VMBO TE	48	48	48	50	51	52	52	52	54
TOTAAL	1496	1498	1500	1540	1579	1613	1614	1605	1663

Als er leerlingen naar een school voor islamitisch voortgezet onderwijs gaan uit de gemeente Amsterdam dan moeten deze leerlingenaantallen van de prognose worden afgehaald.

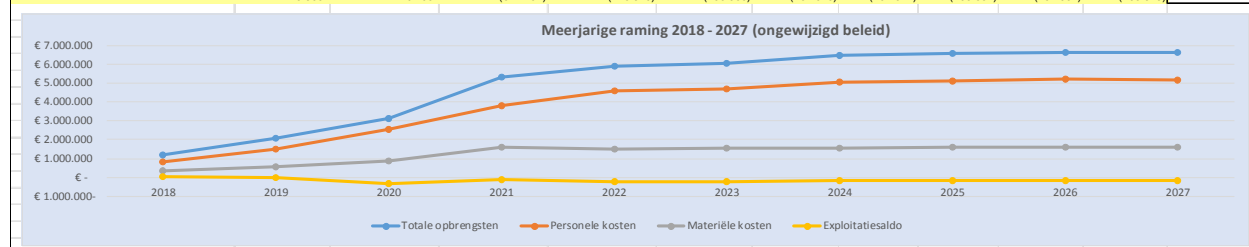
Deze onrechtmatige aanwijzing heeft er dus onder andere voor gezorgd dat het Cornelius Haga Lyceum in de afgelopen jaren noodgedwongen op te grote voet heeft geleefd. Jaarlijks blijkt het beeld dat is geschetst in de exploitatiebegroting sterk in negatief opzicht af te wijken van de realisatie. Het nadrukkelijkst komt dit aan de kostenkant naar voren binnen de personele lasten en de overige instellingslasten. Het bestuur heeft zich in het voorgaande schooljaar derhalve genoodzaakt gezien om hierdoor de personele lasten terug te dringen door o.a. het beleid omtrent de klassengrootte te wijzigen. Zou zij dat niet hebben gedaan dan zou, door de grote tekorten binnen de schoolexploitatie, de liquiditeit onder druk komen te staan.

Continuïteit in meerjarig perspectief

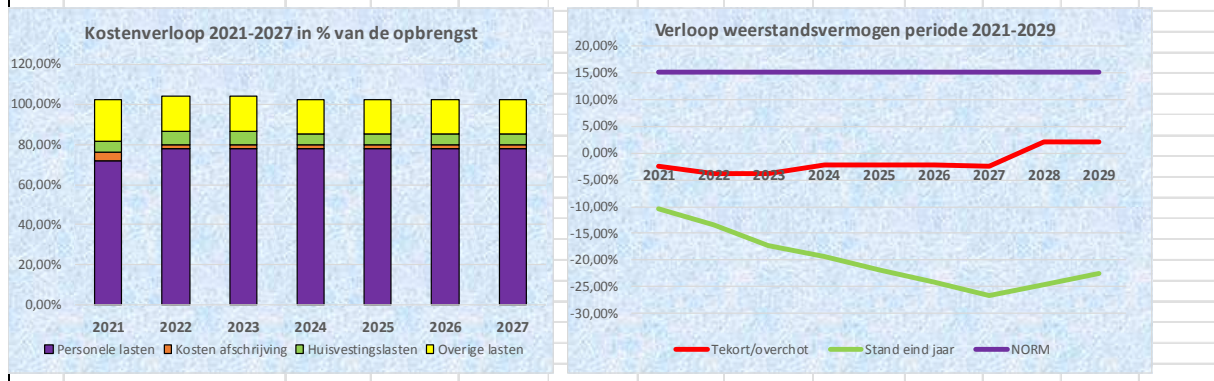
Om een beeld te geven van de continuïteit in een meerjarig perspectief is dezelfde systematiek gehanteerd als in de jaarrekening over 2021. Feitelijk is hiertoe gebruik gemaakt van de 'Kadernota 2024', die in maart 2023 is gepresenteerd. De enige aanpassing bestaat uit het verwerken van de schoolexploitatiecijfers zoals deze in de jaarrekening over 2022 zijn vastgesteld. De gehanteerde raming van het aantal leerlingen stemt eveneens overeen met die uit de kadernota.

De onderstaande tabel toont het beeld wanneer op basis van de ingeschatte leerlingenaantallen met eenvoudige rekenaannames doorrekening plaatsvindt tot en met 2027, bij ongewijzigd beleid. De tweede tabel verschaft hetzelfde beeld wanneer de kosten zijn uitgedrukt in procenten van de totale opbrengsten. Weliswaar treedt ten opzichte van het vorige jaar een meer evenwichtige situatie op, maar deze is nog onvoldoende om een start te maken met het opbouwen van een substantieel eigen vermogen. Het zal duidelijk zijn dat een variant 'bij gewijzigd beleid' moet worden uitgewerkt.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
aantal leerlingen	175	296	412	475	442	454	489	496	503	500	
Rijksbijdragen	€ 1.089.822	€ 1.983.443	€ 2.942.938	€ 4.998.308	€ 5.659.515	€ 5.813.167	€ 6.261.319	€ 6.344.547	€ 6.434.177	€ 6.395.764	proportioneel
Overige overheidsbijdragen	€ 58.003	€ 73.727	€ 143.186	€ 285.717	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	constant
Overige baten	€ 68.462	€ 11.363	€ 9.352	€ 9.965	€ (1.214)	€ -1.247	€ -1.343	€ -1.361	€ -1.380	€ -1.372	proportioneel
Totaal baten	€ 1.216.287	€ 2.068.533	€ 3.095.476	€ 5.293.990	€ 5.861.772	€ 6.015.391	€ 6.463.447	€ 6.546.657	€ 6.636.268	€ 6.597.863	
Personele lasten	€ 821.560	€ 1.490.642	€ 2.555.714	€ 3.799.773	€ 4.562.989	€ 4.686.871	€ 5.048.194	€ 5.115.296	€ 5.187.561	€ 5.156.591	proportioneel
Kosten afschrijving	€ 68.392	€ 97.274	€ 126.847	€ 227.467	€ 107.317	€ 109.463	€ 111.653	€ 113.886	€ 116.163	€ 118.487	+2% p/j
Huisvestingslasten	€ 53.009	€ 52.877	€ 16.724	€ 298.704	€ 407.438	€ 411.512	€ 332.502	€ 335.827	€ 339.185	€ 342.577	in 2024 +/-20%
Overige lasten	€ 252.393	€ 417.600	€ 740.593	€ 1.096.039	€ 1.010.924	€ 1.038.370	€ 1.118.420	€ 1.133.287	€ 1.149.297	€ 1.142.436	proportioneel
Totaal lasten	€ 1.195.354	€ 2.058.393	€ 3.439.878	€ 5.421.983	€ 6.088.668	€ 6.246.217	€ 6.610.769	€ 6.698.296	€ 6.792.207	€ 6.760.090	
EXPLOITATIESALDO	€ 20.933	€ 10.140	€ (344.402)	€ (127.993)	€ (226.896)	€ (230.826)	€ (147.322)	€ (151.639)	€ (155.939)	€ (162.227)	
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ 13	€ -	€ (922)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	constant
RESULTAAT GEWONE BEDR.V.	€ 20.933	€ 10.153	€ (344.402)	€ (128.915)	€ (233.588)	€ (237.518)	€ (154.014)	€ (158.331)	€ (162.631)	€ (168.919)	

	Naam indicator	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027		
1.	Totaal opbrengsten	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%		
2.	Personele lasten	71,78%	77,84%	77,91%	78,10%	78,14%	78,17%	78,16%		
3.	Kosten afschrijving	4,30%	1,83%	1,82%	1,73%	1,74%	1,75%	1,80%		
4.	Huisvestingslasten	5,64%	6,95%	6,84%	5,14%	5,13%	5,11%	5,19%		
5.	Overige lasten	20,70%	17,25%	17,26%	17,30%	17,31%	17,32%	17,32%		
6.	Totaal lasten	102,42%	103,87%	103,84%	102,28%	102,32%	102,35%	102,46%		
7.	Exploitatiesaldo - rendement	-2,42%	-3,87%	-3,84%	-2,28%	-2,32%	-2,35%	-2,46%		
8.	Cash flow	1,88%	-2,04%	-2,02%	-0,55%	-0,58%	-0,60%	-0,66%		
9.	Totaal materiële lasten	30,64%	26,03%	25,92%	24,18%	24,18%	24,18%	24,30%		
	Effect weerstandsvermogen	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
a.	Stand begin jaar			-13,34%	-17,18%	-19,46%	-21,77%	-24,12%	-26,58%	-24,58%
b.	Tekort/overchot	-2,42%	-3,87%	-3,84%	-2,28%	-2,32%	-2,35%	-2,46%	2,00%	2,00%
c.	Stand eind jaar	-10,36%	-13,34%	-17,18%	-19,46%	-21,77%	-24,12%	-26,58%	-24,58%	-22,58%
d.	NORM	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%

Meerjarige raming CHL – bij ongewijzigd beleid

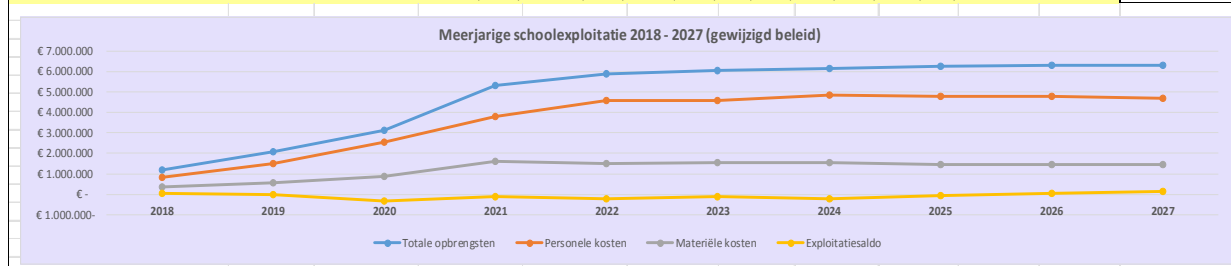
Structurele ingrepen zijn dus nog steeds noodzakelijk. Voor dit doel is een variant uitgewerkt, waarbij ten opzichte van de variant 'bij ongewijzigd beleid' sprake is van:

- personele kosten, waarbinnen in de periode 2023-2027 jaarlijks wordt bezuinigd met 2%;
- overige (instelling)lasten die in de jaren 2024 en 2025 taakstellend en structureel dalen met jaarlijks 10%.

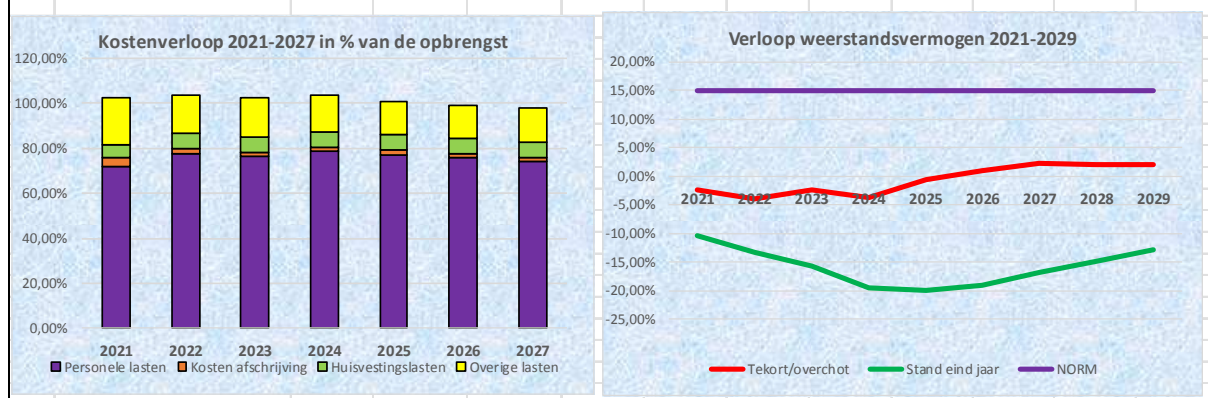
Voorts is in de raming rekening gehouden met een structurele daling van de rijksbijdragen, verband houdend met het beëindigen van het NPO-deel van de bekostiging.

Het effect is onderstaand weergegeven in de variant 'bij gewijzigd beleid'.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
aantal leerlingen	175	296	412	475	442	454	489	496	503	500
Rijksbijdragen	€ 1.089.822	€ 1.983.443	€ 2.942.938	€ 4.998.308	€ 5.659.515	€ 5.813.167	€ 5.948.253	€ 6.027.319	€ 6.112.468	€ 6.075.976
Overige overheidsbijdragen	€ 58.003	€ 73.727	€ 143.186	€ 285.717	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471	€ 203.471
Overige baten	€ 68.462	€ 11.363	€ 9.352	€ 9.965	€ (1.214)	€ (1.247)	€ (1.343)	€ (1.361)	€ (1.380)	€ (1.372)
Totaal baten	€ 1.216.287	€ 2.068.533	€ 3.095.476	€ 5.293.990	€ 5.861.772	€ 6.015.391	€ 6.150.381	€ 6.229.430	€ 6.314.559	€ 6.278.075
Personele lasten	€ 821.560	€ 1.490.642	€ 2.555.714	€ 3.799.773	€ 4.562.989	€ 4.593.134	€ 4.848.285	€ 4.814.476	€ 4.784.841	€ 4.661.149
Kosten afschrijving	€ 68.392	€ 97.274	€ 126.847	€ 227.467	€ 107.317	€ 109.463	€ 111.653	€ 113.886	€ 116.163	€ 118.487
Huisvestingslasten	€ 53.009	€ 52.877	€ 16.724	€ 298.704	€ 407.438	€ 411.512	€ 415.628	€ 419.784	€ 423.982	€ 428.221
Overige lasten	€ 252.393	€ 417.600	€ 740.593	€ 1.096.039	€ 1.010.924	€ 1.038.370	€ 1.006.578	€ 917.962	€ 930.931	€ 925.373
Totaal lasten	€ 1.195.354	€ 2.058.393	€ 3.439.878	€ 5.421.983	€ 6.088.668	€ 6.152.479	€ 6.382.144	€ 6.266.108	€ 6.256.917	€ 6.133.230
EXPLOITATIESALDO	€ 20.933	€ 10.140	€ (344.402)	€ (127.993)	€ (226.896)	€ (137.088)	€ (231.763)	€ (36.679)	€ 58.642	€ 144.845
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ 13	€ -	€ (92)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)	€ (6.692)
RESULTAAT GEWONE BEDR.V.	€ 20.933	€ 10.153	€ (344.402)	€ (128.915)	€ (233.588)	€ (143.780)	€ (238.455)	€ (43.371)	€ 51.950	€ 138.153

	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
1. Totaal opbrengsten	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	
2. Personele lasten	71,78%	77,84%	76,36%	78,83%	77,29%	75,77%	74,24%	
3. Kosten afschrijving	4,30%	1,83%	1,82%	1,82%	1,83%	1,84%	1,89%	
4. Huisvestingslasten	5,64%	6,95%	6,84%	6,76%	6,74%	6,71%	6,82%	
5. Overige lasten	20,70%	17,25%	17,26%	16,37%	14,74%	14,74%	14,74%	
6. Totaal lasten	102,42%	103,87%	102,28%	103,77%	100,59%	99,07%	97,69%	
7. Exploitatiesaldo - rendement	-2,42%	-3,87%	-2,28%	-3,77%	-0,59%	0,93%	2,31%	
8. Cash flow	1,88%	-2,04%	-0,46%	-1,95%	1,24%	2,77%	4,19%	
9. Totaal materiële lasten	30,64%	26,03%	25,92%	24,94%	23,30%	23,30%	23,45%	
Effect weerstandsvermogen	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	
a. Stand begin jaar			-13,34%	-15,62%	-19,39%	-19,98%	-19,05%	-16,74%
b. Tekort/overchot	-2,42%	-3,87%	-2,28%	-3,77%	-0,59%	0,93%	2,31%	2,00%
c. Stand eind jaar	-10,36%	-13,34%	-15,62%	-19,39%	-19,98%	-19,05%	-16,74%	-14,74%
d. NORM	15%	15%	15%	15%	15%	15%	15%	

Meerjarige raming CHL – bij gewijzigd beleid

De bovenstaande meerjarenbegroting is gebaseerd op de door het algemeen bestuur goedgekeurde meerjarenbegroting, maar is aangepast aan het resultaat over 2022 zoals dat blijkt uit de jaarrekening.

Bij de vaststelling en effectuering van de variant 'bij gewijzigd beleid' ontstaat een aanzienlijke groei van de cash-flow en zal vanaf 2026 sprake kunnen zijn van een positief exploitatieresultaat.

Op het gebied van de personele lasten vraagt de structurele financiële beleidswijziging grote offers en discipline. Gemeld kan worden dat de bedoelde ingrepen in de voorbereiding op het schooljaar 2023-2024 deels zijn gerealiseerd. Op het gebied van de overige lasten is de effectuering van de binnen de administratieve organisatie voorgenomen professionalisering van belang om de bedoelde kostenbeheersing te toetsen. Hierbinnen is het volwaardige gebruik van het nieuwe boekhoudpakket vanuit het administratiekantoor OOG-OHM en de inzet van de controller van groot belang.

Prognose van de fte-inzet en de afsluitende balans in de diverse jaren van de meerjarige raming

In het licht van de formatieve plannen over de schooljaren 2022/2023 en 2023/2024 is in de onderstaande tabel een beeld verschaft van de fte-inzet voor de komende schooljaren.

Inschatting inzet aantal fte's	OP	OOP	Directie	aantal leerlingen	totaal
schooljaar 2022/2023	30,2	9,5	2,6	454	42,3
schooljaar 2023/2024	28,3	9,5	1,5	489	39,3
schooljaar 2024/2025	27,5	8,5	1,5	496	37,5
schooljaar 2025/2026	27,5	8,0	1,5	503	37,0
schooljaar 2026/2027	27,5	8,0	1,5	500	37,0

Schooljaar	OP	OOP	Directie	Totaal
2022/2023	30,2	9,5	2,6	42,3
2023/2024	28,3	9,5	1,5	39,3
2024/2025	27,5	8,5	1,5	37,5
2025/2026	27,5	8,0	1,5	37,0
2026/2027	27,5	8,0	1,5	37,0

Met deze taakstelling denkt het bestuur het gewenste beeld binnen de schoolexploitatie te kunnen bereiken. Een en ander leidt tot de onderstaande prognose van de balansstanden voor de komende kalenderjaren.

NAAM SCHOOL: CHL	2023	2024	2025	2026	2027
Vaste activa	€ 600.000	€ 650.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000
Vlottende activa	€ 644.449	€ 528.255	€ 366.937	€ 329.379	€ 267.092
Totaal activa	€ 1.244.449	€ 1.178.255	€ 1.066.937	€ 1.029.379	€ 967.092
Herwaarderingsreserve					
Algemene en bestemmingsres.	€ 925.823-	€ 1.164.278-	€ 1.207.649-	€ 1.155.699-	€ 1.017.546-
Voorzieningen	€ 50.000	€ 75.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
(Overig) vreemd vermogen - lang	€ 950.000	€ 950.000	€ 900.000	€ 850.000	€ 800.000
Vreemd vermogen - kort	€ 1.170.272	€ 1.317.533	€ 1.274.586	€ 1.235.078	€ 1.084.638
Totaal passiva	€ 1.244.449	€ 1.178.255	€ 1.066.937	€ 1.029.379	€ 967.092
BALANSANALYSE					
Solvabiliteitspercentage	2023	2024	2025	2026	2027
	-74,40%	-98,81%	-113,19%	-112,27%	-105,22%
Liquiditeit - current ratio	2023	2024	2025	2026	2027
	0,55	0,40	0,29	0,27	0,25
Netto werkkapitaal	2023	2024	2025	2026	2027
	€ 525.823-	€ 789.278-	€ 907.649-	€ 905.699-	€ 817.546-
Weerstandvermogen	2023	2024	2025	2026	2027
	-15,39%	-18,93%	-19,39%	-18,30%	-16,21%
Kapitalisatiefactor	2023	2024	2025	2026	2027
	20,69%	19,16%	17,13%	16,30%	15,40%

Op basis van de prognose kan worden geconcludeerd dat sprake zal zijn van evenwicht binnen de schoolexploitatie; de opbouw van een substantieel eigen vermogen en een structurele verbetering van de liquiditeit zal nog niet aan de orde zijn.

Inventarisatie stand van zaken rond de doelstellingen van het 'Integraal verbeterplan'

In de jaarrekening over 2021 zijn randvoorwaarden vermeld die als maatgevend vielen te beschouwen voor een succesvol financieel beheer binnen het Cornelius Haga Lyceum. In het kader van deze jaarrekening is het zinvol een beeld te geven van de mate waarin naar het oordeel van het schoolbestuur sprake is van het voldoen aan de herstelopdracht, zoals verstrekt door de minister, onderdeel van de voortdurende toetsing van de inspectie.

NR.	ONDERDEEL	Stand van zaken	Planning/aanpak
1.	Bedrijfsvoering behaalt niveau 'basis' per 31 december 2022		
a.	AO/IC en P&C- cyclus beschreven en geïmplementeerd op basisniveau	Gereed	
b.	Rapportages Q1 t/m Q4	Punt van zorg	1 ^e kwartaal '23 extracomptabel, zie 2.
c.	Meerjarenbegroting 2023 - 2027	Gereed	
2.	Eind niveau 2023		
a.	AO/IC en P&C- cyclus beschreven en geïmplementeerd in alle facetten	Jaar van implementatie	Belangrijke taak benoemde controller
b.	Toetsing door controller	Punt van aandacht	Voortdurend
3.	Financiële status CHL per medio 2023		
a.	Financieel gezond	Evenwicht baten/lasten	Voortdurende toetsing voortgang
b.	Tijdigheid van betalen	Conform afspraken	Zie 2.
4.	Beperkte mate van externe controlling vanaf 2024		Moet mogelijk zijn
5.	Vermogenspositie voldoet aan de signaleringswaarden vanaf eind 2025		
a.	Solvabiliteit	Onvoldoende	Zie meerjarenraming/kadernota
b.	Weerstandsvermogen	Onvoldoende	Zie meerjarenraming/kadernota
c.	Kapitalisatiefactor	In orde	
d.	Liquiditeit	Wankel	Zal voldoende worden

Samenvattend kunnen we stellen dat vanaf het jaar 2022 het Cornelius Haga Lyceum op het terrein van de administratieve organisatie en de schoolexploitatie zal kunnen voldoen aan het vereiste basisniveau. Zoals in het vorige deel werd vermeld, is een doorlopende toetsing van de bestedingen ook gedurende 2022 een levensvoorwaarde. Hierbij zal de liquiditeit eveneens een punt van doorlopende zorg moeten zijn. Het realiseren van een solvabiliteit en een weerstandsvermogen die de toets der kritiek kan doorstaan, zal voor het Cornelius Haga Lyceum meer tijd in beslag moeten nemen.

Jaarrekening 2022

Stichting Islamtisch Onderwijs Nederland

Balans per 31 december 2022

vergelijkende cijfers 2021 na verwerking resultaatbestemming

	31-12-2022		31-12-2021	
	€	€	€	€
1	ACTIVA			
1.1	Vaste Activa			
1.1.1	Immateriële vaste activa	-	-	-
1.1.2	Materiële vaste activa	429.680	369.822	
1.1.3	Financiële vaste activa	-	-	
	<i>Totaal vaste activa</i>	429.680	369.822	
1.2	Vlottende Activa			
1.2.1	Vorraden	-	-	
1.2.2	Vorderingen	394.015	398.200	
1.2.3	Effecten	-	-	
1.2.4	Liquide middelen	430.628	706.058	
	<i>Totaal vlottende Activa</i>	824.643	1.104.258	
	TOTAAL ACTIVA	<u>1.254.323</u>	<u>1.474.080</u>	
2	PASSIVA			
2.1	Eigen vermogen	-782.043	-548.455	
2.2	Voorzieningen	21.571	180.851	
2.3	Langlopende schulden	1.096.258	1.124.260	
2.4	Kortlopende schulden	918.537	717.424	
	TOTAAL PASSIVA	<u>1.254.323</u>	<u>1.474.080</u>	

Staat van baten en lasten 2022
en vergelijkende cijfers 2021

	2022		Begroting 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€
3 Baten						
3.1 Rijksbijdragen OCW	5.659.515		4.458.760		4.998.308	
3.2 Overheidsbijdragen en subsidies overige overheden	203.471		1.134.557		132.288	
3.5 Overige baten	-1.214		7.469		9.965	
<i>Totaal Baten</i>		5.861.772		5.600.786		5.140.561
4 Lasten						
4.1 Personeelslasten	4.562.989		3.812.916		3.799.773	
4.2 Afschrijvingen	107.317		279.504		74.038	
4.3 Huisvestingslasten	407.438		325.104		298.704	
4.4 Overige lasten	1.010.924		790.948		1.096.039	
<i>Totaal lasten</i>		6.088.668		5.208.472		5.268.554
<i>Saldo baten en lasten</i>		-226.896		392.314		-127.993
6 Financiële baten en lasten						
6.1 Financiële baten	-		-		-	
6.2 Financiële lasten	6.692		-		922	
<i>Saldo financiële baten en lasten</i>		-6.692		-		-922
Totaal resultaat		<u><u>-233.588</u></u>		<u><u>392.314</u></u>		<u><u>-128.915</u></u>

Bestemming van het resultaat

De bestemming van het resultaat is opgenomen na de toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

Kasstroomoverzicht 2022
en vergelijkende cijfers 2021

		2022		2021	
		€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten					
Resultaat uit gewone bedrijfsvoering (saldo baten en lasten)			-226.896		-127.993
<i>Aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat:</i>					
Afschrijvingen	-/- 4.2	107.317		74.038	
Mutaties voorzieningen	2.2	-159.280		-27.410	
<i>Totaal van aanpassing voor aansluiting bedrijfsresultaat</i>			-51.963		46.628
<i>Veranderingen in werkkapitaal:</i>					
Vorderingen	1.2.2	4.185		121.685	
Kortlopende schulden	2.4	201.113		-11.557	
<i>Totaal van aanpassingen in werkkapitaal</i>			205.298		110.128
Kasstroom uit bedrijfsoperaties			-73.561		28.763
Betaalde interest	6.2.1	-6.692		-922	
			-6.692		-922
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten			-80.253		27.841
Kasstroom uit investeringsactiviteiten					
Investerings in materiële vaste activa	1.1.2	-167.176		-724.428	
Desinv. in materiële vaste activa	1.1.2	-		223.260	
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten			-167.176		-501.168
Kasstroom uit financieringsactiviteiten					
Nieuw opgenomen langlopende schulden	2.3	249.451		942.935	
Aflossing langlopende schulden	2.3	-277.453		-789.901	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten			-28.002		153.034
Kasstroom uit overige balansmutaties			-		-
Mutatie liquide middelen	1.2.4		-275.431		-320.293
Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:					
		2022		2021	
		€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1		706.058		20.562	
Mutatie boekjaar liquide middelen		-275.430		685.496	
Stand liquide middelen per 31-12			430.628		706.058

Grondslagen voor waardering van activa, passiva en resultaatbepaling

Algemeen

De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 B en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in gehele euro's.

Activa en passiva, met uitzondering van het eigen vermogen, worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Kernactiviteiten

Het verzorgen van (bijzonder) voorgezet onderwijs binnen de kaders gesteld door de Wet op het Voorgezet Onderwijs

Stelselwijziging

In 2022 is met terugwerkende kracht een stelselwijziging doorgevoerd. Ontvangen investeringsubsidies worden niet meer gepassiveerd en via het resultaat over de afschrijvingstermijn van de samenhangende investeringen geamortiseerd. De investeringsubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarop deze subsidies betrekking hebben. Dit heeft geen gevolgen gehad op het vermogen of resultaat in 2021 en 2022.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Ultimo 2022 beschikt de instelling over een negatief eigen vermogen van € 782.043 en een negatief werkkapitaal van € 93.894 (€ 824.643 vlottende activa minus € 918.537) kortlopende schulden.

Onderstaand hebben wij de historische resultaten in perspectief gezet:

2022: € 233.588 negatief
2021: € 128.915 negatief
2020: € 344.402 negatief
2019: € 59.061 positief
2018: € 20.933 positief

De negatieve resultaten zijn deels te verklaren doordat de bekostiging bij een groeiende school achter blijft bij de lasten die horen bij de opstart van een groeiende school. Daarnaast zijn er in 2020, 2021 en 2022 de nodige incidentele kosten gemaakt:

- Er zijn diverse interim bestuurders ingehuurd. Daarnaast was sprake van nog doorlopende kosten in verband met de afvloeiing van de voormalig bestuurder.
- Het bestuur heeft diverse externen ingehuurd om de kwaliteit van de organisatie te verbeteren (o.a. opvolging constatering DUO/OCW).
- Het bestuur heeft voor diverse juridische procedures de nodige kosten gemaakt. Een deel van deze juridische kosten zijn niet in rekening gebracht, omdat de jurist van mening is dat de instelling recht heeft op juridische ondersteuning en de instelling hier de middelen niet voor heeft. Indien er een vergoeding volgt vanuit OCW (zoals beschreven onder "niet uit de balans opgenomen rechten en verplichtingen"), kunnen er mogelijk alsnog kosten in rekening worden gebracht.

Ook ten tijde van het opmaken van het jaarverslag lopen er diverse juridische procedures. Deze procedures zijn uiteengezet in de paragraaf "niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen". Deze procedures kunnen leiden tot verdere lasten maar kunnen ook opbrengsten genereren. De uitkomst hiervan is vooralsnog onzeker.

Om de liquiditeitspositie te verruimen heeft de instelling gebruik gemaakt van de mogelijkheid van de (Corona) regeling tot uitstel van betaling van de loonbelasting gedurende 2020 en 2021. Deze opgebouwde schuld wordt in 60 maanden terugbetaald vanaf 1 oktober 2022. De maandelijks hierbij behorende aflossing is inbegrepen in de cashflowprognose voor schooljaar 2022-2023, maar omdat deze betalingsregeling pas op 1 oktober 2022 ingaat (€ 24.560 per maand, waarvan € 19.724 aflossing), is de invloed van deze aflossingen op het werkkapitaal in 2022 nog beperkt (3 x € 24.560 in 2022, en 12 x € 24.560 in 2023).

Vanwege de verlate inlevering van jaarrekening 2021, heeft OCW 15% gekort op de bekostiging vanaf september 2022 tot en met november 2022. OCW heeft deze bekostiging in 2023 uitgekeerd na inlevering van de jaarrekening 2021. Deze maatregel heeft dus geen invloed gehad op de liquiditeitspositie.

In 2021 en 2022 heeft de instelling incidentele gelden te ontvangen die vanaf het schooljaar 2023/2024 niet meer worden ontvangen (NPO gelden). De financiering na schooljaar 2022/2023 is dus wat dat betreft meer onzeker.

Ook zullen de achterstallige belastingen verder moeten worden terugbetaald. Hiervoor is een kortlopende (en langlopende) verplichting opgenomen.

Omdat de groei van het aantal leerlingen beperkt is, de incidentele baten in het schooljaar 2023/2024 zullen wegvallen en vanwege de terugbetalingsverplichtingen, dient de instelling te bezuinigen om de continuïteit te waarborgen.

In de continuïteitsparagraaf in het bestuursverslag heeft het bestuur beschreven welke maatregelen er dienen te worden en hoe de liquiditeitspositie er dan uit ziet. Het bestuur acht het mogelijk deze maatregelen door te voeren en heeft derhalve vertrouwen in de financiële continuïteit van de instelling. Derhalve is de jaarrekening opgenomen op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Gezien het bovenstaande acht het bestuur het voldoende aannemelijk dat de continuïteit is gewaarborgd en om deze reden is de jaarrekening opgemaakt onder de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen voor waardering van activa, passiva en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Grondslagen Balans

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgeleng plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur. Er wordt rekening gehouden met de bijzondere waardeverminderingen die op balansdatum worden verwacht.

Investeringssubsidies worden gesaldeerd met de investeringen waarvoor deze subsidies zijn verstrekt.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven. Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings- termijn in maanden	afschrijvings- percentage per jaar	activerings- grens in €
Verbouwingen	120	10.00%	
Meubilair en inventaris	240	5.00%	
Schoolmeubilair en inventaris	240	5.00%	
Huishoudelijke apparatuur & inventaris	60	20.00%	
Onderwijsapparatuur & inventaris	60 en 240	20% en 5%	
ICT	36 en 48	33,33% en 25%	
Leermiddelen	96	12.50%	
Vervoermiddelen	60	20.00%	

Vorderingen

Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst-en-verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden met een looptijd korter dan 12 maanden. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit een algemene reserve.
Hierin is tevens een segmentatie opgenomen naar publieke en private middelen.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Indien een voorziening gewaardeerd wordt tegen contante waarde wordt gerekend met een rekenrente.

Deze rekenrente wordt als volgt bepaald:

Rekenrente = Wettelijke rente (bron: DNB) -/- Inflatie (bron: CBS).

Bij een negatieve uitkomst van de rekenrente zal deze op nul worden gesteld.

Voor 2022 wordt er gerekend met een rekenrente van 0,00%.

De waarde voor de wettelijke rente vastgesteld is op 2,00%, en de uitgangswaarde voor de inflatie is 13,80%.

Jubileumuitkeringen

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Voor de berekening van de contante waarde van de voorziening wordt gerekend met de ekenrente welke onder het kopje voorzieningen is benoemd. Daarnaast wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Langdurig zieken

De voorziening langdurig zieke werknemers wordt gevormd door de verwachte salariskosten van langdurig zieke werknemers die waarschijnlijk niet meer zullen terugkeren in het arbeidsproces.

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.

Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.

Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen Staat van Baten en Lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

Overheidssubsidies

Exploitatiesubsidies worden als bate verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarin de gesubsidieerde kosten zijn gemaakt of opbrengsten zijn gederfd, of wanneer een gesubsidieerd exploitatietekort zich heeft voorgedaan. De baten worden verantwoord als het waarschijnlijk is dat deze worden ontvangen en de Stichting de condities voor ontvangst kan aantonen.

Subsidies m.b.t. investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Personeelsbeloningen

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De stichting heeft de toegezegd-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds in de jaarrekening verwerkt als verplichtingenbenadering.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.

De premies worden verantwoord als personeelskosten als deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen.

Pensioenregeling

Nederlandse pensioenregelingen:

De instelling heeft op de balans geen eigen pensioenvoorziening opgenomen.

De instelling is volgens de CAO aangesloten bij het ABP. De belangrijkste kenmerken van deze regelingen zijn:

- pensioengevende salarisgrondslag is middelloon
- er heeft in 2022 geen indexatie plaatsgevonden
- de dekkinggraad van het ABP was per 31-12-2022: 110,90%
- overige kenmerken zijn te vinden op www.abp.nl

Op de Nederlandse pensioenregelingen zijn de bepalingen van de Nederlandse Pensioenwet van toepassing en worden op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen betaald door de instelling. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa indien dit tot een terugstorting leidt of tot een vermindering van toekomstige betalingen. Nog niet betaalde premies worden als verplichting op de balans opgenomen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Boekwinsten en -verliezen bij verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Grondslagen Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.

Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

Operationele activiteiten

Onder de operationele activiteiten is het saldo van de baten en lasten opgenomen welke in het verslagjaar gerealiseerd zijn. Het saldo van de baten en lasten wordt gecorrigeerd met de lasten door afschrijvingen, dotatie en vrijval van voorzieningen. Het saldo van de baten en lasten wordt tevens gecorrigeerd met de fluctuaties van kortlopende vorderingen en schulden gedurende het verslagjaar. Ontvangsten en uitgaven uit rente gedurende het verslagjaar zijn ook opgenomen onder de operationele activiteiten.

Investeringsactiviteiten

Uitgaven en inkomsten welke voortvloeien uit het respectievelijk aankopen en verkopen van duurzame middelen.

Financieringsactiviteiten

Inkomsten en uitgaven welke voortvloeien uit het respectievelijk aangaan of aflossen van leningen.

Prijrisico

De instelling loopt risico's ten aanzien van de waardering van effecten, opgenomen onder financiële vaste activa en effecten, opgenomen onder vlottende activa. De instelling beheerst het marktrisico door onderscheid aan te brengen in de portefeuille, en limieten te stellen.

Rente- en kasstroomrisico

De instelling loopt renterisico over de rentedragende vorderingen (met name onder financiële vaste activa, effecten en liquide middelen) en rentedragende langlopende en kortlopende schulden (waaronder schulden aan kredietinstellingen). Met betrekking tot vastrentende vorderingen en schulden loopt de instelling risico's over de reële waarde als gevolg van wijzigingen in de markttrente.

Met betrekking tot de vorderingen worden geen financiële derivaten met betrekking tot afdekking van het renterisico gecontracteerd.

Voor vorderingen en schulden met variabele renteaftspraken loopt de instelling risico ten aanzien van toekomstige kasstromen.

Kredietrisico

De liquide middelen staan uit bij banken die minimaal voldoen aan het treasurybeleid.

De instelling heeft geen significante concentraties van kredietrisico. Verkoop vindt plaats aan afnemers die voldoen aan de kredietwaardigheidstoets van de instelling. Verkoop vindt plaats op basis van krediettermijnen tussen de 8 en 60 dagen. Voor grote leveringen kan een afwijkende krediettermijn van toepassing zijn. In dat geval worden aanvullende zekerheden gevraagd, waaronder garantiestellingen.

De instelling heeft vorderingen verstrekt aan participanten en maatschappijen waarin wordt deelgenomen. Bij deze partijen is geen historie van wanbetaling bekend.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1 Activa

1.1 Vaste Activa

1.1.2 Materiële vaste activa

	1.1.2.1	1.1.2.3	1.1.2.4	
		Inventaris en	Overige materiële	Totaal
	Gebouwen	en apparatuur	vaste activa	materiële vaste vaste activa
	€	€	€	€
Stand per 31 december 2021				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	144.218	346.204	43.428	533.850
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	43.735	113.871	6.422	164.028
Materiële vaste activa per 31 december 2021	100.483	232.333	37.006	369.822
Verloop gedurende 2022				
Investeringen	79.333	60.189	27.654	167.176
Afschrijvingen	-18.388	-82.714	-6.216	-107.318
Mutatie gedurende 2022	60.945	-22.525	21.439	59.859
Stand per 31 december 2022				
Verkrijgings- of vervaardigingsprijs	223.551	406.393	71.082	701.026
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	62.123	196.585	12.638	271.346
Materiële vaste activa per 31 december 2022	161.428	209.808	58.444	429.680

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

1.2 Vlottende activa

1.2.2	Vorderingen	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
1.2.2.2	OCW	198.866		82.945	
1.2.2.3	Gemeenten	83.757		39.094	
1.2.2.10	Overige vorderingen	-		36.152	
	<i>Subtotaal vorderingen</i>		282.623		158.191
1.2.2.12	Vooruitbetaalde kosten	102.568		240.009	
1.2.2.15	Overige overlopende activa	8.824		-	
	<i>Subtotaal overlopende activa</i>		111.392		240.009
	Totaal Vorderingen		<u><u>394.015</u></u>		<u><u>398.200</u></u>
1.2.4	Liquide middelen	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
1.2.4.1	Kasmiddelen	41		78	
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	430.587		705.980	
	Totaal liquide middelen		<u><u>430.628</u></u>		<u><u>706.058</u></u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting en zijn direct opeisbaar.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de balans

2.1	Eigen vermogen	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per	Stand per	Resultaat	Overige	Stand per
		01-01-2021	2021	mutaties	31-12-2021	01-01-2022	2022	mutaties	31-12-2022
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.1.1.1	Algemene reserve	-419.540	-128.915	-	-548.455	-548.455	-233.588	-	-782.043
Totaal eigen vermogen		-419.540	-128.915	-	-548.455	-548.455	-233.588	-	-782.043

De toelichting over de beperkte doelstellingen van de reserves zijn vermeld in de Grondslagen.

2.2	Voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2022	2022	trekking	2022	31-12-2022	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1	Personele voorzieningen	180.851	-31.303	74.780	53.197	21.571	34.663	3.088	15.623
Totaal voorzieningen		180.851	-31.303	74.780	53.197	21.571	34.663	3.088	15.623

2.2.1	Personele voorzieningen	Stand per	Dotatie	Ont-	Vrijval	Stand per	Bedrag	Bedrag	Bedrag
		01-01-2022	2022	trekking	2022	31-12-2022	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.4	Jubileumuitkeringen	45.786	-	-	24.215	21.571	2.860	3.088	15.623
2.2.1.6	Langdurig zieken	135.065	-	74.780	60.285	-	-	-	-
Totaal personele voorzieningen		180.851	-	74.780	84.500	21.571	2.860	3.088	15.623

2.3	Langlopende schulden	Stand per	Leningen	Aflossing	Stand per	Looptijd	Looptijd	Looptijd
		01-01-2022	aangegaan	2022	31-12-2022	< 1 jaar	1 - 5 jaar	> 5 jaar
		€	€	€	€	€	€	€
2.3.7.1	Lening o/g Belastingen en premies sociale verzekeringen *		1.124.260	170.566	277.453	1.017.373	-	1.017.373
2.3.7.3	Lening o/g Gemeente Amsterdam **		-	29.030	-	29.030	-	29.030
2.3.7.4	Lening o/g Ministerie van OCW		-	49.855	-	49.855	-	49.855
			1.124.260	249.451	277.453	1.096.258	-	1.096.258

Onder de aflossing 2022 is voor wat betreft de belastingen en premies sociale verzekeringen de aflossingsverplichting voor 2023 opgenomen.

De aflossingsverplichting voor 2023 is per balansdatum kortlopend in de jaarrekening is opgenomen onder categorie 2.4.9.

* Dit betreft een toekenning van de Belastingdienst voor uitstel van betaling in verband met de coronacrisis

** De kosten voor gebruik van gemeentelijke sportvelden zijn achterstallig en de stichting heeft een betalingsregeling getroffen, welke loopt van tot en met 2024.

2.4	Kortlopende schulden	31-12-2022		31-12-2021	
		€	€	€	€
2.4.8	Crediteuren		215.693		174.214
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen		416.097		59.172
2.4.10	Schulden terzake van pensioenen		43.883		77.524
2.4.12	Kortlopende overige schulden		12.072		134.365
<i>Subtotaal kortlopende schulden</i>				687.745	445.275
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW		11.250		34.000
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen		95.143		105.035
2.4.19	Overige overlopende passiva		124.399		133.114
<i>Subtotaal overlopende passiva</i>				230.792	272.149
Totaal Kortlopende schulden				918.537	717.424

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Verplichtingen

Tussen de instelling en Van Dijk is een geaccepteerde en door de school ondertekende offerte van kracht, welke is gedateerd op 12 april 2018 en is ondertekend op 25 juni 2018. De offerte heeft een initiële duur van vier jaar tot 12 april 2022 en kan met vier jaren worden verlengd. In 2023 is het contract verlengd voor het schooljaar 2023/2024. In 2022 is er € 188.178 besteed.

Er is een contract voor onbepaalde tijd aangegaan met Camdere Administratie en Organisatieadvies.

Er is een contract aangegaan dat stilzwijgend jaarlijks wordt verlengd voor de huur van tijdelijke huisvesting. In totaal is er € 150.712 betaald in 2022. De Gemeente Amsterdam bekostigt de huur van deze tijdelijke huisvesting.

De volgende procedures zijn aanhangig die een mogelijk positief effect kunnen hebben op de vermogenspositie van de instelling:

1. Beroep tegen de afwijzing van een aanvraag voor aanvullende bekostiging bij OCW voor het jaar 2019 bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het wachten is op een datum voor de zitting. De aanvraag betrof € 441.503,92.
2. Beroep tegen de beperkte toekenning van aanvullende bekostiging door OCW voor het jaar 2020 bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. Het wachten is op een datum voor de zitting. De aanvraag betrof € 1.011.837,69, de toekenning betrof maximaal € 518.489,50.
3. Beroep tegen besluit tot inhouding van bekostiging van 12 december 2022 door OCW tot inhouding van 15% van de bekostiging over de maand november 2022 bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De gronden voor dit beroep zijn ingediend op 15 mei 2023.
4. Op 19 mei 2023 is aan de Minister van OCW een concept-dagvaarding voor een civiele procedure tot schadevergoeding bij de Rechtbank Den Haag gestuurd. Deze was in besprekingen, eerst met de Minister zelf en daarna met zijn juristen, al aangekondigd. De Minister heeft gevraagd om 4 weken uitstel in verband met het inwinnen van juridisch advies. De vordering betreft de schade die door de Staat (verschillende bestuursorganen) veroorzaakt is sinds begin 2019. Onder meer betreft die het niet kunnen opbouwen van reserves volgens de richtlijnen van de Inspectie van het Onderwijs door het moeten maken van extra kosten en door tegenvallende leerlingenaantallen. Daarnaast betreft deze vordering de juridische kosten. De hoogte hiervan is niet bekend, omdat deze kosten niet in rekening zijn gebracht. De instelling is vooralsnog niet aangesproken tot betaling, omdat het de voorkeur heeft deze kosten op de Staat te verhalen.

De volgende procedures zijn aanhangig die een mogelijk negatief effect kunnen hebben op de vermogenspositie van de instelling:

1. Beroep tegen terugvordering en verrekening van een deel van de voor het jaar 2020 toegekende aanvullende bekostiging door OCW bij de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State. De gronden voor het beroep zijn op 30 mei 2023 ingediend. Een bedrag van € 178.689,10 wordt teruggevorderd en zal worden verrekend met de bekostiging. Er is vooruitlopend op dit beroep een betalingstermijn van 5 jaar overeengekomen.

Toelichting op de te onderscheiden posten van de staat van baten en lasten

3 Baten		2022		Begroot 2022		2021	
	€	€	€	€	€	€	€
3.1 Rijksbijdragen							
3.1.1 Rijksbijdragen							
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	4.840.428		4.458.760		3.781.193		
Totaal rijksbijdragen	<u>4.840.428</u>	<u>4.840.428</u>	<u>4.458.760</u>	<u>4.458.760</u>	<u>3.781.193</u>		
3.1.2 Overige subsidies							
3.1.2.1 Overige subsidies OCW	655.497		-		1.144.514		
Totaal overige subsidies	<u>655.497</u>	<u>655.497</u>	<u>-</u>	<u>-</u>	<u>1.144.514</u>		
3.1.4 Ontvangen doorbetaling rijksbijdragen SWV		163.590		-		72.601	
Totaal Rijksbijdragen	<u><u>5.659.515</u></u>	<u><u>5.659.515</u></u>	<u><u>4.458.760</u></u>	<u><u>4.458.760</u></u>	<u><u>4.998.308</u></u>		
3.2 Overheidsbijdragen overige overheden							
3.2.2 Overige overheidsbijdragen overige overheden							
3.2.2.2 Overige gemeentelijke en gemeenschappelijke bijdragen	203.471		1.134.557		132.288		
Totaal overheidsbijdragen overige overheden	<u>203.471</u>	<u>203.471</u>	<u>1.134.557</u>	<u>1.134.557</u>	<u>132.288</u>		
3.5 Overige baten							
3.5.5 Ouderbijdragen	-		-		8.215		
3.5.10 Overige	-1.214		40.428		1.750		
Totaal overige baten	<u><u>-1.214</u></u>	<u><u>-1.214</u></u>	<u><u>40.428</u></u>	<u><u>40.428</u></u>	<u><u>9.965</u></u>		

4		Lasten					
4.1		2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1 Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten							
4.1.1.1	Lonen en salarissen	2.996.876		3.812.916		3.563.460	
4.1.1.2	Sociale lasten	406.180		-		-	
4.1.1.5	Pensioenpremies	435.211		-		-	
	Totaal salarissen, sociale lasten en pensioenlasten		3.838.267		3.812.916		3.563.460
4.1.2 Overige personele lasten							
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	-159.280		-		-27.410	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	14.940		-		-	
4.1.2.3	Overige	906.582		-		300.737	
	Totaal overige personele lasten		762.242		-		273.327
4.1.3 Ontvangen uitkeringen personeel							
4.1.3.3	Overige uitkeringen personeel	-37.520		-		-37.013	
	Totaal ontvangen uitkeringen personeel		-37.520		-		-37.013
	Totaal personeelslasten		4.562.989		3.812.916		3.799.774

Gemiddeld aantal werknemers

Het gemiddeld aantal werknemers bedraagt 48,05 in (2021: 48,01). Hieronder is de onderverdeling te vinden van het gemiddeld aantal werknemers.

	2022	2021
Bestuur / Management	0.68	0.41
Personeel primair proces	35.87	37.25
Ondersteunend personeel	11.50	10.35
Totaal gemiddeld aantal werknemers	48.05	48.01

Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2022 (2021: 0).

4.2		2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2	Afschrijvingen op materiële vaste activa	107.317		279.504		74.037	
	Totaal afschrijvingen		107.317		279.504		74.037

4.2.2		2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen	18.388		-		14.398	
4.2.2.3	Inventaris en apparatuur	82.714		-		55.433	
4.2.2.4	Overige materiële vaste activa	6.215		-		4.206	
	Totaal afschrijvingen		107.317		-		74.037

4.3		2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	150.721		-		137.586	
4.3.3	Onderhoudslasten (klein onderhoud)	112.441		-		41.305	
4.3.4	Energie en water	-		-		38	
4.3.5	Schoonmaakkosten	126.837		-		97.441	
4.3.6	Belastingen en heffingen	263		-		53	
4.3.8	Overige	17.176		325.104		22.280	
	Totaal huisvestingslasten		407.438		325.104		298.703

4.4	Overige lasten	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1	Administratie en beheerlasten	418.422		-		586.033	
4.4.2	Inventaris en apparatuur	36.355		-		23.243	
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	309.508		-		429.845	
4.4.5	Overige	246.639		790.948		56.922	
	Totaal overige lasten		1.010.924		790.948		1.096.043

4.4.1	Administratie en beheerlasten	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheerslasten	418.422		-		586.033	
	Totaal administratie en beheerlasten		418.422		-		586.033

Separate specificatie kosten instellingsaccountant

In het boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants honoraria (reeds onderdeel van 4.4.1) ten laste van het resultaat gebracht:

4.4.1.1	Kosten instellingsaccountant	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.1	Controle van de jaarrekening	80.000		-		69.251	
	Totaal kosten instellingsaccountant		80.000		-		69.251

Uitsplitsing honoraria naar accountantskantoor

Alle hierboven opgesomde werkzaamheden zijn verricht door hetzelfde accountantskantoor.

Honoraria met betrekking tot de werkzaamheden

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de stichting zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Bovenstaande accountants honoraria zijn verwerkt op basis van het facturenstelsel.

6.2	Financiële lasten	2022		Begroot 2022		2021	
		€	€	€	€	€	€
6.2.1	Rentelasten en soortgelijke lasten	6.692		-		922	
			6.692		-		922

Bestemming van het geconsolideerde resultaat

	2022	
	€	€
2.1.1.1 <u>Algemene reserve (publiek)</u>		233.590
2.1.1.2 <u>Bestemmingsreserves (publiek)</u>		-
2.1.1.3 <u>Bestemmingsreserves (privaat)</u>		-
2.1.1.4 <u>Bestemmingsfondsen (publiek)</u>		-
2.1.1.5 <u>Bestemmingsfondsen (privaat)</u>		-
2.1.1.6 <u>Herwaarderingsreserve</u>		-
Totaal resultaat		<u>233.590</u>

GEBURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Verbonden partijen

Niet van toepassing, er zijn geen verbonden partijen die toegelicht dienen te worden.

Verantwoording subsidies

De subsidies die toegelicht dienen te worden, zijn hieronder opgenomen.

G1. Subsidies zonder verrekeningsclausule

Niet van toepassing

G2A. Subsidies met verrekeningsclausule, aflopend

Niet van toepassing

G2B. Subsidies met verrekeningsclausule, doorlopend

Niet van toepassing

WNT verantwoording 2022

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) in werking getreden. De WNT schrijft voor dat de beloning van topfunctionarissen verantwoord dient te worden in de jaarrekening, ook als de beloning beneden de norm blijft. Voor overige functionarissen geldt publicatieplicht alleen als de norm overschreden wordt.

Op de stichting is het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs van toepassing.

Indeling en bezoldigingsklasse

De indeling van de rechtspersonen of instellingen over de bezoldigingsklassen gebeurt op basis van drie Voor ieder criterium wordt een schaal gehanteerd. Uit de score op die schaal volgt een aantal

Complexiteitspunten

Aantal complexiteitspunten per instellingscriteria:	2022
Gemiddelde totale baten	2
Gemiddeld aantal leerlingen, deelnemers of studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten of sectoren	3
Totaal aantal complexiteitspunten	6
Bezoldigingsklasse	B
Bezoldigingsmaximum	€ 143.000

WNT verantwoording 2022

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2022

Naam	K. Camdere	
Functiegegevens	directeur / bestuurder	
Aanvang functievervulling in 2022	01-10	
Einde functievervulling in 2022	31-12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0.67	
Gewezen topfunctionaris	nee	
Dienstbetrekking	ja	
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€	24.149
Beloningen betaalbaar op termijn	€	-
<i>Subtotaal</i>	€	<u>24.149</u>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€	24.149
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€	-
Bezoldiging	€	<u><u>24.149</u></u>
Het bedrag van de overschrijding	€	-
de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		n.v.t.

Gegevens 2021

Zie model 1B

WNT verantwoording 2022

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode kalendermaand 1 t/m 12

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode van de eerste 12 maanden van het vervullen van hun fu onderstaande tabel opgenomen.

Gegevens

Naam	K. Çamdere		B. Baadoud	
Functiegegevens	directeur / bestuurder		a.i. Bestuurder	
Kalenderjaar	<u>2022</u>	<u>2021</u>	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Aanvang functievervulling in	01-01	10-10		01-01
Einde functievervulling in	30-09	31-12		24-09
Aantal kalendermaanden functievervulling	9	3		9
Omvang dienstverband in uren per kalenderjaar	776	308		360
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum				
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199		€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 216.000	€ 83.100		€ 209.100
Individueel toepasselijk maximum gehele periode 1 t/m 12	€ 221.148		€	127.224
Bezoldiging (alle bedragen excl. btw)				
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum tarief?	ja		ja	
Bezoldiging in betreffende periode	€ 93.120	€ 36.960	€	88.200
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 132.780		€ 88.200	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.		n.v.t.	
Bezoldiging	€ 132.780		€ 88.200	

WNT verantwoording 2022

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Toezichthoudende topfunctionarissen zijn in onderstaande tabel opgenomen

Gegevens 2022

Naam	I. Zakir	M. Laamimach
Functiegegevens	Lid	Voorzitter
Aanvang functievervulling in 2022	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2022	31-12	31-12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 14.300	€ 21.450
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 14.300	€ 21.450
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	€ -	€ -

Bezoldiging

€ 14.300 € 21.450

Het bedrag van de overschrijding	€ -	€ -
----------------------------------	-----	-----

Gegevens 2021

Functiegegevens	Lid	Voorzitter
Aanvang functievervulling in 2021	01-01	01-01
Einde functievervulling in 2021	31-12	31-12

Bezoldiging

Bezoldiging	€ 7.080	€ 20.700
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 13.800	€ 20.700

WNT verantwoording 2022

1d. Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.800 of minder.

1e. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800

Niet van toepassing, er zijn geen topfunctionarissen inclusief degene die op grond van zijn/haar voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris wordt aangemerkt, voor al zijn/haar functies bij het bevoegd gezag en eventuele aan deze WNT-instelling gelieerde rechtspersonen.

1f. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van meer dan € 1.800 waarop de anticumulatie bepaling van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

1g. Topfunctionaris met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder waarop de anticumulatie van toepassing is.

Niet van toepassing, er zijn geen (voormalige) (aangemerkte) leidinggevende topfunctionarissen met een dienstbetrekking bij een of meer andere WNT-instellingen.

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Niet van toepassing, er zijn geen (aangemerkte) topfunctionarissen, met of zonder dienstbetrekking, waaraan een uitkering is verstrekt.

ONDERTEKENING DOOR BESTUURDERS EN RAAD VAN TOEZICHT

Amsterdam, d.d.

K. Çamdere
directeur / bestuurder

M. Laamimach
Voorzitter raad van toezicht

I. Zakir
Lid raad van toezicht

OVERIGE GEGEVENS

STATUTAIRE BEPALING VAN HET RESULTAAT

Er is statutair niets geregeld inzake de bepaling van het resultaat

Aan het algemeen bestuur en
het dagelijks bestuur van
Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland
Bataviastraat 45 H
1095 EN Amsterdam

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Onze oordeelonthouding ten aanzien van de getrouwheid

Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland te Amsterdam gecontroleerd. Wij geven geen oordeel over de getrouwheid van de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening van de stichting. Vanwege het belang van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf 'De basis voor onze oordeelonthouding' zijn wij niet in staat geweest om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen om daarop ons controleoordeel bij de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening te kunnen baseren.

Ons goedkeurend oordeel van de rechtmatigheid

Naar ons oordeel zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen vanwege het belang van de aangelegenheid beschreven in de paragraaf "de basis voor ons oordeel" in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2022.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Islamitisch Onderwijs Nederland, zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor onze oordeelonthouding inzake de getrouwheid en ons goedkeurend oordeel inzake de rechtmatigheid.

De basis voor onze oordeelonthouding ten aanzien van de getrouwheid

Het negatieve vermogen en het negatieve werkkapitaal van de stichting duiden op het bestaan van een onzekerheid van materieel belang op grond waarvan gerede twijfel zou kunnen bestaan over de continuïteitsveronderstelling van de stichting. Wij vestigen de aandacht op de toelichting in de jaarrekening (en het bestuursverslag) waarin het dagelijks bestuur de continuïteit beschrijft en aangeeft dat het niet onmogelijk om de continuïteit van de instelling voor te zetten. De meerjarenbegroting in het bestuursverslag onderschrijft deze beschrijving.

Hoewel de administratie is uitbesteed aan een administratiekantoor en zowel het dagelijks- als algemeen bestuur het belangrijk vinden dat er een gedegen administratie wordt gevoerd, is de kwaliteit van de administratie van de stichting niet van een voldoende niveau. Het administratiekantoor voert de administratie, ondanks verzoeken door het dagelijks bestuur om dit te wijzigen, op basis van het kasstelsel. Intern ontbreekt het ook aan een overzicht van aangegane verplichtingen.

Om deze reden is er net als voorgaand jaar te weinig inzicht in de aangegane verplichtingen, de te maken kosten, de toerekening van de kosten aan de juiste periode en in hoeverre bepaalde opgenomen verplichtingen daadwerkelijk betaald zullen worden. In 2023 zal er worden overgegaan naar een ander administratiekantoor, waardoor het dagelijks bestuur verwacht dat dit de hiervoor genoemde gebreken in de administratie zullen wegnemen.

De administratie over 2022 is inmiddels bijgewerkt, maar de administratie van 2023 is dat nog niet. In combinatie met het beperkte inzicht in de verplichtingen is het niet mogelijk om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen over de volledige toerekening van de kosten en opbrengsten (anders dan OCW) aan het boekjaar 2022. Mogelijk zijn er nog uitgaven gedaan of zijn er verplichtingen aangegaan die nog toegerekend dienen te worden aan het boekjaar 2022. Ook is het mogelijk dat er nog inkomsten verantwoord cq vorderingen dienen te worden opgenomen.

Vanwege de matige administratie is ook de betrouwbaarheid van de begroting twijfelachtig. Uit de meerjarenbegroting blijkt dat structurele ingrepen noodzakelijk zijn en dat de stichting dient te bezuinigen om de continuïteit te waarborgen. Het is onzeker in hoeverre de stichting hiertoe in staat zal zijn. Net als voorgaand jaar stuurt het dagelijks bestuur op liquiditeiten. Er is een liquiditeitsprognose per maand beschikbaar (juni 2023 tot en met mei 2024), waaruit blijkt dat de instelling over voldoende liquiditeiten beschikt tot en met mei 2024. In hoeverre de stichting gedurende deze periode over voldoende liquiditeiten beschikt, is vanwege het wegvallen van de NPO gelden minder zeker.

Ook de Inspectie van het Onderwijs heeft aandacht voor de continuïteit van de instelling. Zoals blijkt uit het rapport aangepast toezicht financiële continuïteit (fase 3) van 29 december 2022 concludeert de Inspectie dat "van stabilisatie van deugdelijk financieel beleid en beheer op dit moment nog geen sprake is. Er is daardoor nog geen sprake van een redelijk perspectief op de continuïteit van het onderwijs. Daarom zullen wij de toezichtactiviteiten in het kader van het aangescherpt financieel toezicht voortzetten".

Andere aangelegenheden

Er is sprake van enkele (belangrijke) aangelegenheden, waarvan wij vinden dat deze voldoende zijn toegelicht in de jaarrekening en het bestuursverslag, maar gezien de belangrijkheid en één en ander cumuleert, verwijzen wij er op deze plaats naar:

1. Wij wijzen op de toelichting in de jaarrekening "niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen" waarin de juridische procedures zijn beschreven waarin de stichting is betrokken. Deze procedures kunnen zowel een positief als negatief effect hebben op de vermogenspositie van de stichting;
2. Wij wijzen op de toelichting in de jaarrekening bij de personele voorzieningen, waarin de onzekerheid wordt beschreven inzake de hoogte van de voorziening persoonlijk budget. Omdat er niet voldoende inzicht is in de rechten die medewerkers hebben op persoonlijk budget, was er tot en met 2020 een voorziening voor persoonlijk budget ad € 79.000 gevormd op basis van een aantal veronderstellingen. Omdat er ook in 2022 geen registratie is van de gespaarde uren inzake persoonlijk budget, is de voorziening in 2022 vrijgevallen en is in de jaarrekening hierover een toelichting opgenomen;
3. Er is geen gebruikersovereenkomst voor beide schoolgebouwen afgesloten tussen de instelling en de Gemeente Amsterdam. De instelling is beginsel zelf verantwoordelijk voor het betalen van energiekosten. De instelling heeft tot en met de datum van de controleverklaring geen afrekening ontvangen van de Gemeente voor energiekosten voor de periode vanaf 1 juli 2017 tot heden. Het dagelijks bestuur acht het aannemelijk dat er geen afrekening van energiekosten zal volgen zolang de instelling is gevestigd op de huidige locaties.

Ons oordeel is niet aangepast als gevolg van deze aangelegenheden.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Vanwege het belang van de aangelegenheden beschreven in de paragraaf 'De basis voor onze oordeelonthouding' zijn wij niet in staat geweest om in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW te overwegen of de andere informatie al dan niet:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2. Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.2.2. Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur voor de jaarrekening

Het dagelijks bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het dagelijks bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf '2.3.1. Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022. In dit kader is het dagelijks bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het dagelijks bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het dagelijks bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het dagelijks bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het dagelijks bestuur het voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het dagelijks bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

Het algemeen bestuur is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's:
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude;
  - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn.
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het dagelijks bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het dagelijks bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met het algemeen bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 31 augustus 2023

Horlings Accountants & Belastingadviseurs B.V.

WAS GETEKEND

De heer C. Rabe
Registeraccountant